

Andragoški center Republike Slovenije
Slovenian Institute for Adult Education

ANDRAGOŠKO
SPOPOLNJEVANJE

EVALVACIJSKO POROČILO

ANALIZA IZVAJANJA IN SPREMLJANJA PROGRAMOV ANDRAGOŠKEGA USPOSABLJANJA IN SPOPOLNJEVANJA V LETU 2019

Andragoški center Slovenije, november 2020

EVALVACIJSKO POROČILO

ANALIZA IZVAJANJA IN SPREMLJANJA PROGRAMOV ANDRAGOŠKEGA USPOSABLJANJA IN SPOPOLNJEVANJA V LETU 2019

Avtorice poročila:

mag. Zdenka Birman Forjanič, Neda Đorđević, mag. Karmen Rajar

Obdelava zbirnikov evalvacijskih vprašalnikov:

mag. Zdenka Birman Forjanič, Neda Đorđević, Nina Nia Šribar (osnovna interpretacija zbirnikov), mag. Karmen Rajar (za programe, sofinancirane iz Evropskega socialnega sklada), Mateja Maver (analiza zbirnikov za področje Kakovost v IO)

Jezikovni pregled: Besedilo ni lektorirano.

Naslovnica: <https://www.befunky.com>

Objava: https://izobrazevanje.acs.si/knjizna_polica/

Kraj in čas izdaje: Ljubljana, november 2020

Pripravo poročila je omogočilo Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport Republike Slovenije.

KAZALO

UVOD	4
I. METODOLOGIJA ZBIRANJA PODATKOV O UDELEŽENCIH IN ZADOVOLJSTVU Z IZPELJANIMI PROGRAMI	5
1. Metodologija zbiranja podatkov in evalvacijskih vprašalnikov s spletnimi orodjem za anketiranje 1KA	6
1.1. Uvod	6
1.2. Zbiranje podatkov	6
1.3. Predstavitev evalvacijskega vprašalnika	6
2. Metodologija zbiranja podatkov in evalvacijskih vprašalnikov v okviru sistema KATIS	7
2.1. Uvod	7
2.2. Zbiranje podatkov	7
2.3. Predstavitev evalvacijskega vprašalnika	7
3. Metodologija zbiranja podatkov v sklopu spletne aplikacije v podporo izobraževalni dejavnosti ACS	8
3.1. Uvod	8
3.2. Podatki o udeležencih	8
3.3. Podatki o izvedbah programov	9
II. ANALIZA PODATKOV O VKLJUČENIH UDELEŽENCIH IN IZVEDENIH PROGRAMIH ANDRAGOŠKEGA USPOSABLJANJA IN SPOPOLNJEVANJA	10
4. Analiza podatkov o vključenih udeležencih v programih andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja	10
5. Analiza podatkov o izvedenih programih andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja	19
III. ANALIZA PROGRAMOV, FINANCIRANIH IZ RAZLIČNIH VIROV	24
6. Analiza programov, financiranih iz javnih in delno drugih virov	24
6.1. Splošno andragoški programi	24
6.2. Programi za posebne andragoške vloge	34
7. Analiza programov, financiranih iz tržnih virov	45
7.1. Uvod	45
7.2. Predstavitev podatkov	45
7.3. Analiza evalvacijskih vprašalnikov	47
8. Analiza programov, financiranih iz projektov ESS	57
8.1. Uvod	57
8.2. Predstavitev podatkov	58
8.3. Analiza evalvacijskih vprašalnikov	60
IV. STROKOVNA IN IKT PODPORA IZOBRAŽEVALNI DEJAVNOSTI ACS	64
9. Postopki priznavanja že pridobljenega znanja	64
10. Novi spletni portal Moj ACS spopolnjevanje	66
11. Novi in posodobljeni programi v Programoteki AS	67
12. Posodobljen interni dokument Pravila o potrdilih, ki jih izdaja ACS	68
13. Izdana potrdila ACS o uspešno zaključenem usposabljanju oz. spopolnjevanju	69
14. Opravljanje obvezne študijske prakse na ACS	70
V. UGOTOVITVE IN PREDLOGI ZA NADALJNI RAZVOJ	72

UVOD

V letu 2020 se analize spremljanja, izvajanja in zadovoljstva udeležencev z izpeljanimi usposabljanji in spopolnjevanji prvič lotevamo na ravni vseh izobraževalnih programov, ki smo jih v letu 2019 izpeljali na ACS. Vanjo smo vključili tako programe splošnega andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja kot tudi programe usposabljanja in spopolnjevanja za posebne vloge v andragoškem delu. V programih splošnega andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja lahko udeleženci dopolnijo svoja andragoška znanja, se seznanijo z novostmi pri delu z odraslimi ter pridobijo praktične spretnosti in izmenjajo izkušnje. Programi usposabljanja in spopolnjevanja za posebne vloge v andragoškem delu pa so povečini namenjeni tistim, ki so po posebnih postopkih izbrani za izvajanje posebnih vlog v praksi izobraževanja odraslih. Za te vloge se usposobijo v programih, ki smo jih v okviru razvojnih projektov razvili na ACS.

Večina programov, ki jih izpeljujemo, je v skladu s 5. in 20. členom Pravilnika o izboru in sofinanciranju programov nadaljnega izobraževanja in usposabljanja strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju (Uradni list RS, št. 33/2017) uvrščena med programe kariernega razvoja in vrednotena v skladu z lestvico točkovanja programov kariernega razvoja. Pogoji za pridobitev točk je izpolnjen evalvacijski vprašalnik, ob izpolnjevanju še vseh ostalih pogojev, ki jih predvideva posamezen program, pa prejmejo udeleženci potrdilo o uspešno zaključenem usposabljanju oz. spopolnjevanju, s katerim skrbijo za lastne profesionalni razvoj.

Ostale aktualne informacije o načrtovanih usposabljanjih in spopolnjenjih, rezultate, analize, študije, strokovne prispevke ter strokovna dela s področja razvojnih in drugih nalog ACS redno objavljamo v koledarju na spletnem portalu Moj ACS spopolnjevanje (<https://moj.acs.si>) ter spletnih straneh Izobraževalna dejavnost ACS – Andragoško spopolnjevanje (<https://izobrazevanje.acs.si/>) in ACS (<https://www.acs.si>).

V okviru naloge dopolnjujemo in posodabljam tudi spletno Programoteko andragoškega spopolnjevanja (v nadaljevanju Programoteka AS), ki je dostopna na https://izobrazevanje.acs.si/programoteka_as/. Udeleženci se na tem mestu lahko seznanijo z našo izobraževalno ponudbo in pridobijo osnovne informacije o določenih programih usposabljanja in spopolnjevanja, ki so jim v pomoč pri odločitvi za udeležbo. V programoteki AS se nahajajo tudi informacije o tem, ali posamezen program omogoča priznavanje že pridobljenega znanja (<https://izobrazevanje.acs.si/priznavanje/>).

Evalvacijsko poročilo smo razdelili v 5 poglavij: v prvem predstavljamo metodologijo zbiranja podatkov tako o udeležencih kot tudi zadovoljstvu z izpeljanimi programi, v drugem pa osvetlimo podatke o vključenih in izvedenih programih andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja. Iz katerih virov so bili v skladu z letnim načrtom 2019 financirani izpeljani programi usposabljanja in spopolnjevanja smo podrobneje zapisali v osrednjem, tretjem poglavju, kjer programe razdelimo na tiste, financirane iz javnih in delno drugih virov, tržnih virov in projektov ESS. V poglavju Strokovna in IKT podpora izobraževalni dejavnosti ACS pišemo o izpeljanih postopkih priznavanja že pridobljenega znanja, novem spletnem portalu Moj ACS spopolnjevanje, predstavimo tudi nove in posodobljene programe v spletni Programoteki AS ter novosti v internem dokumentu o potrdilih, ki jih izdajamo na ACS. Komu smo nudili priložnost za opravljanje študentske prakse na ACS in koliko potrdil smo izdali v letu 2019 je predstavljeno v predzadnjem poglavju. V sklepnem delu tega poročila predstavimo ugotovitve in predloge za nadaljnji razvoj.

I. METODOLOGIJA ZBIRANJA PODATKOV O UDELEŽENCIH IN ZADOVOLJSTVU Z IZPELJANIMI PROGRAMI

Udeleženci ob zaključku vsakega izobraževanja izpolnijo evalvacijski vprašalnik, s katerim ugotovljamo ustreznost naših programov. Že vrsto let imamo razvit sistem spremljanja usposabljanja in spopolnjevanja, kjer s pomočjo metode sprotnega spremljanja z zbiranjem mnenj udeležencev o zadovoljstvu z izpeljanimi programi andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja, ugotovljamo njihovo zadovoljstvo. Programe izvajamo s pomočjo različnih metodoloških instrumentov, vsak od njih pa ima svoje zahteve, zato jih delimo v tri glavna področja:

- programi v okviru redne letne dejavnosti (vključeni programi splošnega andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja ter programi usposabljanja in spopolnjevanja za posebne vloge v andragoškem delu),
- programi v okviru tržne dejavnosti in
- programi, ki jih izpeljujemo v okviru projektov ESS.

Podatke o zadovoljstvu udeležencev z izpeljanimi programi pridobivamo na podlagi dveh različnih vprašalnikov:

- s spletnim orodjem za anketiranje 1KA in
- v okviru sistema KATIS – Katalog programov nadaljnega izobraževanja in usposabljanja, s katerim upravlja Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (v nadaljevanju MIZŠ).

Opravili smo primerjalno analizo med vprašalniki, ki smo jih uporabili pri programih andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja. V nekaterih programih usposabljanja in spopolnjevanja za posebne vloge v andragoškem delu¹ so udeleženci izpolnjevali vsebinsko nekoliko spremenjen vprašalnik, ki pa je še vedno zajemal vse navedene sklope, ki jih podrobneje predstavljamo v spodnjem poglavju. Razlika je bila v tem, da so bila pri posameznih sklopih vprašanja zapisana nekoliko drugače oz. je bilo nekaj vprašanj združenih v eno. Nekatera vprašanja so bila izpuščena, saj so koordinatorji programov ocenili, da niso potrebna, nekaj vprašanj je bilo dodanih².

Evalvacija v okviru sistema KATIS, ki jo uporabljamo pri programih, ki jih izpeljujemo v okviru projekta ESS, je določena s strani MIZŠ in je za vse programe enaka. Vprašalnik vsebuje vprašanja zaprtega tipa.

Podatke o udeležencih zbiramo s pomočjo spletne aplikacije v podporo izobraževalni dejavnosti ACS, ki smo jo razvili v letu 2016. V njej zbiramo in hranimo podatke o udeležencih, ki se preko e-prijavnice na spletnem portalu Moja ACS spopolnjevanje prijavijo na izbrani program usposabljanja ali spopolnjevanja, pridobimo njihove demografske podatke ter podatke o tem, v katere programe ACS so se vključili in za katere so pridobili potrdilo o uspešno zaključenem usposabljanju oz. spopolnjevanju.

¹ Gre za programe s področja kakovosti, pismenosti, svetovanja in vrednotenja.

² Dodana so bila predvsem vprašanja, ki so se nanašala na zadovoljstvo s predavatelji, njihovimi prispevki na delavnici, na vsebine, ki jih ocenjujejo kot najbolj zanimive, vsebine, ki so jih pogrešali, pa bi jih potrebovali pri svojem delu, ipd.

1. Metodologija zbiranja podatkov in evalvacijskih vprašalnikov s spletnimi orodjem za anketiranje 1KA

1.1. Uvod

Za programe, ki jih izpeljujemo v okviru redne in tržne dejavnosti, analizo zadovoljstva z izpeljanimi programi ugotavljamo s pomočjo spletnega orodja za anketiranje 1KA, ki je dostopna na spletni povezavi <https://www.1ka.si/>.

1KA je odprtokodna aplikacija, ki omogoča storitev spletnega anketiranja. Razvoj poteka na Centru za družboslovno informatiko Fakultete za družbene vede Univerze v Ljubljani. Storitve spletnega anketiranja 1KA je možno uporabljati brezplačno, glavne prednosti so hitrost, zmogljivost, podpora pri razvoju vprašalnika, konceptualizaciji strukturiranja (pogoji, bloki, gnezdenja), upravljanju s podatki ter v integraciji naprednih statističnih analiz.

1.2. Zbiranje podatkov

V analizo smo vključili podatke evalvacij 55 izvedb andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja. Udeleženci so oddali svojo oceno oddali preko evalvacijskega vprašalnika na spletnem portalu 1KA.

1.3. Predstavitev evalvacijskega vprašalnika

Evalvacijski vprašalnik, ki ga uporabljamo pri redni in tržni dejavnosti, sestavlja 21 vprašanj, ki so razdeljena v tri vsebinske sklope:

1. Prvi sklop vključuje splošne podatke o udeležencih usposabljanj in spopolnjevanj: število, spol, starost, izobrazba, delovne izkušnje, ipd.
2. V drugem sklopu s pomočjo 5-stopenjske ocenjevalne lestvice³ osvetljujemo podatke o zadovoljstvu udeležencev z izpeljavo usposabljanj in spopolnjevanj z vidika vsebine, metod in oblik dela, učnih gradiv, ipd.
3. V tretjem sklopu pa nas zanima, kako so bili udeleženci na splošno zadovoljni z organizacijo usposabljanja in spopolnjevanja v programih, ki so se jih udeležili.

Zbrane podatke smo statistično obdelali s pomočjo spletne ankete 1KA in programskega paketa Microsoft Office Excel na nivoju deskriptivne statistike. Uporabili smo osnovno deskriptivno statistiko numeričnih spremenljivk (frekvence in mere srednjih vrednosti - aritmetične sredine), zaradi večje nazornosti podatke predstavljamo s preglednicami in slikami.

³ Ocenjevalna lestvica od 1 do 5, kjer 1 pomeni zelo nezadovoljen, 5 pa zelo zadovoljen.

2. Metodologija zbiranja podatkov in evalvacijskih vprašalnikov v okviru sistema KATIS

2.1. Uvod

Katalog programov nadaljnega izobraževanja in usposabljanja strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju predstavlja zbirnik in preglednico izobraževanj vsakega posameznika.

Z vsemi objavljenimi programi je dostopen na povezavi <https://lim3.mss.edus.si/katis/Uvodna.aspx>, aplikacija deluje v vseh brskalnikih in je dostopna vsem strokovnim delavcem v vzgoji in izobraževanju.

V njem so objavljeni programi kariernega razvoja, ki omogočajo kontinuiran profesionalni razvoj strokovnih delavcev, usposabljanje za izvajanje novih javnoveljavnih programov vzgoje in izobraževanja in doseganje ciljev novih učnih načrtov oziroma katalogov znanj in izpitnih katalogov, nenehno posodabljanje disciplinarnega, strokovnega in profesionalnega znanja, seznanjanje z učinkovitimi vzgojno-izobraževalnimi praksami in uspešnimi pristopi za profesionalno obvladovanje vzgojno-izobraževalnega procesa ter povečanje njegove učinkovitosti. Gre za programe profesionalnega usposabljanja, tematske konference, izredne in projekte programi.

Strokovne delavce preko spletne aplikacije KATIS na izobraževanje prijavijo ravnatelji oz. direktorji vzgojno-izobraževalnega zavoda, kjer so zaposleni.

2.2. Zbiranje podatkov

V analizo smo vključili podatke evalvacij 11 izvedb usposabljanja in spopolnjevanja. Udeleženci so oddali svojo oceno oddali preko evalvacijskega vprašalnika v spletnem portalu KATIS, s pomočjo katerega lahko tako udeleženci kot izvajalci programov dostopajo do Kataloga programov nadaljnega izobraževanja in usposabljanja in kjer so objavljeni vsi programi usposabljanja in spopolnjevanja, ki jih ACS izvaja v okviru tega ESS projekta⁴.

2.3. Predstavitev evalvacijskega vprašalnika

Evalvacijski vprašalnik vključuje štiri sklope vprašanj. V prvem sklopu so udeleženci na 9-stopenjski lestvici ocenjevali 3 vidike izvedbe celotnega programa, in sicer vsebino in metode dela, uporabnost programa ter organizacijo in izvedbo programa. Pri vsakem vidiku so podali možnost strinjanja z navedenimi trditvami, pri čemer 1 pomeni, da se s trditvijo nikakor niso strinjali, 9 pa, da so se s trditvijo popolnoma strinjali.

V drugem sklopu so udeleženci ravno tako na 9-stopenjski lestvici ocenjevali delo predavatelja, pri čemer ocena 1 pomeni, da delo predavatelja ocenjujejo kot nezadovoljivo, 9 pa da njegovo delo ocenjujejo kot odlično.

⁴ Projekt ESS Krepitev kompetenc strokovnih delavcev na področju vodenja inovativnega vzgojno-izobraževalnega zavoda v obdobju od 2018 do 2022 (krajše [Kompetence strokovnih delavcev 2018–2022](#)).

Pri naslednjem sklopu so udeleženci ocenjevali 4 motive in med njimi izbrali tistega, ki je po njihovi oceni najmočnejše vplival na to, da so se odločili za udeležbo na programu. Odločali so se lahko med naslednjimi motivi:

- osebna želja po pridobitvi novega znanja, po izmenjavi izkušenj, primerov dobre prakse z drugimi,
- zahteva delovnega mesta oziroma vodstva,
- pridobitev možnosti za napredovanje,
- stik s strokovnjaki, ohranjanje in navezovanje novih profesionalnih stikov.

Zadnji sklop je bil namenjen demografskim podatkom. Udeleženci so sporočili naslednje podatke:

- spol,
- stopnjo izobrazbe,
- naziv, pridobljen na področju vzgoje in izobraževanja,
- področje opravljanja vzgojno-izobraževalnega dela ter regijo zaposlitve.

3. Metodologija zbiranja podatkov v sklopu spletne aplikacije v podporo izobraževalni dejavnosti ACS

3.1. Uvod

V tem poglavju predstavljamo podatke, ki smo jih pridobili na podlagi izpisov iz spletne aplikacije v podporo izobraževalni dejavnosti ACS. Aplikacijo smo razvili z namenom, da omogočimo učinkovitejše in racionalnejše načrtovanje, izvajanje in spremljanje andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja, izdajo in evidenco potrdil ter osnovne statistične izpise o udeležencih v izobraževalnih programih ACS ter izvedenih programih.

Razdeljena je v dva sklopa: v prvem dostopamo do podatkov o udeležencih, vključenih v programih ACS, v drugem pa do podatkov o izvedbah programov.

3.2. Podatki o udeležencih

Podatke o udeležencih v programih ACS obdelujemo glede na naslednje kriterije:

- vključeni ali usposobljeni,
- obdobje: vsa leta ali posamezno leto (od 2017 dalje),
- izvedba: vse izvedbe, glede na vrsto programa, posamezno izvedbo, vir financiranja in projekt ESS.

Glede na izbrane kriterije lahko nadalje ločimo izpise udeležencev po:

- programih,
- izvedbah in
- viru financiranja.

Podatke o udeležencih lahko obdelujemo tudi po:

- spolu,
- starosti,
- stopnji izobrazbe,
- vrste izobrazbe
- pedagoško-andragoški izobrazbi,

- strokovnem izpitu,
- zaposlitvenem statusu,
- vrsti organizacije,
- regije organizacije.

3.3. Podatki o izvedbah programov

Podatke o izvedbah programov andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja obdelujemo glede na:

- obdobja: vsa leta ali posamezno leto (od leta 2017 naprej),
- izvedbe: vse izvedbe, glede na vrsto programa, vir financiranja in projekt ESS.

Posamezne izpise programov lahko ločimo po:

- izvedbah,
- programih.

Podatke o programih lahko prikazujemo tudi po:

- vrsti izvedenih programov (splošno-andragoški programi ali programi za posebne vloge v andragoškem delu),
- temeljnem usposabljanju ali spopolnjevanju in
- viru financiranja.

V skladu s slovensko zakonodajo (ZVOP-1) in Splošno uredbo o varstvu osebnih podatkov ter Politiko zasebnosti so podatki obdelani v anonimizirani obliki, iz katere identiteta posameznika ni razvidna.

V nadaljevanju predstavljamo podatke o številu vključenih udeležencev in izvedenih programih v izbranem letu.

II. ANALIZA PODATKOV O VKLJUČENIH UDELEŽENCIH IN IZVEDENIH PROGRAMIH ANDRAGOŠKEGA USPOSABLJANJA IN SPOPOLNJEVANJA

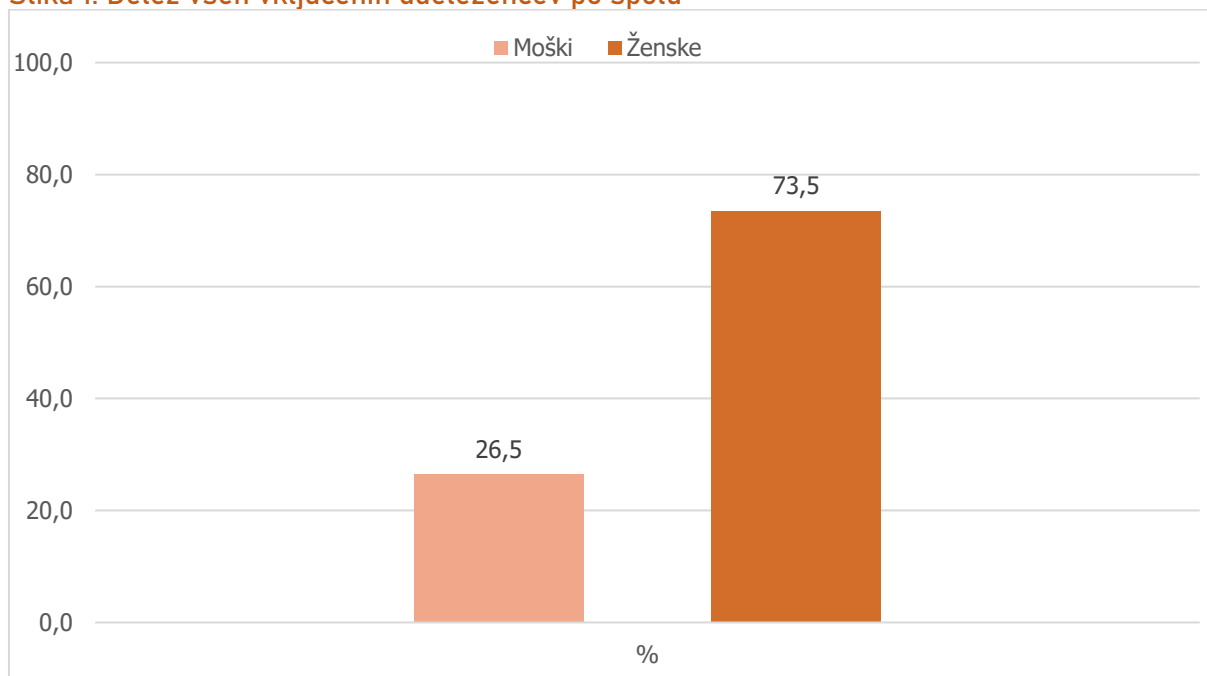
Pri analizi podatkov o vključenih udeležencih in izpeljanih programih andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja smo izhajali iz modula Statistike, ki se nahaja v spletni aplikaciji v podporo izobraževalni dejavnosti ACS.

4. Analiza podatkov o vključenih udeležencih v programih andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja

V vse programe usposabljanja in spopolnjevanja, ki smo jih v 2019 izpeljali na ACS, se je vključilo 994 udeležencev, od tega smo 903 izdali potrdilo o uspešno zaključenem usposabljanju oz. spopolnjevanju, kar predstavlja 91% vseh vključenih.

Tako kot vsa leta, se nam tudi letos potrjuje podatek, da med udeleženci naših usposabljanj in spopolnjevanj, močno prevladujejo predstavnice ženskega spola, v letu 2019 so predstavljale skoraj tri četrtine vseh vključenih.

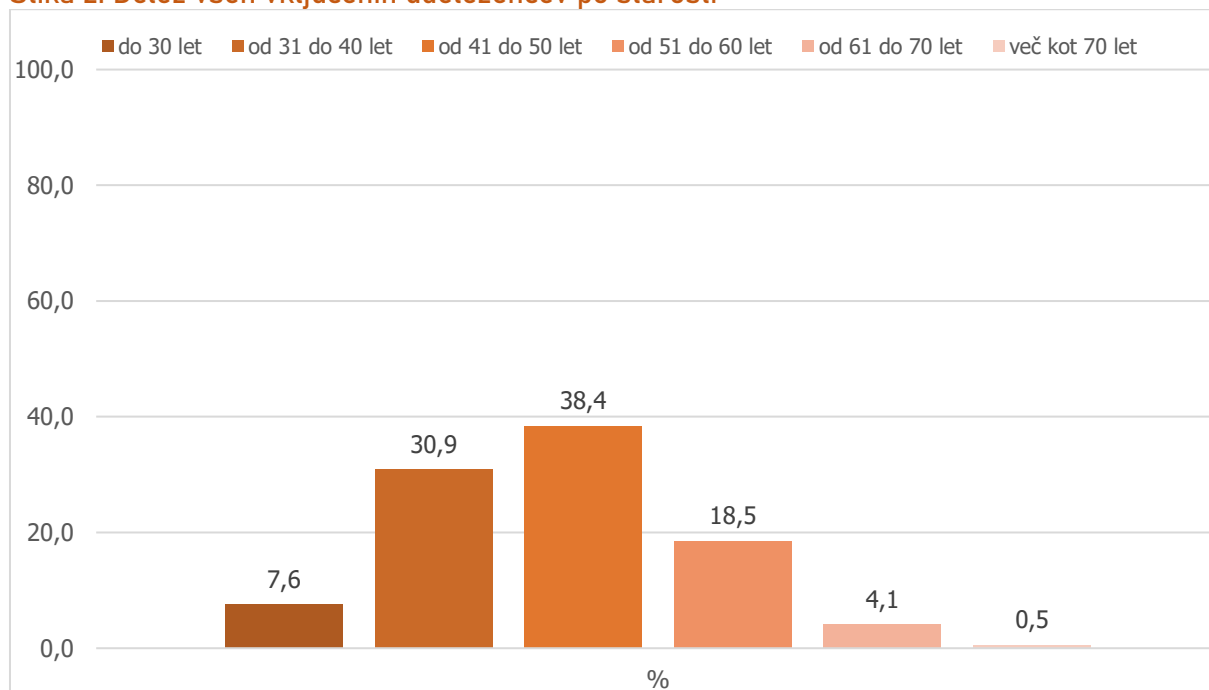
Slika 1: Delež vseh vključenih udeležencev po spolu

N = 994, vir: spletna aplikacija IZO ACS

Kot lahko vidimo iz slike št. 2 na naslednji strani, so glede na starost v izobraževanjih s skoraj 40% prevladovali udeleženci v starostni skupini med 41 in 50 leti, malo manj kot tretjina je bila starih med 31 in 40. Skoraj petina udeležencev je bila starih med 51 in 60 let. Manj kot 8% smo imeli udeležencev, do 30 let, 4% pa je bilo v starosti med 61 in 70 let. Najmanjši delež, le 0,5% vključenih predstavljajo udeleženci, stari več kot 70 let.

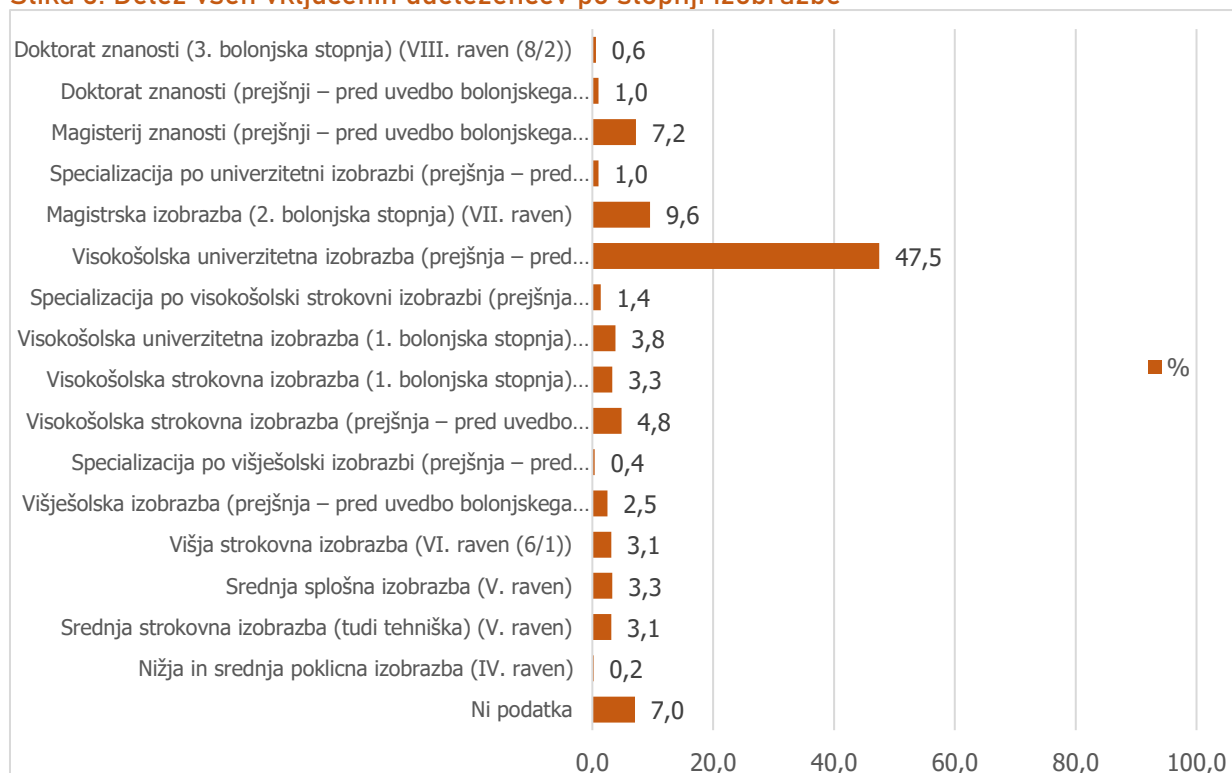
Slika 2: Delež vseh vključenih udeležencev po starosti

N = 994, vir: spletna aplikacija IZO ACS

Skoraj polovica vseh vključenih v letu 2019 je bila z visokošolsko univerzitetno izobrazbo (pred uvedbo bolonjskega študija), 10% z magistrsko izobrazbo 2. bolonjske stopnje, dobrih 7% z magisterijem znanosti, nekaj manj kot 5% pa z visokošolsko strokovno izobrazbo.

Slika 3: Delež vseh vključenih udeležencev po stopnji izobrazbe

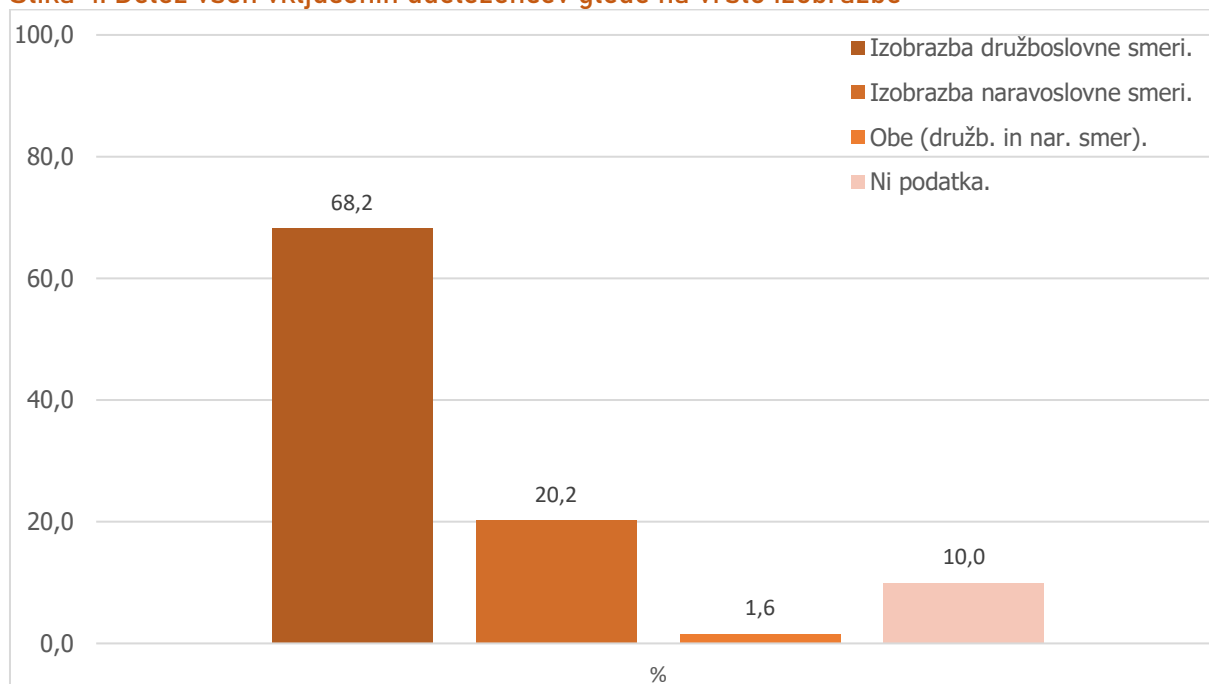

N = 994, vir: spletna aplikacija IZO ACS

Najmanj vključenih smo imeli z dokončanim doktoratom znanosti ali specializacijo po višješolski izobrazbi (vse pred uvedbo bolonjskega študija). Podatek 0,2% vseh vključenih so predstavljali udeleženci z nižjo in srednjo poklicno izobrazbo. 7% vključenih ni podalo podatka⁵ o doseženi stopnji izobrazbe. Ostali podrobnejši podatki o stopnjah izobrazbe vključenih so razvidni iz slike 3.

V programe usposabljanja in spopolnjevanja so se večinoma vključevali udeleženci z izobrazbo družboslovne smeri – ti predstavljajo skoraj 70% vseh. Petina je imela izobrazbo naravoslovne smeri, izobrazbo obeh smeri pa je imelo 1,6% vključenih.

Slika 4: Delež vseh vključenih udeležencev glede na vrsto izobrazbe

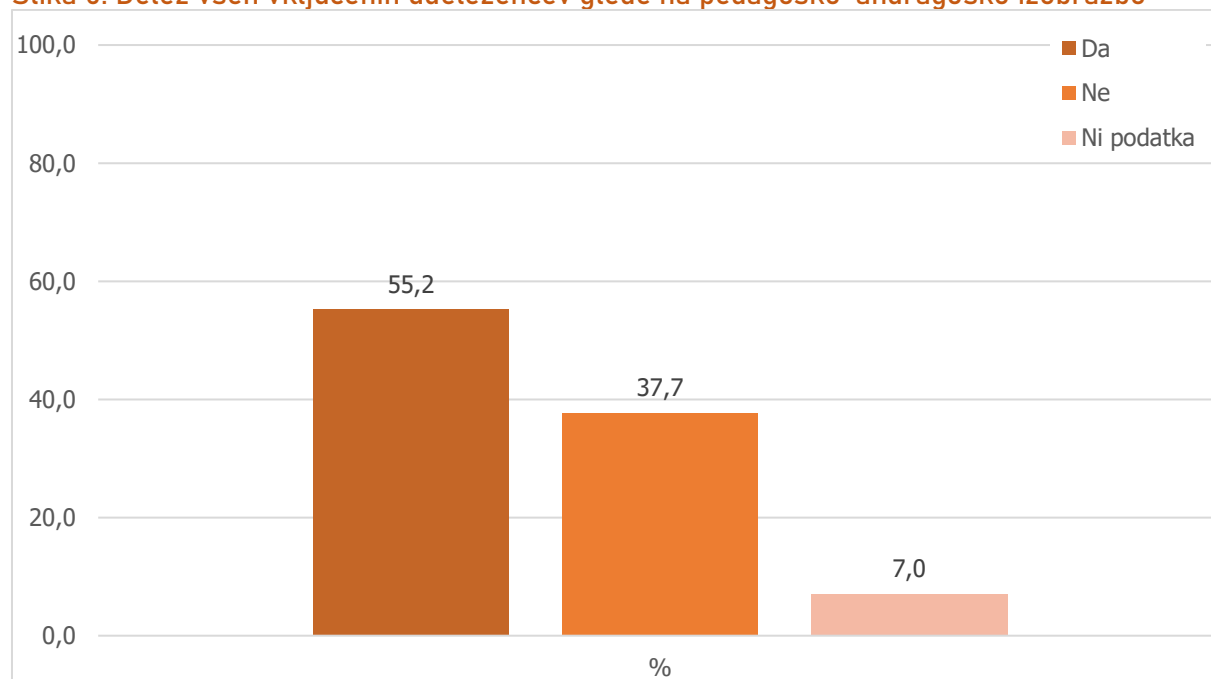
N = 994, vir: spletna aplikacija IZO ACS

10% vključenih ni zapisalo podatka o vrsti izobrazbe - razlog je enak kot pri podatkih o doseženi stopnji izobrazbe (opomba št. 5).

⁵To so udeleženci iz podjetij, za katere smo organizirali programe za zaključene skupine - podatke so vpisali na natisnjenih obrazcih in nam jih posredovali po pošti, zato jih nismo mogli naknadno zaprositi, da jih dopolnijo.

Iz spodnje slike je razvidno, da smo imeli več kot polovico vseh vključenih s pridobljeno pedagoško-andragoško izobrazbo, slabih 38% pa ne. Tudi pri tem vprašanju 7% vključenih ni podalo podatka⁶.

Slika 5: Delež vseh vključenih udeležencev glede na pedagoško-andragoško izobrazbo

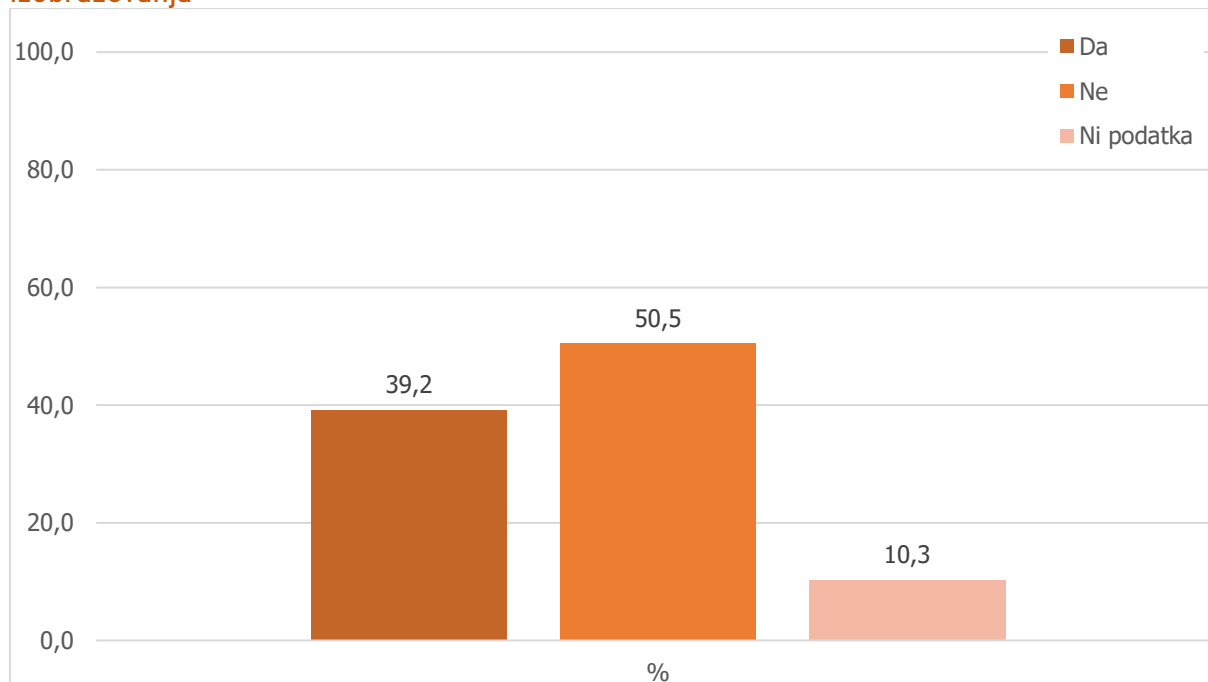

N = 994, vir: spletna aplikacija IZO ACS

⁶To so udeleženci iz podjetij, za katere smo organizirali programe za zaključene skupine - podatke so vpisali na natisnjenih obrazcih in nam jih posredovali po pošti, zato jih nismo mogli naknadno zaprositi, da jih dopolnijo.

Nekaj manj kot 40% vseh vključenih udeležencev je imelo opravljen strokovni izpit⁷ na področju vzgoje in izobraževanja, dobra polovica strokovnega izpita ni imela. Zaradi enakega razloga kot pri podatkih o stopnji izobrazbe za 10% vključenih tega podatka⁸ nismo uspeli pridobiti.

Slika 6: Delež vseh vključenih udeležencev glede na strokovni izpit na področju vzgoje in izobraževanja

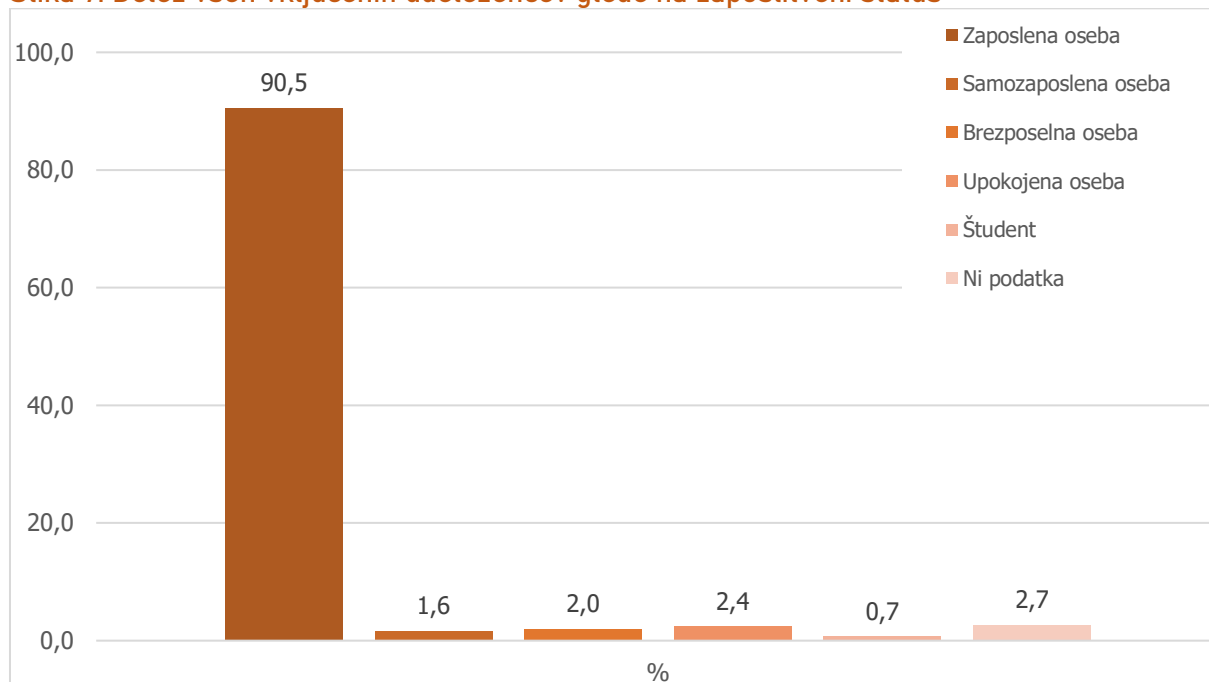
N = 994, vir: spletna aplikacija IZO ACS

⁷ Strokovni izpit je eden od pogojev za opravljanje vzgojno-izobraževalnega in drugega strokovnega dela v javnih vzgojo-izobraževalnih organizacijah. Opravljajo ga lahko kandidati, ki so delovne izkušnje pridobili kot pripravniki na področju vzgoje in izobraževanja, in kandidati, ki so delovne izkušnje pridobili z vzgojno-izobraževalnim delom v vrtcu oziroma šoli. Več na <https://www.gov.si/teme/strokovni-izpit-za-strokovne-delavce-v-vzgoji-in-izobrazevanju/>.

⁸ To so udeleženci iz podjetij, za katere smo organizirali programe za zaključene skupine - podatke so vpisali na natisnjenih obrazcih in nam jih posredovali po pošti, zato jih nismo mogli naknadno zaprositi, jih dopolnijo.

Na podlagi na sliki 7 prikazanega deleža vseh vključenih udeležencev glede na zaposlitveni status lahko zaključimo, da je imelo v letu 2019 zaposlitev kar 91% udeležencev, dobrih 4% je bilo upokojenih ali brezposelnih oseb. 1,6% se je opredelilo kot samozaposlene osebe, 0,7% je bilo oseb s statusom študenta. Za slabe 3% vključenih podatka nismo pridobili.

Slika 7: Delež vseh vključenih udeležencev glede na zaposlitveni status

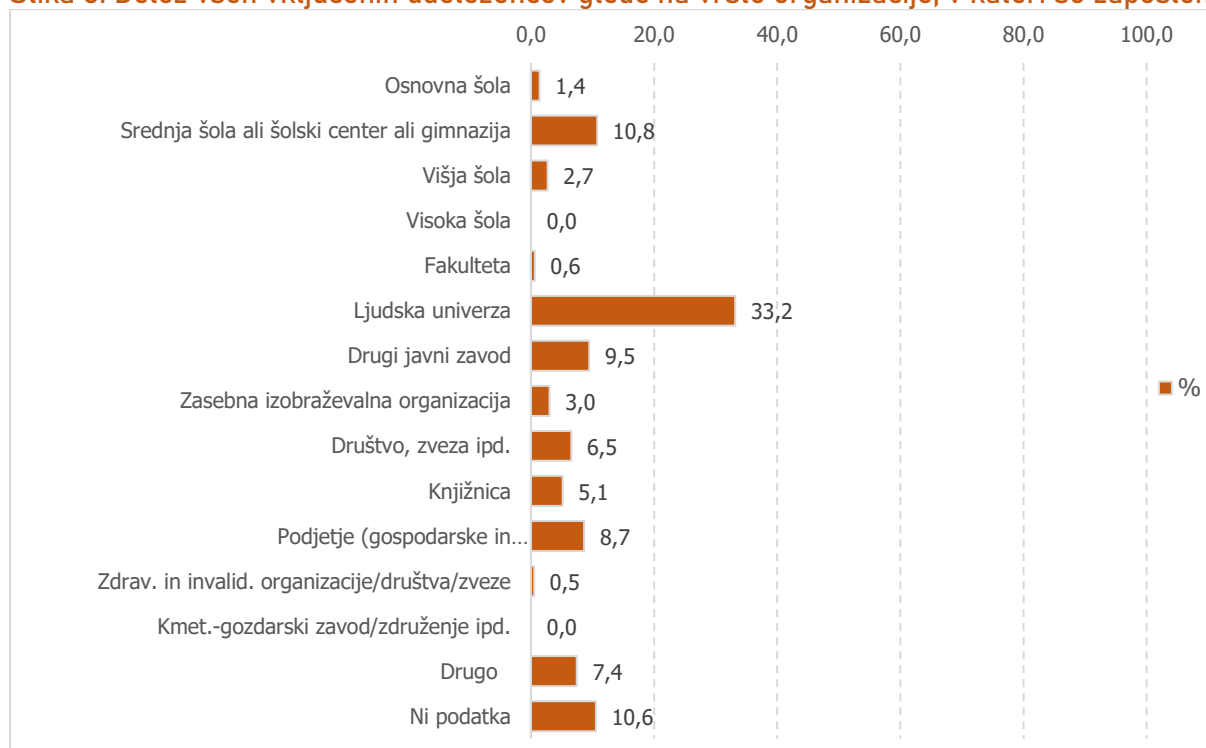

N = 994, vir: spletna aplikacija IZO ACS

Nekateri udeleženci so status Zaposlena oseba označili tudi v primeru, če so imeli status samostojnega podjetnika (s.p.), zato je delež zaposlenih tako visok.

V nadaljevanju nas je zanimalo tudi, kakšen je bil delež vključenih udeležencev glede na vrsto organizacije, v kateri so zaposleni.

Slika 8: Delež vseh vključenih udeležencev glede na vrsto organizacije, v kateri so zaposleni

N = 994, vir: spletna aplikacija IZO ACS

Ugotavljamo, da številčno še vedno prevladujejo udeleženci, zaposleni na ljudskih univerzah (dobrih 33%), sledijo učitelji iz srednjih šol, šolskih centrov ali gimnazij (11%) ter zaposleni v drugih javnih zavodih (slabih 10%). V primerjavi z letom 2018 se je za več kot enkrat povečal delež tistih, ki so zaposleni na osnovnih šolah. Razlog za povečanje je, da smo v tem letu prvič v okviru redne letne naloge izpeljali spopolnjevanje za učitelje in organizatorje izobraževanja odraslih ter druge strokovne delavce v programu Osnovna šola za odrasle.

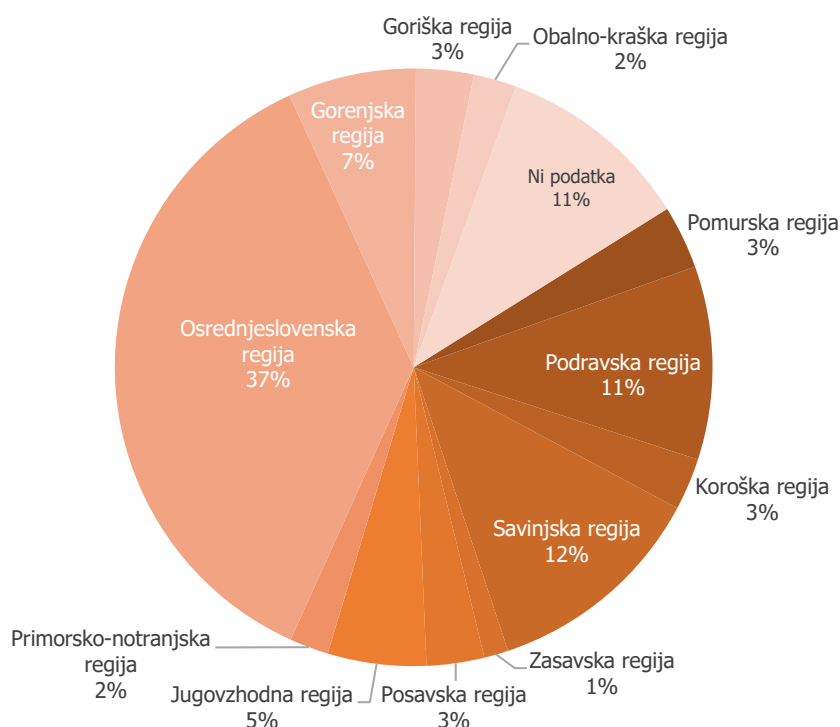
V primerjavi z letom 2018 opažamo izrazito povečan delež zaposlenih v knjižnicah (iz 2,1 % na 5,1%) ter v različnih društvih in zvezah (iz 1,8% na 6,5%). Čeprav se je delež vključenih iz podjetij znižal za dobre 4 odstotke (iz 12,9 % na 8,7%), se je sodelovanje z njimi ravno v tem letu še bolj okrepilo – za njih smo pripravili programe glede na njihove želje in potrebe, izobraževanje pa je potekalo v manjših skupinah udeležencev.

Najmanj smo sodelovali s fakultetami ter zdravstvenimi in invalidskimi organizacijami (pol odstotka), v naše programe pa se niso vključili zaposleni iz visokošolskih ter kmetijsko-gozdarskih zavodov. 11% vključenih ni podalo podatka⁹ o vrsti organizacije, v kateri so zaposleni.

V kategorijo Drugo, ki predstavlja dobrih 7 odstotkov vseh vključenih, smo zajeli udeležence iz sodišč (65%), ministrstev (14%), samostojne podjetnike in samozaposlene (20%) ter zaposlene(ga) v redovni družbi (1%).

⁹ V kategorijo Ni podatka so zajeti brezposelni, upokojeni, študentje, udeleženci, ki so se v usposabljanja in spopolnjevanja vključili individualno, in ne preko organizacije ter vsi, ki niso želeli navesti vrsto organizacije, ki jih je napotila na usposabljanje oz. v kateri so zaposleni.

Slika 9: Delež vseh vključenih udeležencev glede na regijo organizacije, v kateri so zaposleni

N = 994, vir: spletna aplikacija IZO ACS

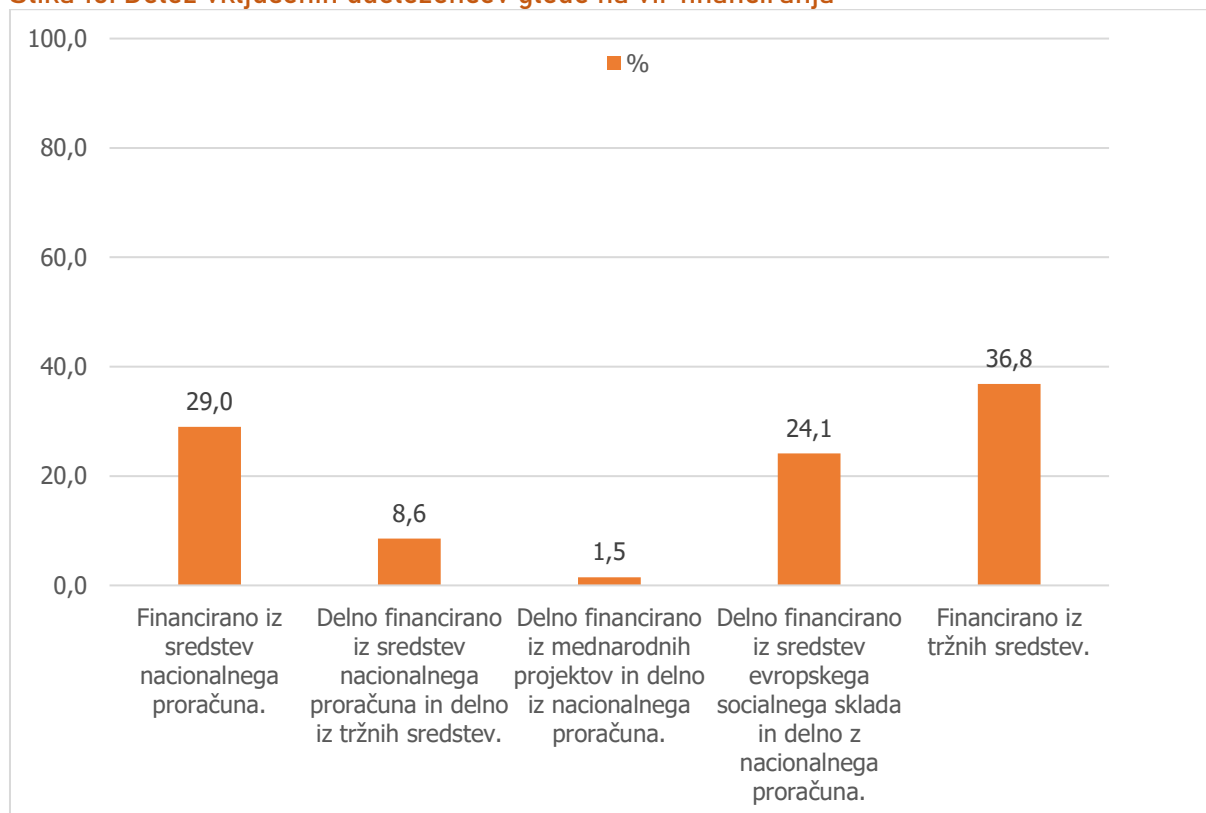
Glede na regijo organizacije, kjer so zaposleni, so prevladovali udeleženci iz Osrednjeslovenske regije (37%). Sledijo udeleženci, ki so bili zaposleni v Savinjski (12%), Podravske (11,2%), Gorenjski (7%) in Primorsko-notranjski regiji (5%). Najmanj udeležencev je bilo zaposlenih v Goriški, Posavski, Koroški in Pomurski regiji (vse po 3%). Sledijo Notranjsko-kraška in Obalno-kraška regija z 2% ter Zasavska regija (1%).

11-odstotni delež predstavljajo udeleženci, ki nam niso podali podatka¹⁰, v kateri regiji se nahaja organizacija, v kateri so zaposleni.

Na koncu nas je še zanimalo, koliko udeležencev se je v letu 2019 usposobilo v vseh programih usposabljanja in spopolnjevanja glede na vir financiranja. To ponazarjamo v sliki 10 na naslednji strani.

¹⁰ V kategorijo Ni podatka so zajeti brezposelni, upokojeni, študentje, udeleženci, ki so se v usposabljanja in spopolnjevanja vključili individualno in ne preko organizacije, ter vsi, ki niso želeli navesti regije, v kateri se nahaja organizacija, ki jih je napotila na usposabljanje oz. v kateri so zaposleni.

Slika 10: Delež vključenih udeležencev glede na vir financiranja

N = 994, vir: spletna aplikacija IZO ACS

V primerjavi z letom 2018, ko je bil največji delež vključenih v programih, ki so bili delno financirani iz nacionalnega proračuna, delno pa iz sredstev Evropskega socialnega sklada (ESS), se je v letu 2019 zgodil preobrat – delež vključenih v programe, financirane iz tržnih virov, ki je bil v 2018 najnižji (slabe 9%), se je povečal kar za 4-krat, kar predstavlja 37% vseh vključenih. Z 29% deležem vključenih sledijo tisti programi, ki so bili financirani iz sredstev nacionalnega proračuna.

Če primerjamo delež vključenih v programe, ki so bili delno financirani iz sredstev nacionalnega proračuna in delno iz projektov ESS v 2019 z letom 2018, se je ta zmanjšal skoraj za polovico (iz 45% na 24%). Manj kot 9% delež udeležencev se je vključil v programe, delno financiranih iz sredstev nacionalnega proračuna in delno s kotizacijami, odstotek in pol pa je bilo vključenih v programe, delno financiranih iz mednarodnih programov in delno iz nacionalnega proračuna.

5. Analiza podatkov o izvedenih programih andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja

V letu 2019 smo organizirali 55 izvedb 37 različnih programov andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja, kar pomeni, da smo nekatere programe izpeljali večkrat.

Programe delimo v dva vsebinska oz. programska sklopa: **programi andragoškega spopolnjevanja za andragoško delo** ter **programe usposabljanja in spopolnjevanja za posebne vloge v andragoškem delu**.

Programi andragoškega spopolnjevanja za andragoško delo (oz. splošno andragoški) so programi, ki so namenjeni izobraževalcem odraslih, s katerimi lahko pridobijo in dopolnijo svoja andragoškega znanja, se seznanijo z novostmi pri delu z odraslimi, pridobijo praktične spretnosti in izmenjajo izkušnje.

Iz preglednice 1 je razvidno, da smo v 2019 v sklopu programov splošnega usposabljanja in spopolnjevanja za andragoško delo organizirali 22 različnih programov andragoškega spopolnjevanja. Nekateri smo izpeljali večkrat - program Retorika in javno nastopanje kar petkrat, Usposabljanje inštruktorjev praktičnega pouka štirikrat, Pomen komunikacije pri prenosu znanja trikrat, programe Metode in tehnike za spodbujanje ustvarjalnega mišljenja pri odraslih udeležencih, Spodbujanje ustvarjalnega mišljenja v delovnem okolju in Spretnosti učinkovitega poučevanja na delovnem mestu pa po dvakrat. Tako smo skupaj izpeljali 34 delavnic, kar predstavlja 62% vseh izvedenih programov. Programe, ki smo jih izpeljali večkrat, smo organizirali za zaključene skupine v podjetjih in drugih organizacijah.

Preglednica 1: Število izvedb programov andragoškega spopolnjevanja za andragoško delo

št.	Sklop / Področje	Program usposabljanja oz. spopolnjevanja	Število izvedb
Programi splošnega usposabljanja in spopolnjevanja za andragoško delo			
1	Splošno andragoško	Metode in tehnike za spodbujanje ustvarjalnega mišljenja pri odraslih udeležencih	2
2		Oblikovanje besedil za povečanje odzivnosti pri udeležencih	1
3		Osebni izobraževalni načrt za boljše vključevanje priseljencev v izobraževanje, usposabljanje in družbo	1
4		Pomen komunikacije pri prenosu znanja	3
5		Priprava interaktivnega izobraževanja	1
6		Razvijanje poklicne identitete izobraževalca odraslih	1
7		Retorika in javno nastopanje	5
8		Samozavesten in uspešen javni nastop	1
9		Samozavesten javni nastop in učinkovita predstavitev	1
10		Spodbujanje ustvarjalnega mišljenja v delovnem okolju	2
11		Spretnosti prepričljivega nastopanja in učinkovitega učenja	1
12		Spretnosti učinkovitega poučevanja na delovnem mestu	2
13		Ugotavljanje izobraževalnih potreb posameznika in okolja	1
14		Ugotavljanje izobraževalnih potreb v delovnem okolju	1
15		Uporaba sodobnih spletnih omrežij in informacij za učinkovitejše delo izobraževalcev odraslih	1
16		Usposabljanje inštruktorjev praktičnega pouka	4
17		Usposabljanje za medkulturne kompetence in medkulturni dialog za svetovalce in druge izobraževalce odraslih	1

št.	Sklop / Področje	Program usposabljanja oz. spopolnjevanja	Število izvedb
18		Usposabljanje za povečanje zavzetosti	1
19		Učne metode in tehnike v izobraževanju odraslih	1
20		Učne metode in tehnike z uporabo sodobnih IKT orodij	1
21		Veščine retorike in nastopanja v izobraževanju	1
22		Čuječnost v izobraževanju	1
	Skupaj		34

Vir: spletna aplikacija IZO ACS

Programi usposabljanja in spopolnjevanja za posebne vloge v andragoškem delu so programi, namenjeni usposabljanju in spopolnjevanju strokovnjakov, ki sodelujejo pri izpeljavi in uveljavljanju razvojnih projektov ACS in njihovih rezultatov v izobraževalno prakso. Praviloma gre za daljše programe, namenjene zaključenim skupinam izobraževalcev odraslih, ki želijo v svoje organizacije vpeljati enega ali več razvojnih projektov, ki jih je razvil ACS.

Strokovni sodelavci se tako usposabljaajo in spopolnjujejo v okviru razvojnih in raziskovalnih projektov ACS na 5 vsebinskih področjih:

- na **področju kakovosti** usposabljam strokovne delavce v izobraževanju odraslih za izpeljavo samoevalvacije in razvoj kakovosti lastnega dela;
- v okviru **splošnega neformalnega izobraževanja** smo razvili različne projekte neformalnega izobraževanja in učenja, kot so študijski krožki in bralni študijski krožki, središča za samostojno učenje, borze znanja, program za mlajše odrasle (PUM in PUM-O) ter program usposabljanja za trajnostni razvoj;
- v programih na **področju pismenosti** strokovni delavci spoznavajo pomen pismenosti v današnji družbi, se seznanjajo z metodami dela z manj izobraženimi odraslimi, razvijajo spretnosti, ki jim bodo pomagale pri delu s posamezno ciljno skupino, itn;
- za svetovalce v svetovalnih središčih ter druge strokovne delavce v izobraževanju odraslih, ki delujejo kot svetovalci (področje **Svetovanje**) pripravljamo temeljno usposabljanje in stalna strokovna spopolnjevanja;
- na **področju vrednotenja** organiziramo usposabljanja in spopolnjevanja za člane komisij za preverjanje in potrjevanje NPK.

Ves čas nudimo strokovno podporo izvajalcem, pripravljamo usposabljanja, spremljamo sistemsko umeščanje in skrbimo za njihov nadaljnji razvoj.

Preglednica 2: Število izvedb programov usposabljanja in spopolnjevanja za posebne vloge v andragoškem delu

št.	Sklop / Področje	Program usposabljanja oz. spopolnjevanja	Število izvedb
Programi usposabljanja in spopolnjevanja za posebne vloge v andragoškem delu			
1	Kakovost	Izobraževalno srečanje organizacij, nosilk Zelenega znaka kakovosti	1
2		Program temeljnega usposabljanja za vzpostavitev in nadgradnjo notranjega sistema kakovosti v organizaciji za izobraževanje odraslih – Mozaik kakovosti Modul 1: Notranji sistem kakovosti v organizaciji, ki izobražuje odrasle	1

št.	Sklop / Področje	Program usposabljanja oz. spopolnjevanja	Število izvedb
3	Neformalno	Program temeljnega usposabljanja za vzpostavitev in nadgradnjo notranjega sistema kakovosti v organizaciji za izobraževanje odraslih – Mozaik kakovosti Modul 7: Opredeljevanje in merjenje učinkov v organizaciji, ki izobražuje odrasle	1
4		Spopolnjevanje svetovalcev za kakovost	2
5		Spopolnjevanje za mentorje PUM-O	1
6		Spopolnjevanje za mentorje študijskih krožkov	1
7		Spopolnjevanje za mentorje študijskih krožkov BMK	1
8		Spopolnjevanje za strokovne delavce v središčih za samostojno učenje	1
9	Pismenost	Program temeljnega usposabljanja učiteljev in učiteljic za izvajanje programa Začetna integracija priseljencev (ZIP)	1
10		Spopolnjevanje za učitelje in organizatorje izobraževanja odraslih ter druge strokovne delavce v programu Osnovna šola za odrasle	1
11		Usposobljen za izvajanje izobraževanja v delovnem okolju	1
12	Svetovanje	Spopolnjevanje svetovalcev v središčih ISIO	4
13		Temeljni program usposabljanja vodij in svetovalcev v svetovalnih središčih ISIO	1
14	Vrednotenje	Stalno strokovno spopolnjevanje članov komisij NPK	1
15		Usposabljanje kandidatov za člane komisij za preverjanje in potrjevanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij za pridobitev licence	3
SKUPAJ			21
SKUPAJ VSE IZVEDBE (splošni in posebne vloge)			55

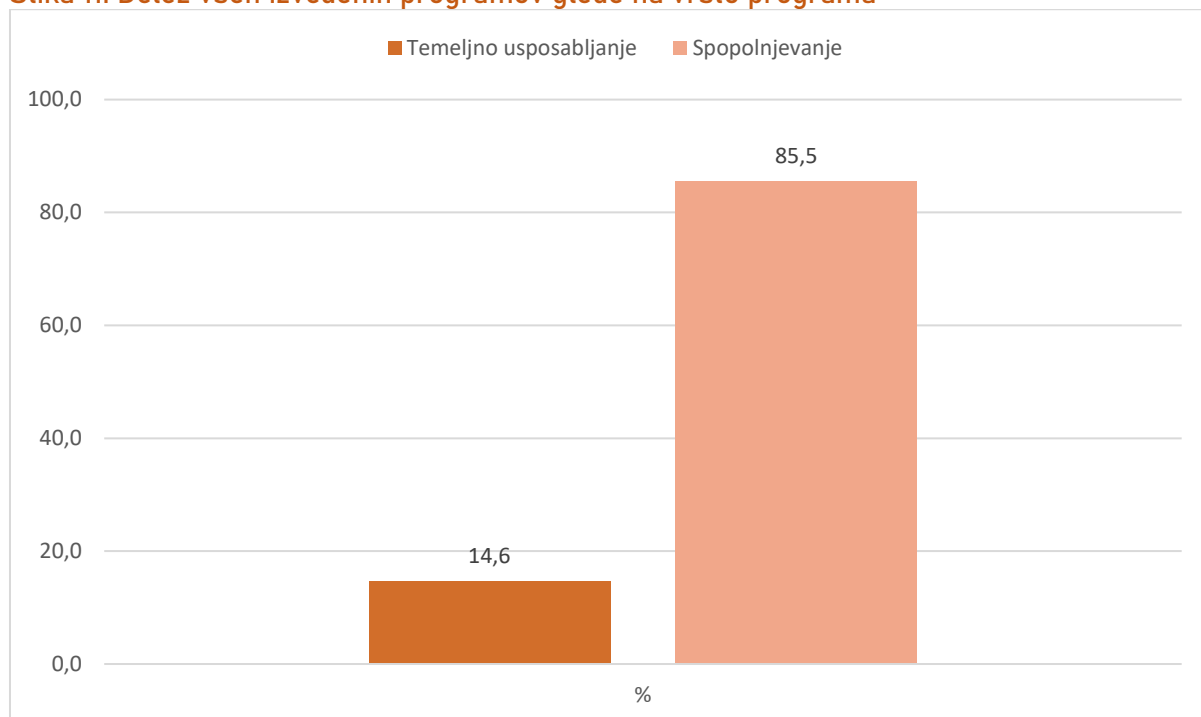
Vir: spletna aplikacija IZO ACS

V tem sklopu smo organizirali 21 izvedb različnih programov, kar predstavlja 38% vseh programov, izvedenih v letu 2019. Največ izpeljav, skupaj 5, smo imeli na področjih kakovosti in svetovanja, 4 izvedbe različnih programov na področjih splošnega neformalnega izobraževanja in vrednotenja ter 3 izvedbe na področju pismenosti.

Največkrat smo izvedli program Usposabljanje kandidatov za člane komisij za preverjanje in potrjevanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij za pridobitev licence, kar 3x. Na področju svetovanja smo sicer izpeljali 4 vsebinsko različna spopolnjevanja svetovalcev v središčih ISIO.

Delež izvedenih programov glede na vrsto programa prikazujemo na sliki 11. Kot lahko vidimo, kar 85% izvedenih programov uvrščamo med programe spopolnjevanja, kar pomeni, da gre za krajše programe v trajanju do 24 pedagoških ur in v katerih udeleženci svoje znanje nadgradijo, poglobijo ali se seznaniijo z novostmi na področjih, ki jih opravljajo v svoji organizaciji.

Slika 11: Delež vseh izvedenih programov glede na vrsto programa

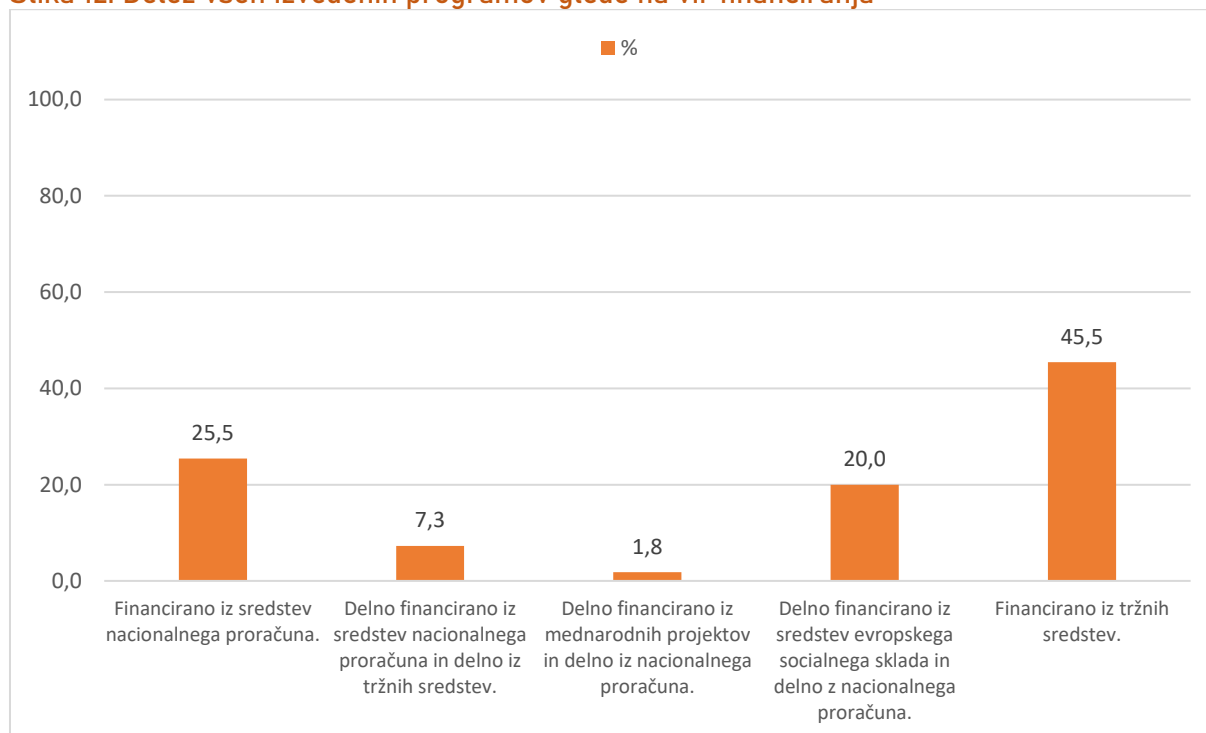

N = 55, vir: spletna aplikacija IZO ACS

Programi temeljnega usposabljanja, ki predstavljajo 15% delež vseh izvedenih programov andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja, so namenjeni novim sodelavcem v organizacijah, ki izvajajo razvojne projekte ACS. Praviloma gre za programe, daljše od 24 pedagoških ur, v letu 2019 je najdaljši program temeljnega usposabljanja trajal 48 pedagoških ur.

Zanimal nas je tudi delež izvedenih programov glede na različne vire financiranja.

Slika 12: Delež vseh izvedenih programov glede na vir financiranja

N = 55, vir: Spletna aplikacija IZO ACS

Skoraj polovica (46%) izvedenih programov je bilo v letu 2019 financiranih iz tržnih virov, četrtna pa iz sredstev nacionalnega proračuna. Petina izvedenih programov je bila delno financirana iz nacionalnih sredstev, delno pa iz projektov ESS. Najmanj izvedb je bilo delno financiranih iz tržnih virov oz. s kotizacijami in delno iz nacionalnega proračuna (7%) ter delno financiranih iz mednarodnih projektov in delno iz nacionalnega proračuna (slaba 2%).

V primerjavi z letom 2018, ko smo največ izvedb programov izpeljali v okviru ESS projektov (dobrih 45%), ki so jim sledile izvedbe, financirane iz sredstev nacionalnega proračuna (31%), so izvedbe programov, financirane iz tržnih virov, s 16% deležem zasedle tretje mesto. Slabih 9% izvedenih programov je bilo leta 2018 delno financiranih iz nacionalnega proračuna in delno iz kotizacij. V okviru mednarodnih projektov pa izobraževalnih programov nismo izpeljali.

III. ANALIZA PROGRAMOV, FINANCIRANIH IZ RAZLIČNIH VIROV

6. Analiza programov, financiranih iz javnih in delno drugih virov

V naslednjih poglavjih podrobneje predstavljamo podatke o številu vključenih udeležencev in o izvedenih programih glede na vir financiranja.

6.1. Splošno andragoški programi

6.1.1. Predstavitev podatkov in analiza evalvacijskih vprašalnikov

V okviru letnega delovnega načrta smo za omrežje izobraževalcev odraslih izpeljali 3 programe iz naše redne ponudbe ter 1 izvedbo programa, ki smo ga razvili v letu 2019 in ga tudi pilotno izpeljali, kar prikazujemo v spodnji preglednici.

Vse programe smo izpeljali v prostorih ACS, udeleženci pa so prihajali iz različnih izobraževalnih organizacij, v katerih opravljajo tudi zelo različne vloge. Načrtovanih delavnic v skupnem trajanju 40 pedagoških ur se je udeležilo 85 izobraževalcev odraslih.

Preglednica 3: Izobraževalni programi, financirani delno iz javnih in delno iz drugih virov

Ime programa	Št. izvedb	Trajanje v urah	Št. vključenih	Št. usposobljenih	Št. oddanih evalvacij
Retorika in javno nastopanje	1	8	27	25	25
Ugotavljanje izobraževalnih potreb posameznika in okolja	1	8	20	19	19
Razvijanje poklicne identitete izobraževalca odraslih	1	8	19	19	19
Učne metode in tehnike z uporabo sodobnih IKT orodij (pilotna izvedba)	1	16	19	19	19
SKUPAJ	4	40	85	82	82

Vir: Spletna aplikacija IZO ACS in zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Ob zaključku posameznega izobraževanja so udeleženci izpolnili enotni evalvacijski vprašalnik, s katerim smo pridobili njihove splošne in demografske podatke, najbolj nas je zanimalo, kako so bili zadovoljni z vsebino in organizacijo usposabljanj in spopolnjevanj.

V nadaljevanju predstavljamo rezultate analize izpolnjenih evalvacijskih vprašalnikov v letu 2019. Vseh 4 usposabljanj in spopolnjevanj se je skupaj udeležilo 85 udeležencev, evalvacijske vprašalnike je izpolnilo 82, kar predstavlja dobrih 96%. Ravno toliko udeležencev je program tudi uspešno zaključilo.

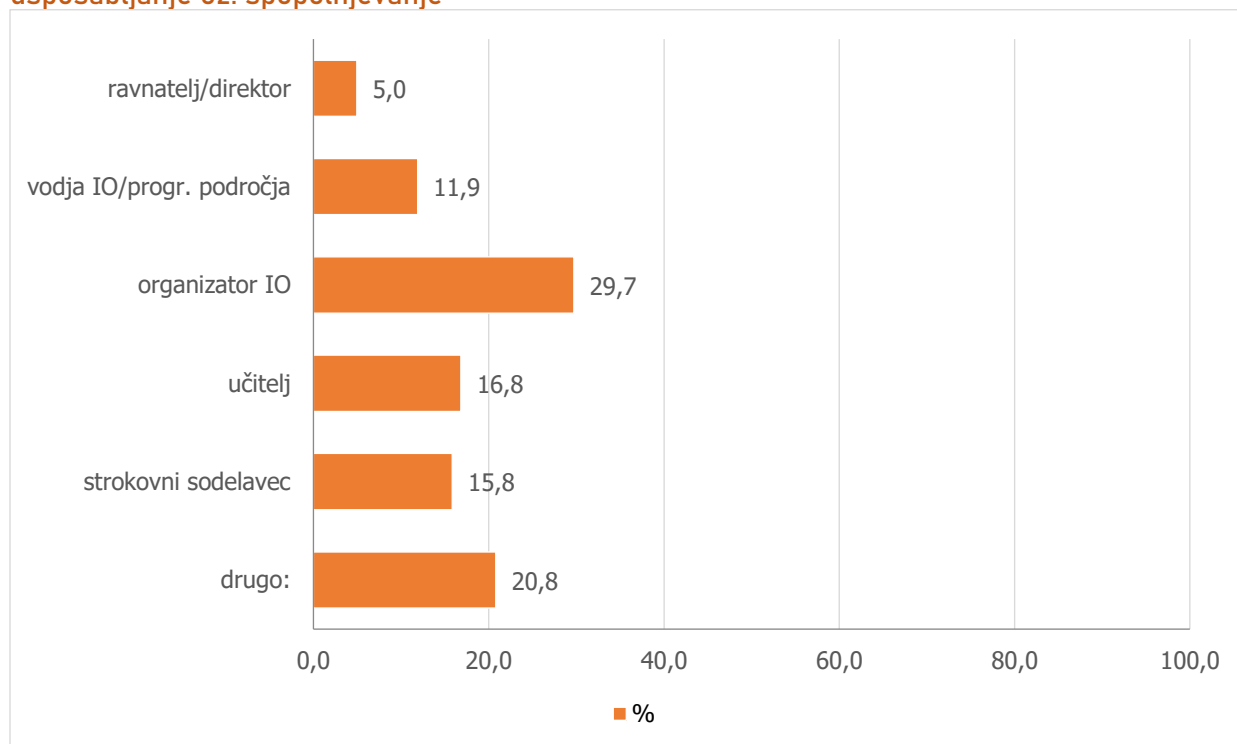
Med udeleženci usposabljanja in spopolnjevanja so prevladovala predstavnice ženskega spola, in sicer s kar 88% deležem, moški pa so predstavljali 12% delež udeležencev.

Z nekaj več kot tretjinskim deležem so prevladovali udeleženci v starostni skupini od 41 do 50 let in udeleženci stari med 31 in 40 leti. Četrtna udeležencev je bila v starosti 51 in 60 let, mladih do 30 let je bilo 6%, najmanj (4%), pa je bilo udeležencev starejših od 60 let. Med udeleženci z več kot 70% prevladujejo tisti z visoko ali univerzitetno izobrazbo. Slaba četrtna je z magisterijem ali doktoratom, manj kot 3% udeležencev pa z višjo in srednjo izobrazbo.

Po pregledu analiz o zadovoljstvu, ki jih pripravljamo od leta 2009, lahko glede stopnje izobrazbe udeležencev, ki so se udeležili naših usposabljanj in spopolnjevanj ugotovimo, da vsa leta v povprečju s približno 70% prevladujejo tisti z visoko ali univerzitetno izobrazbo. Njihov najvišji odstotek smo zabeležili v letu 2009 (84%), najnižjega pa v letu 2015 (59,5%).

Skoraj polovica udeležencev je imela več kot 10 let delovnih izkušenj na področju izobraževanja odraslih. Slaba petina je bila z 2 do 5 in manj kot 2 leti delovnih izkušenj, najmanj pa smo imeli udeležencev s 6 do 10 let delovnimi izkušnjami na področju izobraževanja odraslih (15,85%).

Slika 13: Vloga, ki jo opravljajo udeleženci v izobraževalni organizaciji, ki jih je napotila na usposabljanje oz. spopolnjevanje

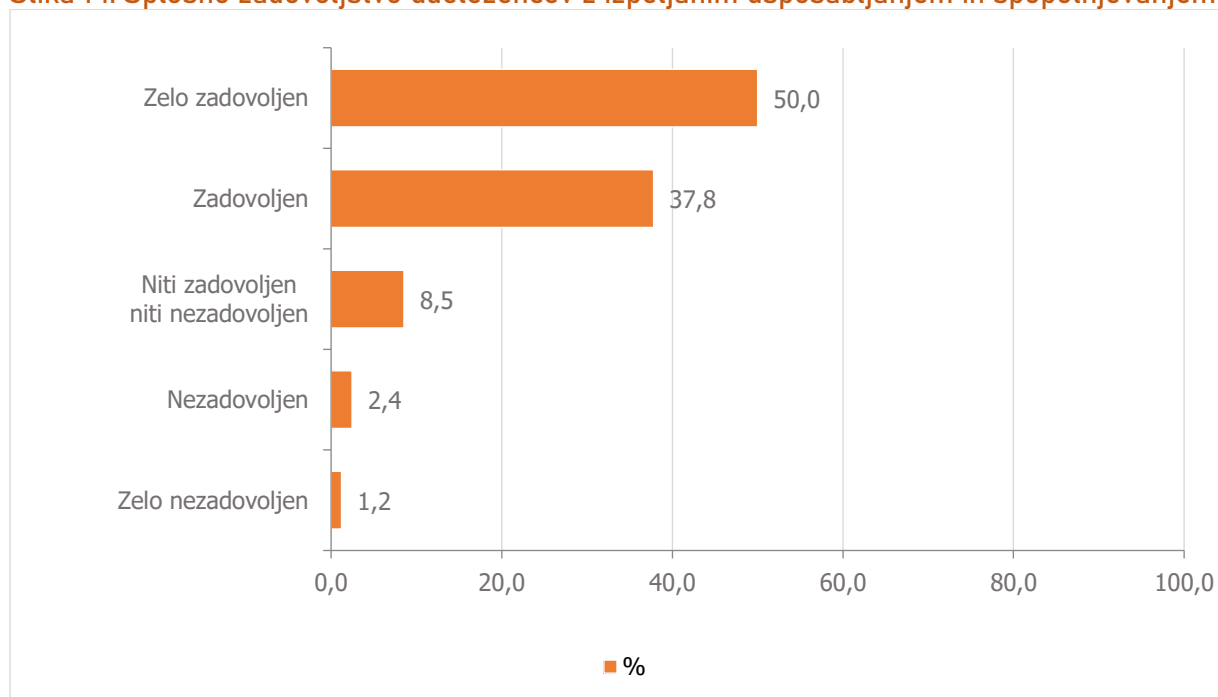
N = 101, vir: zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

V nadaljevanju nas je zanimala vloga, ki jo opravljajo udeleženci v organizaciji, ki jih je napotila na usposabljanje. Nekaj manj kot tretjina udeležencev, je v letu 2019 v izobraževalni organizaciji opravljala vlogo organizatorja izobraževanja odraslih. Dobra petina vprašanih je opravljala drugo vlogo¹¹, sledijo vloge učitelja (16,83%), strokovnega sodelavca (15,84%) in vodje izobraževanja odraslih/programskega področja (11,88%). Najmanj je bilo ravnateljev in direktorjev, slabih 5%.

Večina (82%) udeležencev je redno zaposlenih, 6% vprašanih sodeluje kot zunanji sodelavec ali sodelavka, 12% udeležencev pa ima v organizaciji drugo obliko zaposlitvenega statusa (npr. prostovoljec, zaposlitev za določen čas, samostojni podjetnik, prokurist, zastopnica društva itd.).

¹¹ Drugo: predavatelj, bodoča učiteljica, samostojni podjetnik, izvajalka delavnic osebne rasti in napredka, mentor študijskih krožkov, zdravstvena vzgoja, organizator kulturnih dogodkov in občasni organizator izobraževanja odraslih, prokurist, visokošolski učitelj, upokojenka, koordinator, predavateljica in coach, lektor, višji svetovalec III, zdravstveno-vzgojne delavnice ter vzgojiteljica v zavodu.

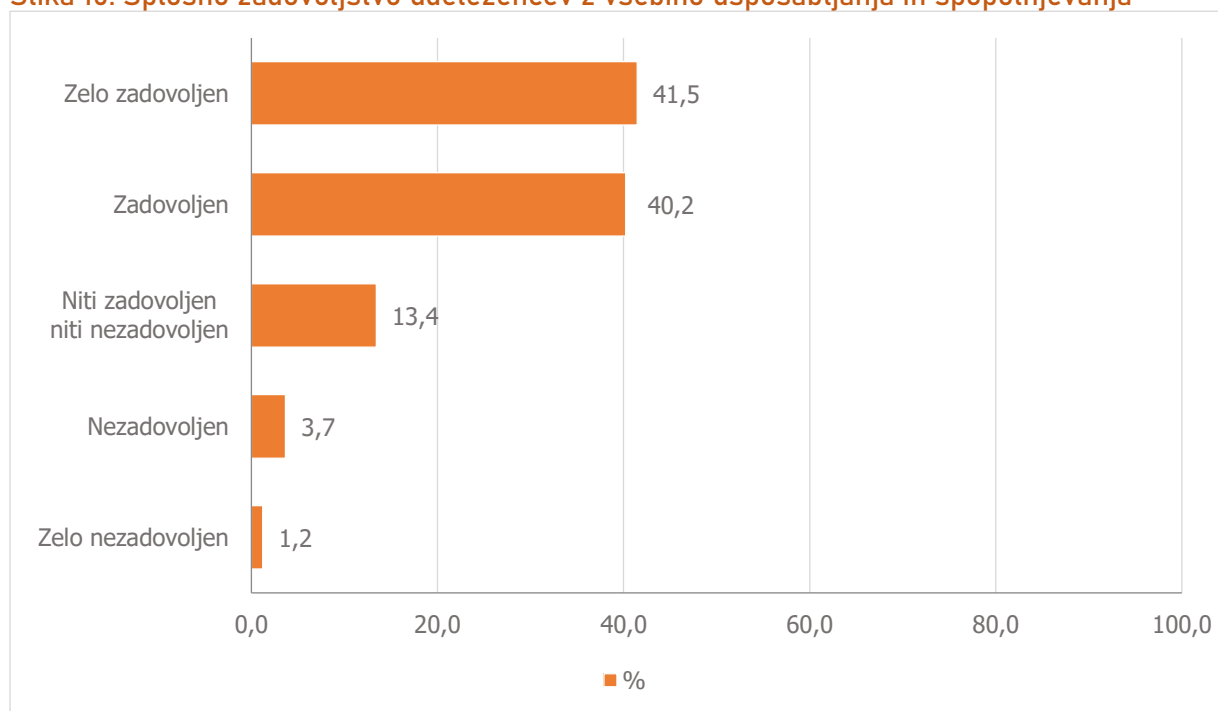
Slika 14: Splošno zadovoljstvo udeležencev z izpeljanim usposabljanjem in spopolnjevanjem

N = 82, povprečna ocena: 4,33, vir: zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Iz zgornje slike razberemo, da je bilo skoraj 90% vprašanih z izpeljavo usposabljanj in spopolnjevanj, ki so se jih udeležili, na splošno zelo zadovoljnih ali zadovoljnih. Dobrih 8% je ostalo neopredeljenih, nezadovoljni oz. zelo nezadovoljni so bili trije udeleženci, ki pa razlogov za nezadovoljstvo niso napisali.

Slika 15: Splošno zadovoljstvo udeležencev z vsebino usposabljanja in spopolnjevanja

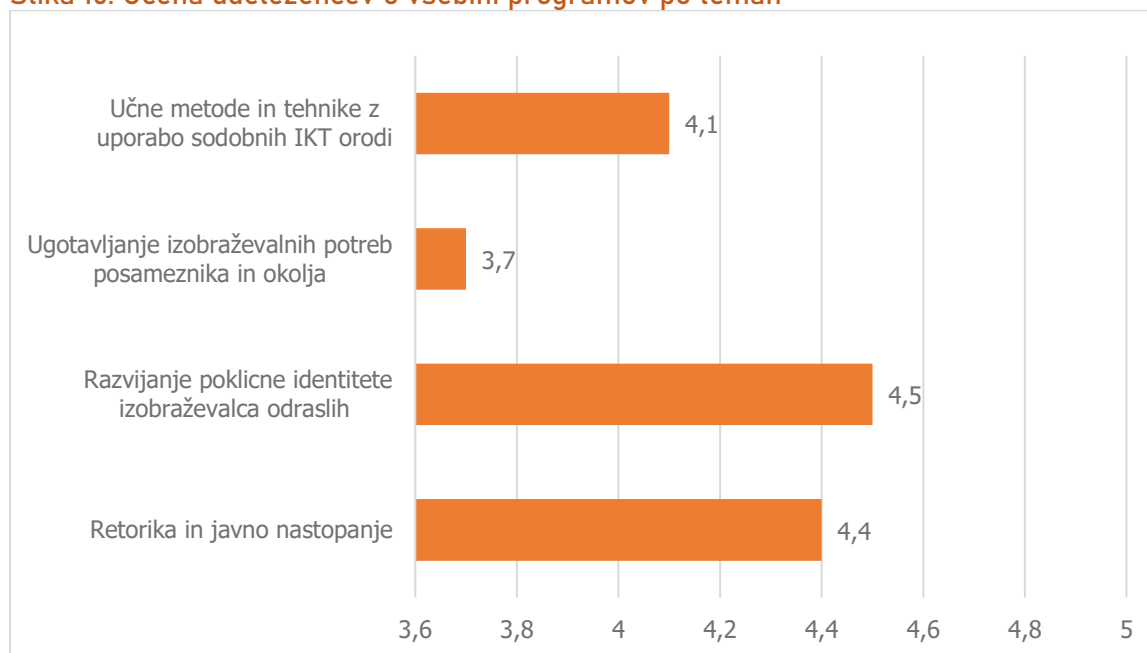

N = 82, povprečna ocena: 4,17, vir: zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Več kot 80% vprašanih je bilo z vsebino usposabljanj in spopolnjevanj zelo zadovoljnih ali zadovoljnih, dobrih 13% se jih pri tem vprašanju ni opredelilo, manj kot 5% udeležencev pa je bilo z vsebino usposabljanj nezadovoljnih ali zelo nezadovoljnih, vendar razloga za nezadovoljstvo niso podali.

74% vprašanih je ocenilo, da je razmerje med teoretičnim in praktičnim delom ustrezno. Udeleženci, ki so ocenili, da razmerje ni najbolj ustrezno, takih je bilo četrtna, so napisali, da bi si želeli več konkretnih primerov in praktičnega dela, malo manj teorije ter ponekod delo v manjših skupinah. Pri enem od izobraževanj pa je bilo ravno nasprotno. Tisti udeleženci, ki so napisali, da razmerje med teoretičnim in praktičnim delom ni ustrezno, bi si želeli več teoretičnih vsebin, bolj poglobljene razlage in manj praktičnega dela.

Slika 16: Ocena udeležencev o vsebini programov po temah

N = 82, skupna povprečna ocena: 4,18; vir: zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Iz zgornje slike vidimo, da je bil, glede na vsebino, najbolj ocenjen program Razvoj poklicne identitete izobraževalcev odraslih, saj poklicna identiteta močno vpliva na posameznika in družbo. Izobraževalci odraslih pa si želijo, skozi paleto lastnih življenjskih in poklicnih odločitev, oblikovati temelje, na katerih bodo gradili in razvijali svojo poslovno osebnost. Z vključitvijo v program so pridobili znanja o učinkovitih metodah in tehnikah, s pomočjo katerih bodo lahko življenjsko spretnost, kot je razvijanje poklicne identitete, uspešneje nadgrajevali.

Po ocenah zadovoljstva s predstavljenimi temami je prvemu programu tesno sledil program Retorika in javno nastopanje. Izobraževalci odraslih se zavedajo in si želijo, da bi z ustreznim javnim nastopom in retoriko vse tisto, kar znajo, uspešneje predstavljali drugim. Javni nastop ni nikoli tako dober, da ne bi mogel biti še boljši, zato ga je potrebno piliti s »kilometrino nastopov«, utrjevanjem in predvsem z udeležbo v ustreznih programih usposabljanja in spopolnjevanja.

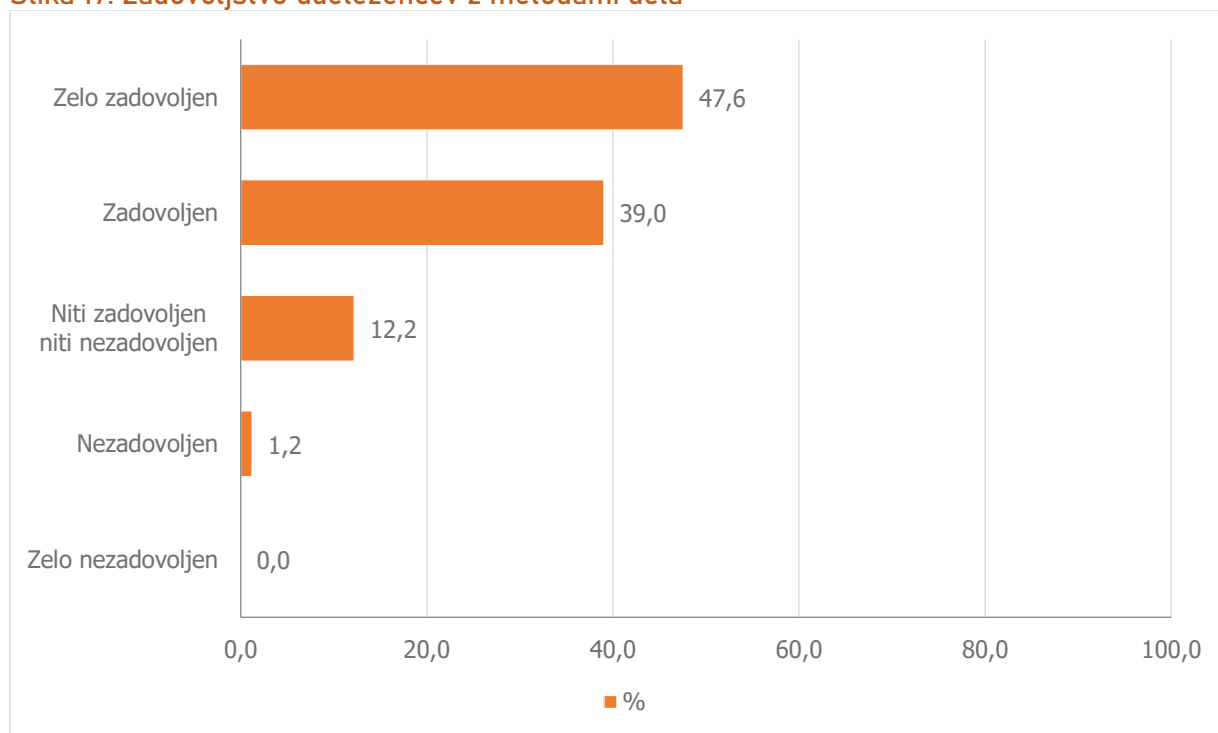
Na tretjem mestu je bila glede ustreznosti vsebine pilotna izvedba programa Učne metode in tehnike z uporabo sodobnih IKT orodij. Ker imajo izobraževalci odraslih pri svojem delu udeležence z zelo različnimi izkušnjami, smo program oblikovali tako, da je bil prvi dan bolj teoretično naraven. Udeleženci so razmišljali o najpogostejših motivih in ovirah odraslih za izobraževanje, v nadaljevanju pa skozi teorijo in neposredno izkustvo skupinskega dela ali dela v dvojicah, analizirali posamezne metode in tehnike izobraževanja odraslih.

Drugi dan delavnice pa je bil naravnano zelo praktično. Udeleženci so spoznali, preizkusili in bili navdušeni nad metodo obrnjenega učenja. Ugotovili so še, da lahko z uporabo informacijsko komunikacijskih tehnologij metoda sodelovalnega dela pridobi nekaj novih dimenzij možnosti uporabe. Njihovi odgovori v evalvacijskih vprašalnikih so pokazali, da je bil drugi dan za njih vsebinsko bolj zanimiv, predvsem pa bolj uporaben. Ker je šlo za pilotno izvedbo programa so njihove povratne informacije za nas zelo dobrodošle in dragocene, upoštevali jih bomo že pri naslednjih izpeljavah programa.

Najnižje je bil ocenjen program Ugotavljanje izobraževalnih potreb posameznika in okolja, ki je bil, glede na vsebino, izredno praktično naravnano, veliko je bilo skupinskega dela in vaj. Nekaj udeležencev nam je zato v evalvacijskih vprašalnikih napisalo, da bi si želeli nekaj več teoretičnega poudarka, praktičnega dela je bilo za njih celo preveč.

Polovica udeležencev kakšnih dodatnih vsebin, ki bi jih še potrebovali pri svojem delu, ni pogršala. Druga polovica udeležencev pa bi si želela več praktičnega dela in vaj, dopolnitev predavanj z vključitvijo multimedijskih elementov in na konkretnih primerih pripravljena analiza ugotavljanja izobraževalnih potreb. Dobrodošla bi jim bila tudi znanja za uporabo pametne table, različnih spletnih orodij, potrebovali pa bi tudi konkretne nasvete, kako nastopati na radiu in televiziji. Nekaj vprašanih je napisalo, da bi bilo izobraževanje, ki so se ga udeležili, lahko tudi daljše.

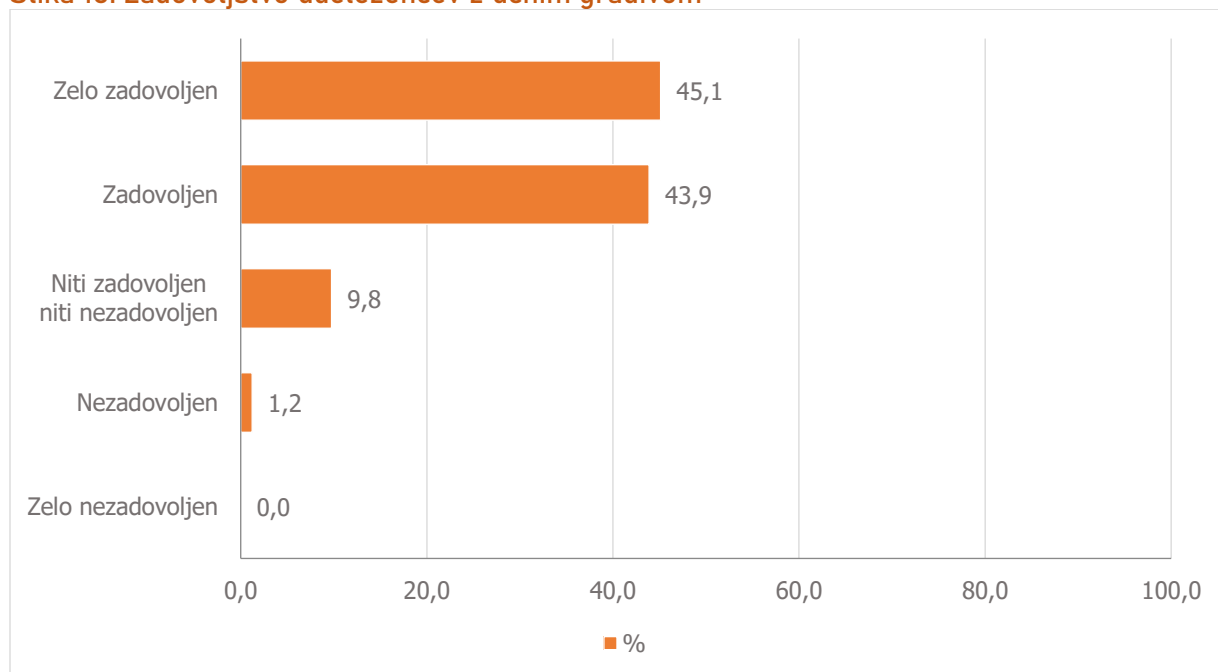
Slika 17: Zadovoljstvo udeležencev z metodami dela

N = 82, povprečna ocena: 4,33, vir: zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Udeleženci so pohvalili raznolikost metod, možnost aktivnega sodelovanja, krožno razporeditev stolov in uporabnost izvedenih vaj. Z uporabljenimi metodami dela je bilo skupaj zadovoljnih in zelo zadovoljnih skoraj 90% udeležencev. Dobrih 12% se pri tem vprašanju ni opredelilo, nezadovoljen pa je ostal samo en udeleženec (1,2%).

Slika 18: Zadovoljstvo udeležencev z učnim gradivom

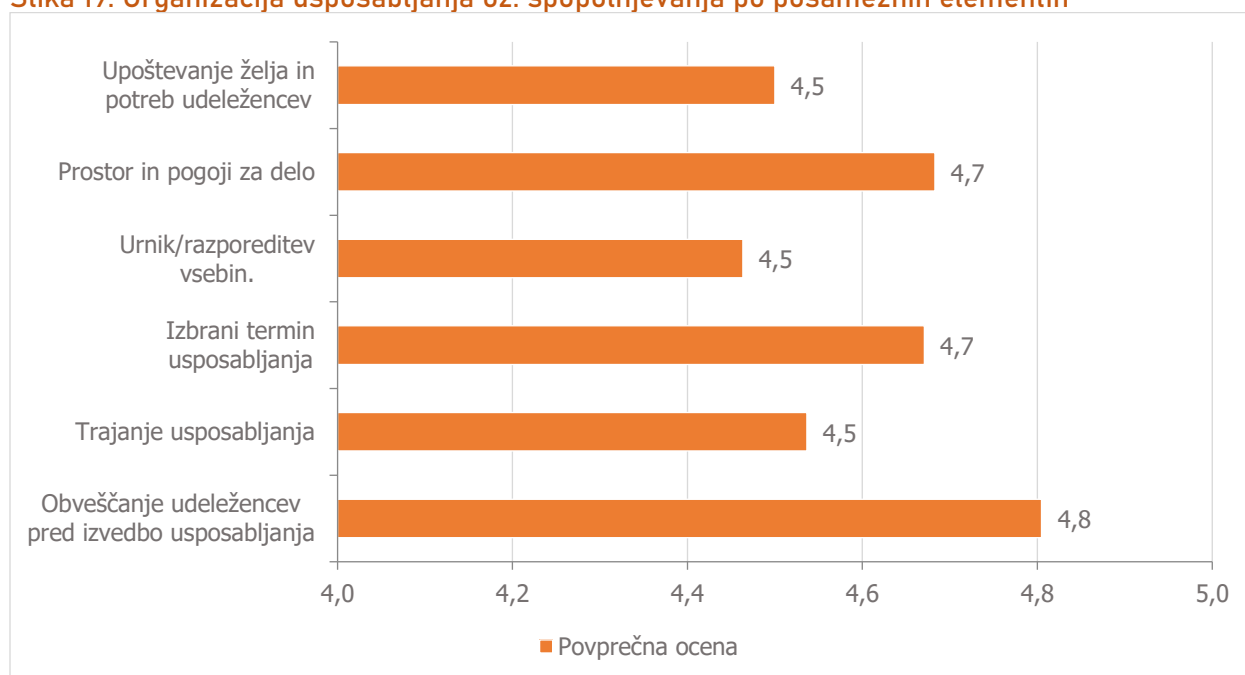

N = 82, povprečna ocena: 4,33; vir: zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Tudi z učnim gradivom je bilo skupaj zadovoljnih in zelo zadovoljnih skoraj 90% vprašanih. Pohvalili so preglednost, jasnost, jedrnatost, razumljivost in strokovnost gradiva. Pohvalili so tudi dostopnost gradiva na spletni strani ACS, ki jim omogoča, da si lahko gradivo pred izvedbo usposabljanja in spopolnjevanja pogledajo ali natisnejo.

Neopredeljenih je bilo manj kot 10% vprašanih, kot nezadovoljen pa se je opredelil en udeleženec (1,2%). Nekaj jih je izrazilo željo, da bi bile v gradivu dobrodošle informacije in povezave o možnosti pregleda dodatne literature, enemu udeležencu pa se je zdelo, da je gradivo, ki ga je prejel, preobsežno.

Slika 19: Organizacija usposabljanja oz. spopolnjevanja po posameznih elementih

N = 82, povprečna ocena: 4,61; vir: zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Kot lahko vidimo iz slike 19, so bili udeleženci najbolj zadovoljni z obveščanjem pred izvedbo usposabljanja (povprečje 4,8), sledita zadovoljstvo s prostorom in pogoji dela, z izbranim terminom usposabljanja (oba s povprečjem 4,7) in upoštevanjem njihov želja in potreb (povprečje 4,5). Nekoliko manj (povprečje 4,4) pa so bili vprašani zadovoljni z urnikom in razporeditvijo vsebin.

V sklopu letnih razgovorov lahko zaposleni na ACS izrazijo želje po vsebinah, ki nas zanimajo in bi se jih radi udeležili. V kolikor je interes za posamezno vsebino večji, se poskušamo z izvajalcem dogovoriti, da izobraževanje izvedemo za zaposlene. V nekaterih primerih omogočimo udeležbo tudi »zunanjim obiskovalcem«. Trudimo se, da bi take vrste usposabljanja ali spopolnjevanja za zaposlene organizirali vsaj enkrat na leto.

6.1.2. Dodatna izvedba

V letu 2019 smo zaradi zanimanja in potreb po znanju o bolj učinkovitem pisanju sporočil ter o tem, kako pripraviti sporočilo z infografiko, za zaposlene organizirali nadaljevalno delavnico z naslovom Oblikovanje besedil za povečanje odzivnosti pri udeležencih (prvi del je bil izpeljan konec leta 2018 v organizaciji CMEPIUS-a). Na delavnici smo iskali možnosti posredovanja enakega sporočila različnim ciljnim skupinam in prilagajanje vsebin različnim kanalom.

Preglednica 4: Število vključenih in usposobljenih udeležencev ter oddanih evalvacij v programih splošnega usposabljanja in spopolnjevanja za andragoško delo

Programi	Trajanje v PU	Št. vključenih	Št. usposobljenih	Št. oddanih evalvacij
Oblikovanje besedil za povečanje odzivnosti pri udeležencih	8	16	13	13
Skupaj		16	13	13

Vir: Spletna aplikacija IZO ACS in zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

8-urne delavnice se je udeležilo skupaj 16 udeležencev, od tega 11 iz ACS, ostalih 5 pa je bilo iz drugih organizacij za izobraževanje odraslih. Evalvacijski vprašalnik je izpolnilo 13 udeleženk, ravno toliko jih je prejelo potrdilo o uspešno zaključenem usposabljanju oz. spopolnjevanju.

38% udeleženk je bilo starih med 51 in 60 let, 23% med 31 in 40, po 15% pa do 30 let in med 41 in 50 let. Imeli smo tudi eno udeleženko starejšo nad 60 let. Vse so imele visoko ali univerzitetno izobrazbo oz. magisterij ali doktorat. Večina (85%) je v izobraževalni organizaciji opravljala vlogo strokovne sodelavke ali vodje oz. organizatorja IO. Med njimi sta bili tudi dve študentki magistrskega študija družboslovne smeri 2. bolonjske stopnje, ki pa nista bili redno zaposleni.

Na splošno je bilo z izpeljanim usposabljanjem zelo zadovoljnih 77% udeleženk, ostalih 23% je bilo zadovoljnih. Z vsebino je bilo zelo zadovoljnih 85% udeleženk, razmerje med teoretičnim in praktičnim delom so ocenile kot primerno. Obe vprašanji so ocenile s povprečno oceno 4,8¹². Skupna povprečna ocena posameznih sestavin/tem je znašala 4,6.

¹² Ocenjevalna lestvica od 1 do 5, kjer 1 pomeni zelo nezadovoljen, 5 pa zelo zadovoljen.

Metodam dela so namenile povprečno oceno 4,4, gradivu pa nekoliko višjo, 4,5. Čeprav so elemente organizacije¹³ ocenile s skupno povprečno oceno 4,6, so nekoliko bolj kritično ocenile prostor in pogoje za delo z utemeljitvijo, da so stoli v predavalnici (še vedno) neprimerni za celodnevna usposabljanja. Ker se je delavnica snemala, je bilo podajanje mikrofona moteče, in je vzelo tudi veliko dragocenega časa.

6.1.3. Petkova srečanja

Petkova srečanja so del izobraževalne ponudbe andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja že od ustanovitve Andragoškega centra, to je od leta 1992. Tovrstna srečanja organiziramo, kot že samo ime pove, ob petkih, predstavljajo pa priložnost za izmenjavo mnenj in izkušenj, predstavitev strokovnih tem, izvedbo krajših usposabljanj, povezanih s projekti in dejavnostmi ACS ali za predstavitev problemov in rezultatov izobraževalne prakse.

Gre za informativna in izobraževalna strokovna srečanja (<http://izobrazevanje.acs.si/petkova/>), namenjena sodelavcem ACS, mreži izobraževalnih organizacij za odrasle ter drugim izvajalcem in/ali udeležencem iz različnih izobraževalnih ustanov in okolij, ki jih področje izobraževanja odraslih zanima.

V spodnji preglednici predstavljamo petkova srečanja, ki smo jih izpeljali v letu 2019.

Preglednica 5: Teme petkovih srečanj, ki smo jih izpeljali v letu 2019

Št.	Tema	Število udeležencev
1	Kako ravnamo z osebnimi podatki (izvajalka: dr. Urška Kežmah, informacijska pooblaščenka ACS)	27
2	Dan kakovosti na ACS (izvajalke: Neda Đorđević, mag. Karmen Rajar, Jasmina Orešnik Cunja, ACS)	28
3	Promocija družinske pismenosti in bralne kulture (izvajalci: mag. Estera Možina, Franci Lajovic in Alja Verdenik, ACS)	21
4	Predstavitev metode Lego Serious Play (LSP) (izvajalec: Anže Bečar, certificirani LEGO® SERIOUS PLAY® moderator in podjetnik)	25
5	Aktualni izzivi danskega sistema izobraževanja odraslih (izvajalca: dr. Shalini Singh in prof. dr. Søren Ehlers, gostujoča predavateljca na Oddelku za pedagogiko in andragogiko FF UL)	16
SKUPAJ		118

Iz preglednice je razvidno, da smo v letu 2019 organizirali 5 petkovih srečanj, načrtovali smo jih šest. Zadnjega, ki je bilo načrtovano v decembru, nismo realizirali zaradi bolezni zunanje predavateljice in smo ga prestavili na prvo polovico leta 2020. Na vseh srečanjih je bilo skupaj prisotnih 118 udeležencev.

Dve srečanji smo izpeljali z zunanjimi izvajalci, ki so nam predstavili zelo zanimive vsebine, kar se je pokazalo tudi s številčno udeležbo na srečanjih, tri srečanja pa so bila namenjena zaposlenim na ACS. Tudi ta so bila obiskana v velikem številu, v povprečju 25 udeležencev na srečanje, kar predstavlja 66% vseh zaposlenih na ACS.

¹³ Posamezni elementi organizacije spopolnjevanja: Obveščanje udeležencev pred izvedbo spopolnjevanja, Trajanje spopolnjevanja, Izbrani termin usposabljanja, Urnik/razporeditev vsebin, Prostor in pogoji za delo, Upoštevanje želja in potreb udeležencev.

Na prvem **petkovem srečanju z zunanjim izvajalcem** nam je predavatelj Anže Bečaj, ki izvaja delavnice za podjetja, predstavil možnosti uporabe metode LEGO SERIOUS PLAY (LSP). Gre za strukturirano in vodena metodo, s katero se lahko bolj učinkovito soočamo z različnimi težavami in izzivi. Uporabna je pri timskem delu v organizaciji oz. na delovnem mestu ali pri izpeljavi delavnic v okviru usposabljanj. Njena prednost je v tem, da izboljša medsebojno komunikacijo in zaupanje, aktivira posameznika, udeleženci se sprostijo in lažje razmišljajo izven zastavljenega okvira. Na drugem srečanju pa smo gostili tuja predavatelja iz Indije in Danske, Shalini Singh, PhD. in Søren Ehlers, Dr.Paed., ki se ukvarjata s preučevanjem izobraževanja odraslih pri International Institute of Adult & Lifelong Education iz New Delhi-ja v Indiji. Z nami sta delila svoje izkušnje in nas seznanila z aktualnimi izzivi danskega sistema izobraževanja odraslih.

Srečanja, namenjena le zaposlenim, so bila povezana s projekti in dejavnostmi ACS. Na prvem nas je informacijska pooblaščenka seznanila s tem, kako moramo delati in ravnati z osebnimi podatki na ACS. Poudarek je bil na varovanju podatkov. Z drugim internim srečanjem smo se na področju kakovosti aktivno pridružili akcijam, ki so se odvijale pod okriljem skupne akcije TVU »Kakovost ustvarjamo vsi« in tako tudi mi postali ena od številnih izobraževalnih organizacij po vsej Sloveniji, ki so 17. maja 2019 izpeljale [Dan kakovosti](#). Sodelavkam in sodelavcem smo predstavili promocijski video Mozaik kakovosti izobraževanja odraslih. Video predstavlja aktivnosti za kakovost v izobraževanju odraslih in vlogo svetovalca za kakovost. Predstavili smo tudi nov spletni portal Moj ACS spopolnjevanje ter modul Statistike v okviru spletne aplikacije v podporo izobraževalni dejavnosti ACS. Zadnje interno srečanje pa je bilo namenjeno promociji družinske pismenosti in bralne kulture. Sodelavci na projektu so nam predstavili dve nalogi na področju ozaveščanja strokovne in širše javnosti o pomenu pismenosti in bralne kulture. Prva je bila nacionalna akcija za spodbujane branja vseh generacij Nacionalni mesec skupnega branja 2019, ki je letos drugič potekala od 8. septembra do 10. oktobra, druga pa je bila vzpostavitev spletne strani za spodbujanje družinske pismenosti.

Tematiko petkovih srečanj izbiramo glede na različne aktualne potrebe na področju izobraževanja odraslih, zato včasih več pozornosti namenimo predstavitvam projektov in nalog, ki jih opravljamo zaposleni, drugič pa predstavitvam diplomskih, magistrskih in doktorskih nalog oz. aktualnim vsebinam, ki so primerne za naše delo. V letu 2019 smo imeli zaradi aktualnosti projektov in vsebin več internih petkovih srečanj, nekaj foto-utrinkov iz petkovih srečanj v letu 2019 prikazujemo v spodnjih slikah.

Slika 20: Foto-utrinki z nekaterih petkovih srečanj v letu 2019 (Arhiv ACS)

6.2. Programi za posebne andragoške vloge

6.2.1. Programi splošnega neformalnega izobraževanja

Z neformalnim izobraževanjem in učenjem želimo na ACS omogočiti raznolike možnosti za izobraževanje in učenje ne le za zadovoljevanje potreb trga dela, temveč tudi za posameznikov osebni razvoj, razvoj lokalnega okolja, spoznavanje in ohranjanje naravne in kulturne dediščine in zagotavljanje dostopa do izobraževanja in učenja ranljivim ciljnim skupinam.

V ta namen smo razvili in razvijamo različne projekte neformalnega izobraževanja in učenja: študijske krožke in bralne študijske krožke, središča za samostojno učenje, borze znanja, program za mlajše odrasle (PUM in PUM-O) ter program usposabljanja za trajnostni razvoj. Večina teh projektov se je v Sloveniji uveljavila, nekateri so bili nagrajeni in prepoznani kot primeri dobre prakse tudi na mednarodni ravni.

V nadaljevanju predstavljamo izpeljane programe neformalnih izobraževanj na ACS v letu 2019.

Preglednica 6: Število vključenih in usposobljenih udeležencev ter oddanih evalvacij v programih s področja neformalnega izobraževanja

Programi	Trajanje v PU	Št. vključenih	Št. usposobljenih	Št. oddanih evalvacij
Spopolnjevanje za mentorje PUM-O z naslovom Socialnokulturna animacija kot oblika promocije za vključitev in sodelovanje v programu PUM-O	16	17	12	17
Spopolnjevanje za mentorje študijskih krožkov z naslovom Izzivi mentorstva - sodobni pristopi k moderiranju skupinskih procesov komunikacije	8	18	18	18
Spopolnjevanje za mentorje študijskih krožkov BMK z naslovom Bralna pismenost in orodja za njeno ugotavljanje in spodbujanje	8	11	11	11
Skupaj		46	41	46

Vir: Spletna aplikacija IZO ACS in zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Spopolnjevanje za mentorje PUM-O

Program Projektno učenje za mlajše odrasle - PUM-O je program, v katerega se za obdobje do 10 mesecev vključujejo tisti mlajši odrasli v starosti od 15 do 26 let, ki so neuspešno končali ali prekinili šolanje na osnovni, poklicni, strokovni ali gimnazijski ravni. Mladim daje priložnost, da lahko ob podpori mentorjev in zunanjih sodelavcev odkrijejo svoj talent, razvijejo ročne spretnosti, spoznajo raznovrstne tehnike za ustvarjanje in učenje, prisluhnejo predstavitvam poklicev, osvojijo številne veščine na različnih interesnih področjih in s pomočjo mentorja pridobijo motivacijo za nadaljevanje študija ali iskanje zaposlitve. Andragoški center Slovenije s svojimi dejavnostmi strokovno podpira delovanje programa in skrbi tudi za stalno strokovno spopolnjevanje že usposobljenih mentorjev.

V letu 2019 so se lahko mentorji programa PUM-O udeležili 16-urnega **spopolnjevanja za mentorje PUM-O** z naslovom Socialno kulturna animacija kot oblika promocije za vključitev in sodelovanje v programu PUM-O.

Kot lahko vidimo iz zgornje preglednice, je bilo na delavnici je bilo prisotnih 17 udeležencev, vsi so izpolnili evalvacijske vprašalnike.

Udeleženci so se seznanili z dobrimi praksami pri kreativni promociji in definirali celostni animacijski pristop k promociji v lokalni skupnosti ter pod vodstvom slikarja in bivšega mentorja PUM-O Boruta Beusa, izdelovali umetniško instalacijo "Sence". Za delo v programu je bil njen pomen večplasten - udeleženci so pridobili nove spretnosti, za postavitve instalacije pa so morali pokazati veliko ustvarjalnosti, navdiha, vztrajnosti in natančnosti. S tem je program PUM-O pridobil odlično platformo, ki pri posamezniku vzbuja zanimanje, istočasno pa je dobra priložnost za promocijo.

Med udeleženci so z dobrimi 75% prevladovalе predstavnice ženskega spola. 65% jih je bilo v starostni skupini 31–40 let, slaba četrtina med 41 do 50 let, dobrih 10% pa v starostni skupini do 30 let. Pričakovano pa udeležencev med 51 in 60 leti in nad 60 leti ni bilo. Velika večina (več kot 80%) je bila z visoko ali univerzitetno izobrazbo, ostali z magisterijem ali doktoratom. Več kot polovica jih je imela od 2 do 5 let delovnih izkušenj, tretjina pa več kot 10 let delovnih izkušenj na področju izobraževanja odraslih.

Skupaj dobra polovica vprašanih je v izobraževalni organizaciji opravljala delo strokovnega sodelavca in druge vloge kot: bodoča učiteljica, mentor PUM in vodja mentorske skupine in. Petina med njimi je bila ravnatelj/direktorjev, vlogo organizatorja izobraževanja odraslih in učitelja pa je opravljalo po 12% vprašanih.

Udeleženci so bili na splošno zadovoljni z izpeljanim usposabljanjem, povprečna ocena zadovoljstva je 4,47 (od možnih 5). Povprečna ocena splošnega zadovoljstva z vsebino usposabljanja in spopolnjevanja je znašala 4,35.

Skupna povprečna ocena vsebin po posameznih temah je bila 4,3, najbolj ocenjena tema pa »Sence« z oceno 4,6. Sledijo teme o kreativni promociji (4,3) in celostnem animacijskem pristopu v lokalni skupnosti (4,0). Tretjina vprašanih bi si želeli več pogovorov in srečanj z mentorjem, nekaj več teoretičnih vsebin in konkretnih napotkov ter predstavitev dobrih praks, itd.

Z uporabljenimi metodami dela jih je bilo zadovoljnih skoraj 60%, dobra tretjina vprašanih zelo zadovoljnih, manj kot 6% udeležencev pa je ostalo neopredeljenih. Pohvalili so praktično delo in uporabo metode izkustvenega učenja.

Tudi z učnim gradivom je bilo zadovoljnih skoraj 60% udeležencev, petina je bila zelo zadovoljnih. En udeleženec je zapisal, da dodatnega gradiva niso prejeli, PowerPoint predstavitev, ki so jo dobili, pa je ocenil kot ustrezno. Najbolje so ocenili upoštevanje želja in potreb udeležencev (4,47), ustrezni so bili tudi prostor in pogoji za delo (4,41).

Na koncu smo jih še povprašali, če bi nam želeli sporočiti še kaj. Tisti, ki so na vprašanje odgovorili, so napisali, da jim je bilo na delavnici všeč, ker so imeli priložnost spoznati ostale mentorje in izmenjati izkušnje, še posebej so bili dragocene predstavitve konkretnih primerov in rešitev, odlična je bila motivacija in skrb za razumevanje ter upoštevanje vseh prisotnih.

Spopolnjevanje za mentorje študijskih krožkov in mentorje študijskih krožkov BMK

Študijski krožki so projekt, ki ga na ACS izvajamo že od leta 1993. Krožke sestavljajo majhne skupine za neformalno učenje, ki pa so izredno pomembne za lokalni in osebni razvoj. Predstavljajo obliko sodelovalnega učenja (doživljanja, povzemanja) z značilno sestavo skupine (heterogena struktura, homogen interes), v kateri se vzpostavi pozitivna soodvisnost odgovornih posameznikov in v kateri se razvijajo sodelovalne spretnosti (komunikacija, spoštovanje različnosti in dogovorov).

Zato predstavljajo priložnost za delovanje v okolju predvsem za tiste, ki dostopajo do učenja težje, želijo pa ostati aktivni.

Udeleženci krožka sami določajo, kaj, kje in kako se bodo učili, sami načrtujejo način dela v njem in se učijo toliko časa in tako poglobljeno, kakor si sami želijo. Z demokratično menjavo znanja, spretnosti in izkušenj spodbujajo svojo intelektualno rast, vzpostavljajo in krepijo medsebojne vezi ter pomembno pripomorejo tudi k bolj kakovostnemu življenju v svojem okolju.

Med temeljne aktivnosti ŠK sodijo temeljno usposabljanje mentorjev študijskih krožkov, spopolnjevanje študijskih krožkov in svetovanje zainteresiranim deležnikom in izvajalcem študijskih krožkov.

V letu 2019 so se lahko mentorji ŠK udeležili dveh 8-urnih spopolnjevanj in sicer **Spopolnjevanje za mentorje študijskih krožkov Beremo z Manco Košir (BMK)** in **Spopolnjevanje za mentorje študijskih krožkov**.

V nadaljevanju predstavljamo združeno podatke o zadovoljstvu za obe izpeljani spopolnjevanji. Na obeh spopolnjevanjih je bilo skupaj prisotnih 29 udeležencev, vsi so tudi oddali evalvacijske vprašalnike.

Med udeleženci spopolnjevanja so v obeh skupinah prevladovale predstavnice ženskega spola in sicer z 93% deležem, približno dve tretjini jih je bilo v starostni nad 60 let in med 51 in 60 leti, četrtnina pa med 41 in 50 leti. Udeležencev mlajših od 30 let nismo imeli. Glede na stopnjo izobrazbe so z več kot 70% prevladovali tisti z visoko ali univerzitetno izobrazbo, najmanj (manj kot 5%) pa je bilo udeležencev s srednjo izobrazbo. Dve tretjini jih je imelo več kot 10 let delovnih izkušenj.

Več kot tretjina udeležencev se je opredelila, da v izobraževalni organizaciji opravlja druge vloge, in sicer: mentor PUM, mentor študijskih krožkov, vodja mentorske skupine, predsednica kluba in upokojenka. Sledijo vloge strokovnega sodelavca (27,27%), organizatorja izobraževanja odraslih (18,18%), ravnatelja/direktorja (15,15%). Najmanj (po 3%) udeležencev pa je opravljalo vlogo učitelja in vlogo vodje izobraževanja odraslih/programskega področja.

Visok delež udeležencev (69%) je bilo redno zaposlenih. Ostali so imeli status zunanega svetovalca ali pa drugo obliko statusa (npr. predsednica kluba, mentorica, upokojenka).

Povprečna ocena splošnega zadovoljstva z obema spopolnjevanjema je bila zelo visoka in je znašala 4,83 (od možnih 5). Od tega je bilo več kot 80% vprašanih z izpeljavo spopolnjevanja zelo zadovoljnih, ostali so bili zadovoljni.

Tudi z vsebino spopolnjevanja so bili zelo zadovoljni. 76% udeležencev je bilo zelo zadovoljnih, ostali so bili zadovoljni, približno 4% vprašanih pa je ostalo neopredeljenih. Skupna povprečna ocena zadovoljstva z vsebinami spopolnjevanja v obeh programih po posameznih temah je bila 4,67. Na delavnici z naslovom Bralna pismenost in orodja za njeno ugotavljanje in spodbujanje sta bili najboljše ocenjeni temi »Branje umešča posameznika v kontekste: Jaz, mi in drugi...« in »Uporabniška izkušnja z orodjem za ugotavljanje besedilnih spretnosti in njegova predstavitev« (povprečna ocena 4,7), na delavnici Izzivi mentorstva – sodobni pristopi k moderiranju skupinskih procesov komunikacije pa je najvišjo oceno, kar 4,9 dobila tema »Moderiranje skupinskih procesov komunikacije«.

Pohvalili so uravnoteženost teorije in prakse, frontalnega predavanja v kombinaciji s skupinskim delom ter pester izbor novih in zanimivih metod, ki jih bodo lahko koristno uporabili pri svojem delu.

Tudi z učnim gradivom so bili zadovoljni, skupaj je bilo zelo zadovoljnih in zadovoljnih več kot 90% vprašanih. Pohvalili so nazornost, natančnost in ustrezen obseg gradiva, napisali so, da je zelo uporabno. Najbolj ocenjeni elementi pri organizaciji delavnic so bili prostor in pogoji dela, izbrani termin usposabljanja in obveščanje udeležencev pred izvedbo usposabljanja (4,8).

Na koncu vprašalnika smo udeležence povabili, da nam napišejo še kakšno dodatno sporočilo. Zapisalo so: »Nadaljujte s tako odlično zastavljenim delom.«, »Hvala za napotke in možnost uporabe orodja nastalega kot produkt raziskovalnega dela strokovnjakov.«, »Hvaležna sem, da sem bila med udeleženci spopolnjevanja, prijazno vas pozdravljam in vam želim uspešno delo še naprej.«

6.2.2. Programi s področja Kakovost v izobraževanju odraslih

Podpora razvoju kakovosti izobraževanja odraslih, zlasti javnega, je naša pomembna dejavnost. S tem prispevamo k uresničevanju pravice vseh odraslih prebivalcev Slovenije do kakovostnega izobraževanja in pravice javnosti do obveščenosti o poteku in izidih te dejavnosti. Svoje temeljno poslanstvo pri zagotavljanju kakovosti izobraževanja odraslih uresničujemo tako, da zagotavljamo raziskovalno in razvojno delo v podporo razvoju kakovosti v izobraževanju odraslih na sistemski in izvajalski ravni, razvijamo notranje in zunanje pristope za opredeljevanje, presojanje in razvijanje kakovosti, svetujemo in usposabljammo strokovne delavce v izobraževanju odraslih za izpeljavo samoevalvacije in razvoj kakovosti lastnega dela ter dajemo strokovno podporo za razvoj kakovosti v izobraževalnih organizacijah ter spodbujamo izmenjavo znanja in dobre prakse.

Na področju Kakovosti smo v letu 2019 izpeljali 2 programa, in sicer Izobraževalno srečanje organizacij nosilk Zelenega znaka kakovost in Spopolnjevanje svetovalcev za kakovost.

Preglednica 7: Število vključenih in usposobljenih udeležencev ter oddanih evalvacij v programih usposabljanja na področju Kakovosti

Programi	Trajanje v PU	Število vključenih	Število usposobljenih	Število oddanih evalvacij
Izobraževalno srečanje organizacij, nosilk Zelenega znaka kakovost	6	22	19	18
Spopolnjevanje svetovalcev za kakovost z naslovom Spremljanje kakovosti dela učitelja - II	8	14	14	14
SKUPAJ		36	33	32

Vir: Spletna aplikacija IZO ACS in zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Program Izobraževalno srečanje organizacij nosilk Zelenega znaka kakovost smo izvedli za predstavnike organizacij, ki bodo v letu 2020 pravico do uporabe znaka nosilk Zelenega znaka kakovosti obnavljale ali jo pridobivale na novo.

6-urnega srečanja se je udeležilo 22 udeležencev. Evalvacijski vprašalnik jih je izpolnilo 18, 19 jih je prejelo potrdilo o uspešno zaključenem usposabljanju oz. spopolnjevanju. Na srečanju so s skoraj 80% prevladovale predstavnice ženskega spola. Polovica udeležencev je bilo starih med 41 in 50 let, dobra tretjina med 51 in 60, slaba petina pa med 31 let in 40 letom. Večina (89%), je bila z visoko ali univerzitetno izobrazbo, ena oseba z magisterijem ali doktoratom in ena z zaključeno višjo šolo.

Na splošno je bilo tako z izvedbo kot tudi z vsebino usposabljanja zelo zadovoljnih 67% udeležencev, ostali so bili zadovoljni, pohvalili so praktično naravnost srečanja. S predavateljicami je bila večina (72%) zelo zadovoljnih, ostali so bili zadovoljni.

Tudi z metodami dela je bilo dve tretjini udeležencev zelo zadovoljnih, skoraj 80% jih je bilo zelo zadovoljnih tudi učnim gradivom.

Med posameznimi elementi organizacije usposabljanja so s povprečno oceno 4,8 najbolj ocenili naslednje elemente: obveščanje udeležencev pred izvedbo, trajanje usposabljanja, urnik in razporeditev vsebin, prostor in pogoje za delo in upoštevanje želja in potreb udeležencev. Nekoliko slabše (povprečna ocena 4,7) pa so ocenili izbrani termin usposabljanja.

Na koncu smo jih še povprašali, če bi nam želeli še kaj sporočiti. Tisti, ki so na to vprašanje odgovoril, so poudarili, da je bilo srečanje zelo dobro pripravljeno in strokovno odlično izpeljano.

Program **Spopolnjevanje svetovalcev za kakovost** z naslovom Spremljanje kakovosti dela učitelja smo organizirali za omrežje svetovalcev za kakovost, ki so skupaj s komisijami za kakovost in drugimi sodelavci v svojih organizacijah vpeljevali ali nadgrajevali izbrane skupne minimalne standarde, namenjeno pa je bilo poročanju o rezultatih skupne akcije v omrežju t.j. spremljanje kakovosti dela učitelja.

8-urnega spopolnjevanja se je udeležilo 14 udeležencev, vsi so tudi izpolnili evalvacijski vprašalnik in prejeli potrdilo o uspešno zaključenem usposabljanju oz. spopolnjevanju.

Ponovno so z več kot 85% prevladovale predstavnice ženskega spola. Dve tretjini jih je bilo v starostni skupini med 41 in 50 let, tretjina pa v starostnih skupinah med 51 in 60 let ter starejših od 60 let. Prevladovali so tisti z visoko ali univerzitetno izobrazbo (71%), 21% jih je imelo magisterij ali doktorat, ena oseba (7%) pa je svojo izobrazbo opredelila pod kategorijo drugo, kjer je zapisala specializacijo.

Na splošno je bilo z izvedbo usposabljanja večina anketiranih zelo zadovoljnih (79%), ostali so bili zadovoljnih, samo eden od vprašanih je ostal neopredeljen, dodatne obrazložitve pa ni podal. Z vsebino usposabljanja je bilo dve tretjini vprašanih zelo zadovoljnih, tretjina pa zadovoljnih. Nekateri udeleženci so pohvalili izmenjavo izkušenj s predstavitvami praktičnih primerov, eden izmed udeležencev je pogrešal več konkretnih primerov. Tudi s predavatelji in metodami dela, ki so jih uporabljali, je bilo dve tretjini zelo zadovoljnih, ostali pa zadovoljni. Več kot 60% je ustrezalo učno gradivo in so bili z njim zelo zadovoljni, ostali so bili zadovoljni, eden od anketiranih pa je ostal pri tem vprašanju neopredeljen. Ena od udeleženk je izrazila zadovoljstvo z dostopnostjo gradiva v spletni učilnici.

Med posameznimi elementi organizacije usposabljanja so najboljše (z oceno 5) ocenili obveščanje udeležencev pred izvedbo, sledijo: prostor in pogoje za delo (povprečna ocena 4,8), trajanje usposabljanja, urnik in razporeditev vsebin ter upoštevanje želja in potreb udeležencev (4,7), trajanje usposabljanja (4,6). Najnižje ocenjen element je bil izbrani termin usposabljanja, s povprečno oceno 4,4. Pohvalili so strokovnost in organizacijo srečanja ter predlagali, da bi se v prihodnje pri tovrstnih srečanjih poskušali v večji meri skupaj uskladiti glede termina izvedbe in časovnih okvirjev.

6.2.3. Programi s področja Pismenost

V obdobju treh desetletij so se spreminjali tako razumevanje problematike pismenosti pri odraslih kot tudi programska ponudba za odrasle in pristopi k usposabljanju učiteljev. Poleg razvijajoče se prakse na področju pismenosti odraslih lahko izpostavimo dve odmevni mednarodni raziskavi, ki smo ju izpeljali pod okriljem OECD: Mednarodna raziskava pismenosti odraslih IALS (1997–2000) in Raziskava spretnosti odraslih PIAAC (2013–2015), ki je pokazala, da so odrasli v Sloveniji v aktivni dobi med 16. in 65. letom pod mednarodnim povprečjem na vseh merjenih področjih spretnosti (besedilne, matematične in reševanje problemov).

Dozdajšnji razvoj programov in dejavnosti na področju pismenosti odraslih kaže, da ni mogoče pričakovati bistvenih premikov, če niso zagotovljeni temeljni pogoji: enakomeren razvoj omrežja ustanov in učiteljev ter materialni pogoji za njihovo kakovostno delovanje in strokovni razvoj. Na področju Pismenosti smo v letu 2019 izpeljali 2 programa, in sicer Program temeljnega usposabljanja učiteljev in učiteljic za izvajanje programa Začetna integracija priseljencev (ZIP) in program Usposobljen za izvajanje izobraževanja v delovnem okolju.

Preglednica 8: Število vključenih in usposobljenih udeležencev ter oddanih evalvacij v programih usposabljanja na področju pismenosti

Programi	Trajanje v PU	Število vključenih	Število usposobljenih	Število oddanih evalvacij
Program temeljnega usposabljanja učiteljev in učiteljic za izvajanje programa Začetna integracija priseljencev (ZIP)	24	25	23	25
Usposobljen za izvajanje izobraževanja v delovnem okolju	34	15	12	13
SKUPAJ		40	38	38

Vir: Spletna aplikacija IZO ACS in zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Program temeljnega usposabljanja učiteljev in učiteljic za izvajanje programa Začetna integracija priseljencev (ZIP) je namenjen učiteljem in učiteljicam slovenistike, ki bodo poučevali priseljence v programu ZIP, in kulturnim mediatorjem, ki bodo sodelovali v tem programu. Pri vključitvi v program imajo prednost udeleženci, katerih organizacije so bile izbrane na razpisu za izvajanje programa ZIP s strani Ministrstva za notranje zadeve.

Usposabljanja se je udeležilo skupaj 25 udeležencev, med njimi 92% učiteljic in 8% učiteljev slovenskega jezika. Prevladovali (40%) so udeleženci, stari med 31 in 40 let, tretjina je bilo starih med 41 in 50 let, petina pa do 30 let. V starosti med 51 in 60 let ter nad 61 let je bilo skupaj dobrih 12% vprašanih.

Na podlagi Odredbe o smeri izobrazbe učiteljev v izobraževalnem programu za odrasle Začetna integracija priseljencev (UL RS, št. 57/2011) je v programu opredeljeno, da morajo udeleženci pred vstopom v program, dokazovati izpolnjevanje osnovnih pogojev za pristop k usposabljanju, zato smo imeli večino (88%) udeležencev z najmanj univerzitetno izobrazbo ali specializacijo po visoki strokovni izobrazbi ali drugo (bolonjsko) stopnjo izobrazbe. Ostalih 12% je imelo zaključeno specializacijo po univerzitetni izobrazbi/magisterij znanosti/doktorat znanosti.

Več kot polovica udeležencev (60%) je bila z izpeljanim usposabljanjem zelo zadovoljnih¹⁴, 40% pa zadovoljnih, ocenili so ga s povprečno oceno 4,6. Zelo visoko so ocenili tudi organizacijo usposabljanja (80%) in ji namenili povprečno oceno 4,8. Izpostavili so, da jim je bilo všeč, da sta organizacija in izpeljava potekali tako, kot je bilo predvideno po urniku. Ustrezala jim je tudi časovna razporeditev usposabljanja. Program so ocenili kot vsebinsko bogat, pohvalili so empatijo predavateljev do ranljivih skupin ljudi, ki jim je program ZIP namenjen, njihovo osebno angažiranost in pomoč pri vključevanju v novo okolje, ki ima drugačno kulturo, vrednote, tradicijo in tudi prihodnost.

Vsebinsko usposabljanja so ocenili s povprečno oceno 4,3. Kljub delavniško izpeljanem drugem delu usposabljanja so zapisali, da bi si želeli več primerov iz prakse ter več priložnosti za razpravo in postavljanje vprašanj. Všeč jim je bil predstavljen primer dobre prakse programa ZIP s strani enega izmed izvajalcev, kot najbolj zanimive vsebine pa so izpostavili: delavnico izvedbe programa ZIP, učenje tujega jezika, izkušnje učitelja in udeleženca v programu ZIP ter predstavljene priročnike in gradiva.

¹⁴ Ocenjevalna lestvica od 1 do 5, kjer 1 pomeni zelo nezadovoljen, 5 pa zelo zadovoljen.

Dobrodošla jim je bila tema urejanje pravnega položaja in pravic priseljencev ter predavanje Gorana Lukića iz Delavske svetovalnice, ki jih je spodbudil k razmišljanju in razumevanju potreb udeležencev in izpolnjevanju pričakovanj, ki si jih kot učitelji postavljajo.

Skupaj 96% udeležencev je bilo zadovoljnih oz. zelo zadovoljnih z uporabljenimi metodami dela, ki so pripomogle k večji interakciji z in med udeleženci. Ravno tako visoko (92%) so z oceno zelo zadovoljen ali zadovoljen ocenili učno gradivo.

V nadaljevanju predstavljamo nekaj zanimivih predlogov, ki so jih vprašani izpostavili in bi si jih želeli v prihodnje: delavnice o tem, kako rešiti določeno situacijo v razredu; več diskusij o ustreznih učnih pristopih, oblikah in metodah dela; predstavitev različnih primerov izvajalcev programa ZIP - učitelji iz različnih institucij bi predstavili svoj primer dobre prakse; seznanitev s finančno shemo izvajanja programa ZIP (višina urne postavke za izvajalce); možnost hospitiranja pri izvajalcih; več praktičnega dela, lahko ko učna ura v živo ali srečanje z morebitnimi bodočimi udeleženci; več vsebin za/o usposabljanju učitelja: predstavitev metode in didaktike, priprava nalog za poučevanje.

34-urni program **Usposobljen za izvajanje izobraževanja v delovnem okolju** smo izvedli v okviru mednarodnega projekta [Profi Train](#). Ker je bil v projektu uporabljen drugačen evalvacijski vprašalnik, ga v tej analizi vsebinsko ne predstavljamo, zbirnik evalvacijskih vprašalnikov pa se nahaja in je dostopen v arhivu projekta na ACS.

6.2.4. Programi s področja Svetovanje

Temeljna usposabljanja svetovalcev središč ISIO so namenjena novim strokovnim sodelavcem, ki so se že ali se še bodo vključili v delo svetovalnih središč za izobraževanje odraslih na sedežu ali v okviru razširjene dejavnosti središč na različnih dislokacijah. V usposabljanje se lahko vključijo strokovni delavci tistih organizacij, ki so bile izbrane na javnem razpisu. Program usposabljanja traja 48 ur, izvajamo pa ga v obliki treh 16-urnih modulov, in sicer: Svetovalna dejavnost v izobraževanju odraslih, Svetovalni pripomočki v izobraževanju odraslih in Komunikacijske spretnosti v svetovalni dejavnosti v izobraževanju odraslih.

V posameznih vsebinah modulov so udeleženci spoznali temeljna strokovna izhodišča, ki urejajo področje svetovalnega dela v izobraževanju odraslih (v kontekstu vseživljenjskega učenja), seznanjeni so bili z načini organiziranosti in potekom delovanja središč ISIO, razmišljali so o različnih pripomočkih, ki jim bodo v pomoč pri opravljanju svetovalnega dela, ozaveštili so komunikacijske spretnosti, ki jih kot svetovalci potrebujejo za kakovostno izpeljavo svetovalnega procesa, s pridobljenimi znanji pa bodo tudi lažje sodelovali in spremljali delo ostalih svetovalcev, ki delujejo v središčih ISIO. Praktično so se preizkusili v pripravi in organizaciji različnih dejavnosti v središčih ISIO (partnersko sodelovanje, promocija, presojanje in razvijanje kakovosti idr.), uporabi različnih svetovalnih pripomočkov in orodij in v različnih komunikacijskih tehnikah in pristopih, ki se uporabljajo v svetovalni dejavnosti za odrasle.

V letu 2019 smo izpeljali 1 temeljno usposabljanje svetovalcev središč ISIO in 2 strokovni spopolnjevanji, kjer so svetovalci poglobljali že pridobljena znanja.

Preglednica 9: Število vključenih in usposobljenih udeležencev ter oddanih evalvacij v programih s področja svetovanja

Programi	Trajanje v PU	Število vključenih	Število usposobljenih	Število oddanih evalvacij
Temeljni program usposabljanja vodij in svetovalcev v svetovalnih središčih ISIO	48	25	25	25
Spopolnjevanje svetovalcev v središčih ISIO z naslovom Dejavnost središč ISIO in druge aktualne teme v 2019	8	29	29	29
Spopolnjevanje svetovalcev v središčih ISIO z naslovom Spremljanje dejavnosti središč ISIO v letu 2019 ter druge aktualne teme ¹⁵	6	29	29	/
SKUPAJ		83	83	54

Vir: Spletna aplikacija IZO ACS in zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Ob zaključku 48-urnega **temeljnega programa usposabljanja vodij in svetovalcev v svetovalnih središčih ISIO** so udeleženci izpolnili evalvacijski vprašalnik, s katerim smo pridobili njihove splošne in demografske podatke. Zanimali so nas tudi razlogi za udeležbo na usposabljanju, zadovoljstvo s programom in prispevki izvajalcev ter uporabnost posameznih vsebin. Povprašali smo jih tudi, če so kakšne vsebine pogrešali, bi jih pa nujno potrebovali za opravljanje svojega dela, in katere.

Usposabljanja se je udeležilo 25 udeležencev, vsi so izpolnili evalvacijske vprašalnike.

Med udeleženci usposabljanja so s skoraj 90% prevladovale predstavnice ženskega spola, 60% vprašanih je bilo v starostni skupini 31–40 let, četrtna pa v starosti od 41 do 50 let. Velika večina (88%) je imela visoko ali univerzitetno izobrazbo, ostali magisterij ali doktorat. Med udeleženci je bila približna po ena tretjina takih, ki so imeli manj kot 2, od 2 do 5 in več kot 10 let izkušenj na področju IO. V izobraževalni organizaciji je dve tretjini vprašanih opravljalo vlogo organizatorja izobraževanja, 12% vlogo vodje IO ali strokovnega delavca, ostali pa vlogi učitelja ali ravnatelja/direktorja.

Udeleženci so bili na splošno zadovoljni z izpeljanim usposabljanjem. Pri vprašanju, kako so bili zadovoljni s prispevki posameznimi predavateljev, ugotovimo, da je bila v povprečju več kot polovica zelo zadovoljnih, tretjina zadovoljnih, dobrih 13% je ostalo neopredeljenih, samo dober odstotek vprašanih pa je bil z izpeljanim usposabljanjem nezadovoljen, vendar nam razloga za to niso napisali. Na splošno so bile v povprečju več kot polovici udeležencev vsebine posameznih modulov zelo pomembne in uporabne, približno tretjini pomembne in uporabne.

Na vprašanje, če so kakšne vsebine pogrešali, pa bi jih potrebovali pri svojem delu, so nekateri navedli, da si želijo več konkretnih simulacij svetovalnega pogovora s podobnimi problemi, več praktičnega dela in primerov s področja komunikacije. Želeli so, da bi pripomočke pregledali, izpolnili in dobili povratno informacijo – pogrešali so konkretno uporabo pripomočkov na usposabljanju.

Na koncu smo jih še povprašali, če bi nam želeli še kaj sporočiti. Tisti, ki so na vprašanje odgovorili, so napisali, da je bilo usposabljanje zelo uporabno, praktično in kakovostno. Bilo je dobro organizirano, zadovoljni so bili s kakovostjo in preglednostjo gradiva, še posebej so jim bile všeč mape, v katerih so dobili gradivo. Ocenili so, da so vsa znanja, ki so jih na usposabljanju dobili, za delo svetovalca izredno pomembna.

¹⁵ Na drugi, izvedbeno krajši delavnici so bile obravnavane teme, povezane z načrtovanjem in organizacijo dela središč in ACS v letu 2019, zato smo presodili, da glede na vsebino evalvacija ni potrebna.

Dragocene so jim bile nove ideje in informacije, na podlagi katerih bodo lažje nadgrajevali svoje delo. Ena od udeleženk je predlagala, da bi se pri tovrstnih izobraževanjih načrtovala možnost izmenjave izkušenj med udeleženci (mreženje in prenos dobrih praks), lahko na neformalni ravni ali kot vaja, saj za take dejavnosti pogosto zmanjka časa.

Kot smo lahko videli iz preglednice 9, smo v letu 2019 **za svetovalce v središčih ISIO** organizirali **2 spopolnjevanji** o dejavnosti središč ISIO in drugih aktualnih temah, evalvacija je bila opravljena samo na prvi delavnici, ki je trajala 8 pedagoških ur, prisotnih je bilo 29 udeležencev, vsi so izpolnili tudi evalvacijske vprašalnike.

Med udeleženci usposabljanja so z več kot 80% prevladovale predstavnice ženskega spola, dobrih 40% vprašanih je bilo v starostni skupini 41–50 let, ostale starostne skupine so bile enakomerno porazdeljene. Velika večina (68%) je imela visoko ali univerzitetno izobrazbo, ostali pa specializacijo ali magisterij, dve tretjini jih je imelo več kot 10 let izkušenj na področju IO. V izobraževalni organizaciji je dve tretjini vprašanih opravljajo vlogo organizatorja izobraževanja, 17% vlogo vodje IO, ostali pa vlogo učitelja, strokovnega delavca, ravnatelja/direktorja in svetovalca za področje.

Več kot polovica udeležencev (55%) je bila na splošno zelo zadovoljnih z izpeljanim spopolnjevanjem, ostali so bili zadovoljni. Tudi z organizacijo delavnice so bili zadovoljni, od tega dve tretjini vprašanih zelo zadovoljnih, ostali zadovoljni.

Vsebinsko delavnice in uporabljene metode dela so ocenili enako: 55% jih je bilo zelo zadovoljnih, 41% zadovoljnih, ostali so ostali neopredeljeni. Tudi prispevki predavateljev so jim bili všeč, 55% je bilo z njimi zelo zadovoljnih, ostali zadovoljni.

Zato več kot 80% vprašanih na delavnici ni pogrešala ničesar, ostali pa bi si želeli spoznati inštrumente za vrednotenje in model presojanja kakovosti, predvsem bi jih zanimali pripomočki za ugotavljanje zadovoljstva udeležencev. Spoznati bi si želeli praktično orodje (instrument) za merjenje digitalne kompetence. Dana je bila pobuda, da bi vprašalnik z vprašanji prilagodili manj izobraženim in ga pripravili v elektronski obliki. Nekdo je zapisal, da bi lahko posamezne vsebine pregledali sami, s tem pa bi na spopolnjevanju ostalo več časa za razpravo. Napisali so, da je bilo zelo zanimivo, da so bili vključeni različni predavatelji, to je srečanje naredilo dinamično in polno strokovnih izzivov.

6.2.5. Programi s področja Vrednotenje

Na ACS skrbimo za sistemski razvoj in urejanje področja preverjanja in potrjevanja nacionalnih poklicnih kvalifikacij (NPK) s tem, da zagotavljamo temeljna usposabljanja kandidatov za člane komisij NPK za pridobitev licence ter programe stalnega strokovnega spopolnjevanja članov komisij, ki so licenco že pridobili in kot člani komisij delujejo v praksi. Ves čas aktivno sodelujemo z Ministrstvom z delo, družino, socialne razmere in enake možnosti in drugimi partnerji (RIC, CPI) pri nadaljnjem razvoju sistema NPK.

V letu 2019 smo tako za člane komisij NPK izpeljali 3 temeljna usposabljanja in 1 spopolnjevanje.

Preglednica 10: Število vključenih in usposobljenih udeležencev ter oddanih evalvacij v programih s področja vrednotenja

Programi	Število izvedb	Trajanje v PU	Število vključenih	Število usposobljenih	Število oddanih evalvacij
Usposabljanje kandidatov za člane komisij za preverjanje in potrjevanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij za pridobitev licence	3	32	65	55	43
Stalno strokovno spopolnjevanje članov komisij NPK	1	8	17	17	15
SKUPAJ	4	40	82	72	58
Skupaj vseh izvedenih ur		104			

Vir: Spletna aplikacija IZO ACS in zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Ob zaključku posameznega temeljnega **usposabljanja kandidatov za člane komisij za preverjanje in potrjevanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij za pridobitev licence** so udeleženci izpolnili evalvacijski vprašalnik, s katerim smo pridobili splošne in demografske podatke, zanimali so nas tudi razlogi za udeležbo na usposabljanju, njihovo zadovoljstvo s programom usposabljanja in izvajalci posameznih vsebin ter organizacijo usposabljanja. Vseh 3 temeljnih usposabljanj se je skupaj udeležilo 65 udeležencev, evalvacijske vprašalnike je izpolnilo 43, kar predstavlja dobrih 66 %.

Med udeleženci usposabljanja so s skoraj 60% deležem prevladovale predstavnice ženskega spola, 40% vseh vprašanih je bilo v starostni skupini 46 - 55 let. Skoraj polovica jih je imela visoko ali univerzitetno izobrazbo ter največ izkušenj v programih za odrasle. Dobra tretjina udeležencev se je usposabljanj udeležila zaradi osebne želje po znanju, petina zaradi želje po izmenjavi izkušenj, 15% vprašanih pa je na usposabljanje napotilo vodstvo. Zaradi potreb delovnega mesta se jih je za usposabljanje odločilo 12%, 9% je program nekdo priporočil, samo 3% udeležencev pa so se usposabljanj udeležili zaradi možnosti napredovanja v nazive.

Skoraj dve tretjini udeležencev je bilo z izpeljanimi usposabljanji zelo zadovoljnih in so program ocenili z najvišjo oceno, odlično¹⁶, 30% z dobro in samo 2% kot srednje dobro. Usposabljanja z oceno slabo ali zelo slabo ni ocenil nihče.

Udeleženci so bili najbolj zadovoljni z obveščanjem pred izvedbo usposabljanja, sledita upoštevanje želja in potreb udeležencev ter prostor in pogoji za delo. Najnižje ocenjen element je bil urnik. Nekaj udeležencev je napisalo, da so imeli zaradi povečanega prometa v času usposabljanja težave s prihodom na ACS, zaradi 4-dnevne zaporedne odsotnosti z dela pa jim je včasih tudi usklajevanje službenih obveznosti predstavljalo velik izziv.

Primernost učne vsebine je bila ocenjena s povprečno oceno 4,6, z enako oceno so bili na splošno ocenjeni tudi predavatelji v programu. Metode dela, ki so bile uporabljene na usposabljanjih, gradivo in njegova uporabnost ter sama uporabnost pridobljenega znanja, so bili s strani vprašanih ravno tako ocenjeni s povprečno oceno 4,6.

Kot najbolj zanimivo so izpostavili prepletanje teoretičnih vsebin s praktičnimi vajami. Pohvalili so pestrost predavanj, jasnost posredovanih sporočil in zelo dobro komunikacijo.

Na vprašanje, če so na delavnici pogrešali kakšne vsebine, ki bi jih potrebovali pri svojem delu, je polovica vprašanih odgovorila, da je dobila vse vsebine, ki jih potrebujejo pri svojem delu in niso ničesar pogrešali. Druga polovica udeležencev pa nam je sporočila, da bi si želeli še več praktičnega dela v obliki vaj, simulacij in utrjevanja posameznih vsebin.

¹⁶ Na ocenjevalni lestvici od 1 do 5, kjer 1 pomeni zelo slaba, 5 pa odlična.

Več kot 90% udeležencev je bilo mnenja, da je program glede na dolžino trajanja in vsebine ustrezen in da so se jim z udeležbo na usposabljanju v celoti izpolnila pričakovanja. Zato jih je tudi večina (95%) napisala, da bi se z veseljem udeležili nadaljevalnih delavnic. Kot najpogostejša vsebinska področja, ki bi jih zanimala, so pedagoško-andragoške vsebine in vsebine s področij komunikacije, psihologije, praktične simulacije, ocenjevanje, medčloveški odnosi, zakonodaja itd.

S stalnim strokovnim spopolnjevanjem skrbimo za poglobljanje andragoških znanj in krepimo ključne kompetence, ki so nujno potrebne za kakovostno opravljanje nalog članov komisije v okviru postopkov preverjanja in potrjevanja NPK. Že vrsto let organiziramo delavnice s področij komunikacije med člani komisije v postopkih preverjanja in potrjevanja NPK ter učinkovitega reševanja konfliktov med preverjanjem NPK, glede na aktualne potrebe pa pripravimo nove.

Tako smo v letu 2019 organizirali delavnico z naslovom Značilnosti učenja in ocenjevanja odraslih. Na delavnici je bilo prisotnih 17 udeležencev, evalvacijske vprašalnike jih je izpolnilo 15, kar predstavlja 88% vseh udeležencev.

Prevladovali so udeleženci moškega spola (60%), največ jih je bilo v starostni skupini nad 60 let (60%). 40% je imelo visoko oz. univerzitetno izobrazbo, dobra petina pa magisterij oz. doktorat.

Skoraj polovica (47%) vprašanih je bila na splošno z izpeljano delavnico zadovoljnih, ostali zelo zadovoljni, dva pa sta se opredelila kot zelo nezadovoljna, vendar razloga za nezadovoljstva nista podala. Tudi z organizacijo usposabljanja so bili udeleženci zelo zadovoljni (60%) oz. zadovoljni (40%). Sama vsebina jim je bila zanimiva, samo en udeleženec jo je ocenil kot srednje dobro, ostali odlično ali dobro. Uporabljene metode dela so dobri polovici udeležencev ustrezale in so jih ocenili z odlično oceno, ostali z dobro. Zadovoljstvo s predavateljema je dve tretjini vprašanih ocenilo z odlično, ostali z dobro, samo po en udeleženec pa s srednje dobro.

7. Analiza programov, financiranih iz tržnih virov

7.1. Uvod

Usposobljeni in motivirani zaposleni predstavljajo temelj uspešnega poslovanja in razvoja podjetja, zato skrb za njihovo izobraževanje in motiviranje predstavlja eno kompleksnejših nalog managementa. Interna izobraževanja so tudi odlična priložnost za prenašanje že osvojenih znanj posameznikov znotraj podjetja, saj pripomorejo k dvigu ravni odnosov in dela ter ustvarjajo temelj učeče se organizacije, posledično pa se pri posamezniku krepi zavest zmožnosti in občutek o pridobljeni dodani vrednosti.

7.2. Predstavitev podatkov

V letu 2019 smo načrtovali 6 izvedb usposabljanja in spopolnjevanja, dodatno pa smo jih realizirali še 19, skupaj kar 25 izpeljav 14 različnih programov, kar je največ do sedaj.

Preglednica 11: Število izvedb programov, financiranih iz tržnih virov in njihovo trajanje

Št.	Programi splošnega usposabljanja in spopolnjevanja za andragoško delo	Trajanje v urah	Število izvedb
1	Čuječnost v izobraževanju	8	1
2	Metode in tehnike za spodbujanje ustvarjalnega mišljenja pri odraslih udeležencih	16	2
3	Usposabljanje inštruktorjev praktičnega pouka	5	4
4	Učne metode in tehnike v izobraževanju odraslih	8	1
5	Retorika in javno nastopanje	32	4
6	Pomen komunikacije pri prenosu znanja	12	3
7	Samozavesten in uspešen javni nastop	6	1
8	Ugotavljanje izobraževalnih potreb v delovnem okolju	8	1
9	Spodbujanje ustvarjalnega mišljenja v delovnem okolju	16	2
10	Usposabljanje za povečanje zavzetosti	16	1
11	Spretnosti prepričljivega nastopanja in učinkovitega učenja	24	1
12	Spretnosti učinkovitega poučevanja na delovnem mestu	24	2
13	Veščine retorike in nastopanja v izobraževanju	8	1
14	Samozavesten javni nastop in učinkovita predstavitev	16	1
	SKUPAJ	199	25
	Skupaj vseh izvedenih ur	254	

Vir: Spletna aplikacija IZO ACS

Zaradi večletnega dobrega sodelovanja in našega občutka zaznavanja izobraževalnih potreb, se podjetja in organizacije vedno bolj odločajo za tiste andragoške vsebine, ki jim bodo v pomoč pri opravljanju njihovega dela (metode in tehnike poučevanja, sodobna IKT tehnologija, javno nastopanje, predstavitve s snemanjem udeležencev, prenos znanja v delovnem okolju, zavzetost zaposlenih, ustvarjalnost na delovnem mestu, ipd.), kar nas zelo veseli.

Programe v največji možni meri prilagodimo željam in potrebam podjetij in organizacij, poskrbimo tudi, da jih izvajajo kakovostni in usposobljeni predavatelji, zato vsebine programov usposabljanja in spopolnjevanja načrtujemo in pripravljamo skupaj z njimi. Že vrsto let s takim načinom sodelovanja uspešno utiramo poti za nove možnosti na področju izobraževanja odraslih.

Tako smo v januarju skupino učiteljev iz **Gimnazije in srednje šole Rudolfa Maistra v Kamniku** peljali skozi proces čuječnosti, da bi bolje spoznali sami sebe, se znali sprejemati take, kot so, in se v večji meri zavedati svojih potencialov in prednosti.

Na sami delavnici, ki je bila prilagojena njihovim potrebam in zelo praktično naravnana smo izpostavili pomen medsebojne različnosti in sodelovanja.

Delavnica Metode in tehnike za spodbujanje ustvarjalnega mišljenja, ki smo jo konec januarja izpeljali na ACS, je pozitivno »odmevala«, zato smo v začetku februarja izpeljali še eno za zaključeno skupino zaposlenih na **Javnem zavodu Cene Štupar – CILJ**. Mnogi strokovnjaki se strinjajo, da pri ustvarjalnosti ne gre le za talent, ki nam je bil položen v zibelko, temveč za spretnost, ki se je lahko naučimo in za katero imamo na voljo različne prijeme in strategije, s katerimi jo lahko, tako pri posamezniku, kot skupini, razvijamo. Udeleženci so spoznali, kako lahko s pomočjo nekaterih metod in tehnik spodbudimo ustvarjalnost v procesu učenja in izobraževanja, bilo pa je tudi dovolj priložnosti za poglobljen pogovor s kolegi in sodelavci o možnostih spodbujanja ustvarjalnosti pri odraslih udeležencih.

Za zaključeno skupino zaposlenih iz **Mestne knjižnice Ljubljana** smo izpeljali delavnico Učne metode in tehnike v izobraževanju odraslih. Že izkušenim praktikom – izobraževalcem odraslih je prinesla osvežitev že pridobljenih teoretičnih znanj, pa tudi nadgradnjo in povezovanje le teh z novimi pristopi in metodami dela. Metode dela, ki so bile na delavnici predstavljene, so udeleženci lahko osebno preizkusili v praktičnem delu izobraževanja, kjer so bili spodbujeni k izmenjavi lastnih primerov in izkušenj dobre prakse. Z izpeljano delavnico in predavateljem, Miranom Moranom, so bili udeleženci zelo zadovoljni.

Predstavniki **Gasilske zveze Slovenije** so se obrnili na nas z željo, da za njihove inštruktorje praktičnega pouka pripravimo krajše usposabljanje z vsebinami, ki jim bodo pomagale prebroditi težave med praktičnim usposabljanjem. Program smo izpeljali za 4 skupine, skupaj za 50 udeležencev. V ospredje sta bila postavljena motivacija in ustrezno odzivanje na težavne situacije v skupinah odraslih udeležencev.

Za leto 2019 lahko rečemo, da je bilo »leto retorike«. Po uspešno izpeljani izvedbi na ACS smo dve delavnici Retorika in javno nastopanje izpeljali še za zaposlene na **IZUM v Mariboru**, eno za **knjižničarje v Šmarju pri Jelšah** (z nekoliko drugačnim naslovom Samozavesten in uspešen javni nastop) ter eno za učitelje in predavatelje iz **Biotehniškega izobraževalnega centra v Ljubljani**. Pri retoriki gre za veščino komunikacije, ki ne obsega le besed in glasov, ampak vključuje tudi celotno zunanjo podobo človeka. Z njo drugim sporočamo, kakšen odnos imamo do sebe, do drugih in ne nazadnje tudi do dela, ki ga opravljamo. Retorika je seveda povezana z javnim nastopanjem, eno od kompetenc, ki si jo pridobivamo vse življenje. Potrebujemo jo v tako izobraževanju kot na delovnem mestu, velik vpliv pa ima tudi pri oblikovanju samopodobe posameznika. Udeležencem smo z vsebinami programa pomagali izboljšati veščine javnega nastopanja, vključno z retoričnimi veščinami, kar bo pripomoglo k temu, da se bo izboljšala tudi njihova komunikacija z udeleženci.

Zaradi nadgradnje računalniškega sistema bodo morali zaposleni na **Ministrstvu za pravosodje** svoje znanje v večji meri kot do sedaj prenašati na sodelavce, zato pa potrebujejo določena znanja o komunikaciji in prenosu znanja v delovnem okolju. Z udeležbo na delavnicah, ki smo jih izpeljali za tri zaključene skupine, so pridobili predvsem na samozavesti in moči za spopadanjem s tremo. Z izvedbami so bili zelo zadovoljni, odločili so se, da bo pri tovrstnih izobraževanjih v prihodnje postala pri njih to stalna praksa.

Za potrebe **Policijske akademije** in njihovih notranjih predavateljev smo prilagodili program Ugotavljanje izobraževalnih potreb v delovnem okolju. Udeleženci so spoznali različne metode in pristope ugotavljanja izobraževalnih potreb in na podlagi pridobljenih znanj pripravili načrt analize za oblikovanje in načrtovanje novih izobraževalnih programov v svojem delovnem okolju in organizaciji.

Notranji trenerji, mentorji in inštruktorji iz **Nuklearne elektrarne Krško**, s katerim uspešno sodelujemo že več kot 20 let, so na dvodnevnem usposabljanju na temo spodbujanja ustvarjalnega mišljenja spoznali in preizkusili različne tehnike za spodbujanje ustvarjalnega mišljenja v delovnem okolju.

Predavatelji s **Slovenskih železnic**, podjetja, s katerim tudi sodelujemo že več kot 20 let, so na prvi delavnici pridobivali znanja o tem, kako povečati zavzetost zaposlenih. Glavni cilj izobraževanja je bil krepiti zmagovalno zavzetost, tako na osebni ravni kot tudi širše. Druga skupina njihovih notranjih predavateljev pa se je udeležila 24-urnega programa Spretnosti prepričljivega nastopanja in učinkovitega učenja. Gre za program usposabljanja za andragoško delo, v katerem se udeleženci naučijo pripraviti spodbudno okolje za učenje, vzpostavljati in ohraniti dober stik v skupini, upravljati s seboj in skupino ter samozavestno nastopati v različnih vlogah izobraževalca odraslih.

7.3. Analiza evalvacijskih vprašalnikov

Udeleženci so ob zaključku vsakega izobraževanja izpolnili enotni evalvacijski vprašalnik, s katerim smo pridobili njihove splošne in demografske podatke, zanimalo pa nas je tudi, kako so bili zadovoljni z vsebino in organizacijo usposabljanj in spopolnjevanj, ki so se jih udeležili.

V nadaljevanju predstavljamo rezultate analize izpolnjenih evalvacijskih vprašalnikov v letu 2019 za programe, ki so bili financirani iz tržnih dejavnosti.

To poglavje predstavljamo letos prvič posebej predvsem zato, ker smo izpeljali veliko število programov za zaključene skupine udeležencev. Pri interpretaciji nekaterih podatkov se naslanjamo na podatke iz analiz prejšnjih let in jih v tem kontekstu tudi predstavljamo.

Preglednica 12: Število vključenih in usposobljenih udeležencev ter oddanih evalvacij v programih, financiranih iz tržnih virov

Št.	Programi splošnega usposabljanja in spopolnjevanja za andragoško delo	Število vključenih	Število usposobljenih	Število oddanih evalvacij
1	Čuječnost v izobraževanju	14	10	10
2	Metode in tehnike za spodbujanje ustvarjalnega mišljenja pri odraslih udeležencih	46	43	43
3	Usposabljanje inštruktorjev praktičnega pouka	50	50	36
4	Učne metode in tehnike v izobraževanju odraslih	14	11	11
5	Retorika in javno nastopanje	96	94	87
6	Pomen komunikacije pri prenosu znanja	33	33	33
7	Samozavesten in uspešen javni nastop	24	24	22
8	Ugotavljanje izobraževalnih potreb v delovnem okolju	15	15	15
9	Spodbujanje ustvarjalnega mišljenja v delovnem okolju	17	17	17
10	Usposabljanje za povečanje zavzetosti	9	8	9
11	Spretnosti prepričljivega nastopanja in učinkovitega učenja	12	12	12

Št.	Programi splošnega usposabljanja in spopolnjevanja za andragoško delo	Število vključenih	Število usposobljenih	Število oddanih evalvacij
12	Spretnosti učinkovitega poučevanja na delovnem mestu	16	15	15
13	Veščine retorike in nastopanja v izobraževanju	5	5	5
14	Samozavesten javni nastop in učinkovita predstavitev	15	15	15
	SKUPAJ	366	352	330

Vir: Spletna aplikacija IZO ACS in zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Kot lahko vidimo iz preglednice 12, se je različnih usposabljanj in spopolnjevanj skupaj udeležilo 366 udeležencev, usposobilo se jih je 352, evalvacijske vprašalnike jih je izpolnilo 330, kar predstavlja dobrih 90% vseh udeležencev. Svoje ocene o zadovoljstvu z izpeljanim usposabljanjem v programu Usposabljanje inštruktorjev praktičnega pouka nam zaradi delovnih obveznosti (terenskega dela), žal, ni podala ena skupina inštruktorjev, zato je nismo mogli vključiti v analizo.

Razmerje ženskih in moških udeležencev v letu 2019 je v primerjavi z deležem udeležencev v splošnih andragoških programih podobno kot v letu 2018 in v letih 2013-2016, ko so med udeleženci usposabljanja in spopolnjevanja prevladovali predstavnice ženskega spola, in sicer z 60% deležem, moški pa so predstavljali 40% delež udeležencev. Tako kot v letu 2018 so tudi v letu 2019 na naših usposabljanjih in spopolnjenjih z nekaj manj kot 40% prevladovali udeleženci v starostni skupini od 41 do 50 let. Dobra tretjina udeležencev je bila iz starostne skupine med 31 in 40 let, dobra petina pa med 51 in 60. letom starosti.

Opažamo, da se odstotek mladih do 30 leta v zadnjih letih nekoliko zmanjšuje (v letih 2017 in 2016 je znašal 8%, v letu 2018 7% in v letu 2019 5%), najmanjši delež (2%) pa predstavljajo udeleženci, ki so starejši od 60 let.

Po pregledu analiz iz prejšnjih let ugotavljamo, da smo podobno starostno razporeditev zaznali tudi v letih 2015 in 2016.

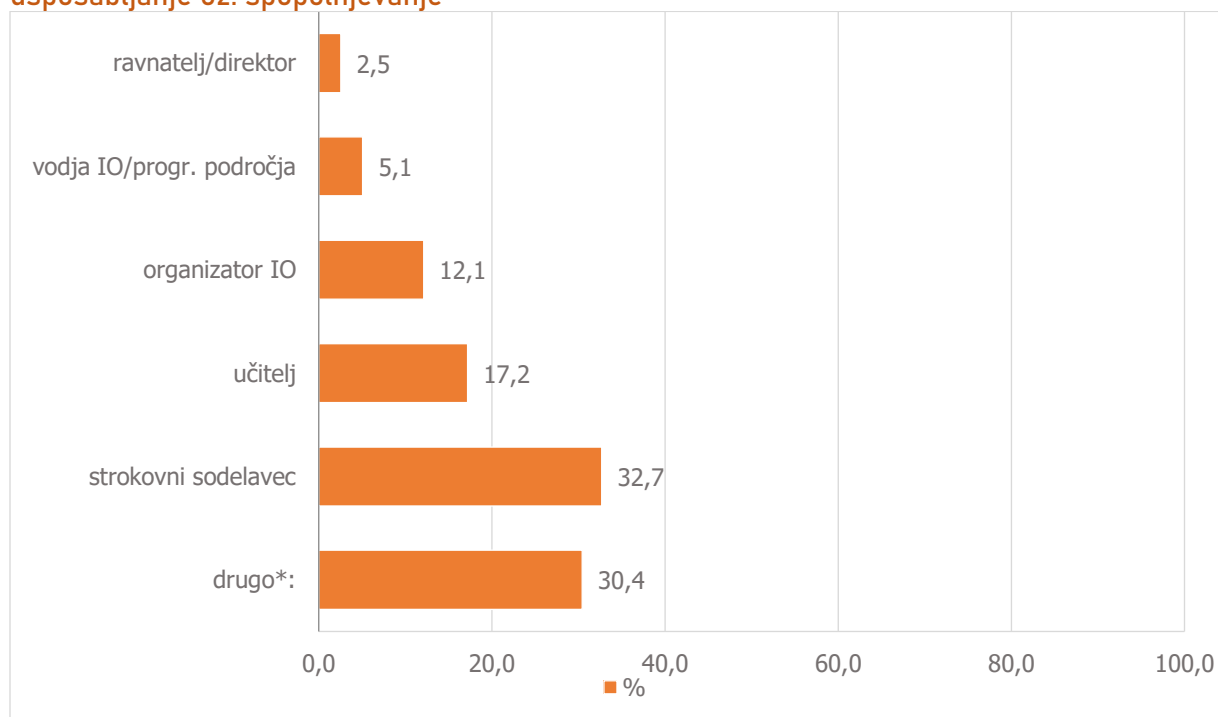
V letu 2019 je bilo zaznati 5% manjši delež tistih udeležencev, ki imajo končano visoko ali univerzitetno izobrazbo glede na leto 2018, ter za isti odstotek povečan delež tistih, ki imajo zaključeno srednješolsko izobrazbo, kar seveda vpliva na podatek o splošni nižji izobrazbeni strukturi udeležencev. Med udeleženci podobno kot v preteklih letih še vedno z več kot 60% prevladujejo tisti z visoko oz. univerzitetno izobrazbo.

Kot smo že omenili, smo številne programe izpeljali za zelo različne ciljne skupine izobraževalcev odraslih. Med drugim smo, v sodelovanju z ministrstvom za pravosodje, ki je zaradi nadgradnje računalniškega sistema za svoje administrativno osebje organiziralo tečaje elektronskega vročanja, v sklopu njihovega izobraževanja pripravili vsebine o pomenu komunikacije pri prenosu znanja ostalim zaposlenim. Zaradi delovnih mest in nalog, ki jih opravljajo, so bili udeleženci teh usposabljanj in spopolnjenj po večini s srednješolsko izobrazbo.

V letu 2019 se je glede na preteklo leto za dobra 2 odstotka povečal delež tistih z zaključenim magisterijem ali doktoratom, odstotek udeležencev z višjo izobrazbo pa ostaja približno na isti ravni kot v letu 2018 in se giblje okrog 10%.

Podobno kot v letu 2018, tudi v letu 2019, prevladujejo udeleženci z več kot 10 leti delovnih izkušenj na področju izobraževanja odraslih. Njihov odstotek je sicer v letu 2019 nekoliko višji kot v letu 2018 (iz 36,4% v letu 2018 na 43,5% v letu 2019), opazimo pa tudi nekoliko večji odstotek udeležencev v skupini z manj kot 2 leti delovnih izkušenj (iz 21,6% v letu 2018 na 25,2% v letu 2019). V primerjavi z letom 2018 se je za približno za 5% znižal delež tistih, ki imajo od 6 do 10 let in 2 do 5 let delovnih izkušenj na področju izobraževanja odraslih.

Slika 20: Vloga, ki jo opravljajo udeleženci v izobraževalni organizaciji, ki jih je napotila na usposabljanje oz. spopolnjevanje

N= 355; Vir: zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Podobno kot v letu 2018, tudi v letu 2019, skoraj tretjina udeležencev v izobraževalni organizaciji najpogosteje opravlja vlogo strokovnega sodelavca. Opažamo pa, da se v zadnjih treh letih povečuje odstotek tistih udeležencev, ki izberejo možnost drugo (leta 2017 10,8%, leta 2018 24,7% in leta 2019 30,4%).

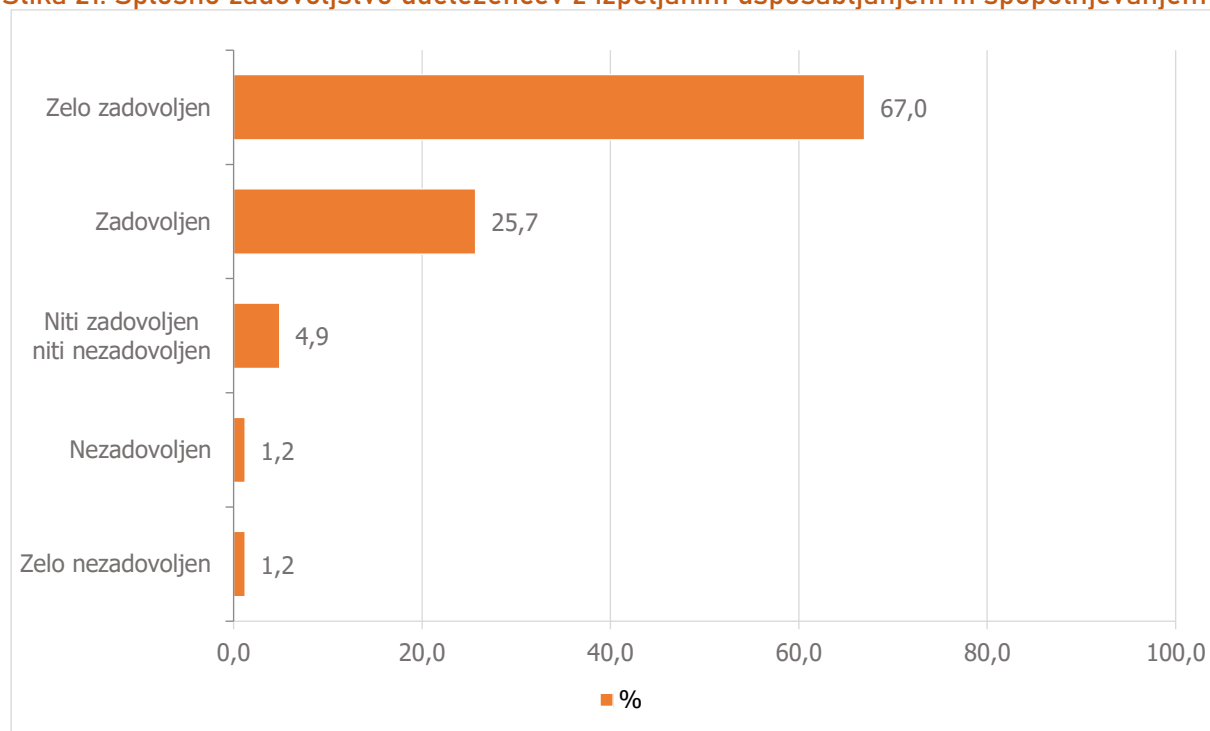
V primerjavi z letom 2018 se je v letu 2019 usposabljanja udeležilo 10% manj organizatorjev izobraževanja, še vedno pa najnižji odstotek, glede na vlogo, ki jo opravljajo, predstavljajo ravnatelji oz. direktorji (2,5%). Odstotek učiteljev ostaja podoben kot v letu 2018, in sicer približno 17%.

Dobrih 5% udeležencev v izobraževalni organizaciji opravlja vlogo vodje izobraževanja odraslih oz. programskega področja.

* Pod drugo so navajali: vodja (20%), inštruktor praktičnega pouka (13%), predavatelj (11%), inštruktor (10%), sodni zapisnikar (8%), knjižničarka (3%), strojepiska (3%), delavec/delavka (2%), vodja projekta (2%), računovodja (2%), delovodja (2%), sistemski inženir (1%), predsednica društva (1%), višji svetovalec v pravosodju (1%), pravosodni sodelavec (1%), poslovna sekretarka (1%), izvršni sekretar (1%), izvedba samostojnih seminarjev in usposabljanja (1%), programer aplikacij (1%), profesorica (1%), laborant (1%), svetovalec s področja managementa (1%), vpisničar/help desk (1%), pomočnica direktorice za področje zdravstvene nege (1%), namestnik direktorja (1%), pomočnik pri promocijah (1%), namestnik vodje (1%), tajnica (1%), voznik (1%), predsednik komisije za izpitne vožnje (1%) in ni podatka (5%).

Podobno kot v zadnjih desetih letih je tudi v letu 2019 zelo visok delež udeležencev, več kot 80%, redno zaposlenih. 15% jih ima status zunanega svetovalca, 2% udeležencev pa drugo obliko statusa (npr. prostovoljec, zaposlitev za določen čas, samostojni podjetnik itd.).

Slika 21: Splošno zadovoljstvo udeležencev z izpeljanim usposabljanjem in spopolnjevanjem

N= 327, povprečna ocena: 4,6; vir: zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Povprečna ocena splošnega zadovoljstva v letu 2019 je 4,6 in je nekoliko višja kot v letu 2018, ko je znašala 4,5.

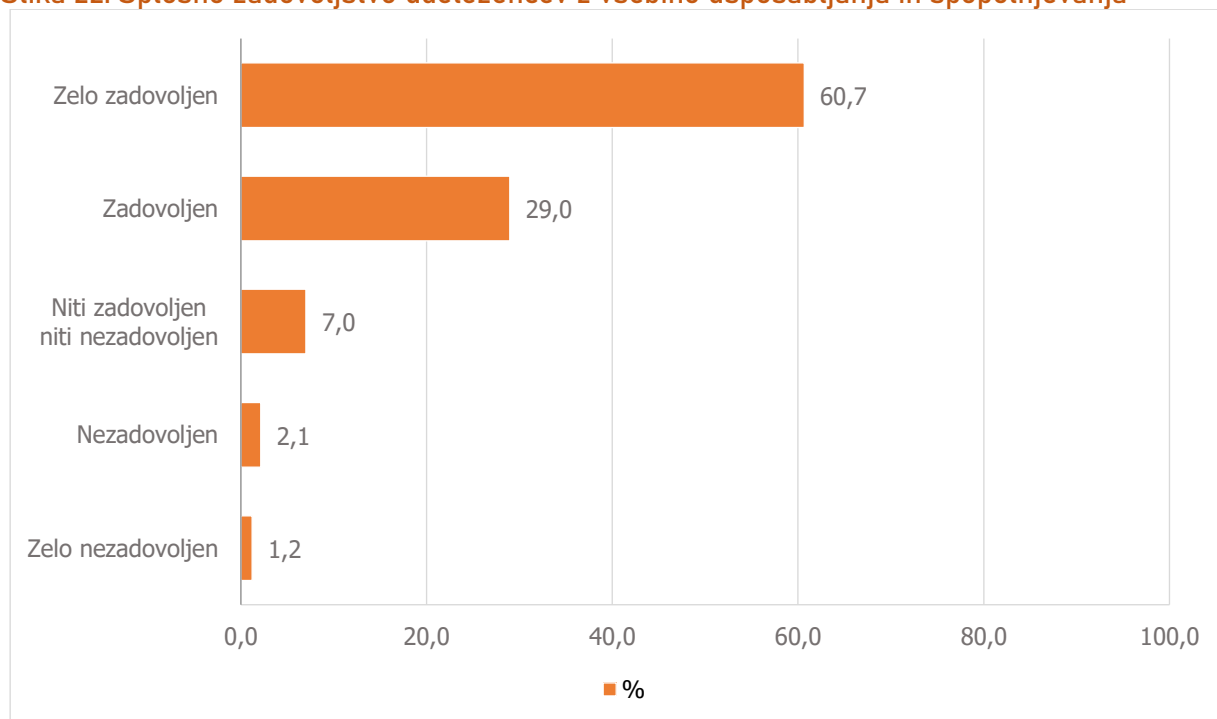
Če primerjamo povprečne ocene zadovoljstva z izpeljanim usposabljanjem in spopolnjevanjem v zadnjih desetih letih ugotovimo, da se od leta 2009 gibljejo med 4,1 in 4,7 (od možnih 5). Iz zgornje slike lahko razberemo, da glede splošnega zadovoljstva udeležencev tudi v letu 2019 ostajamo v povprečju ocen zadnjih desetih let.

Se je pa, v primerjavi z letom 2018, v letu 2019 za 5% povečal delež zelo zadovoljnih in za približno enak odstotek znižal delež zadovoljnih. Nekoliko nižji je tudi delež tistih, ki se niso jasno opredelili, kar pomeni, da niso bili niti zadovoljni, niti nezadovoljni z izpeljavo usposabljanja in spopolnjevanja (v 2018 je bilo takih 5,6%, v 2019 pa 4,9%).

Enako število udeležencev (štirje) se je glede splošnega zadovoljstva z izpeljanim usposabljanjem in spopolnjevanjem opredelilo kot zelo nezadovoljen ali nezadovoljen, vendar razloga za svoje nezadovoljstvo niso podali.

Veseli nas, da je bilo, podobno kot v letu 2018, skoraj 93% vseh udeležencev zadovoljnih in zelo zadovoljnih z izpeljavo programa, ki so se ga udeležili.

Slika 22: Splošno zadovoljstvo udeležencev z vsebino usposabljanja in spopolnjevanja

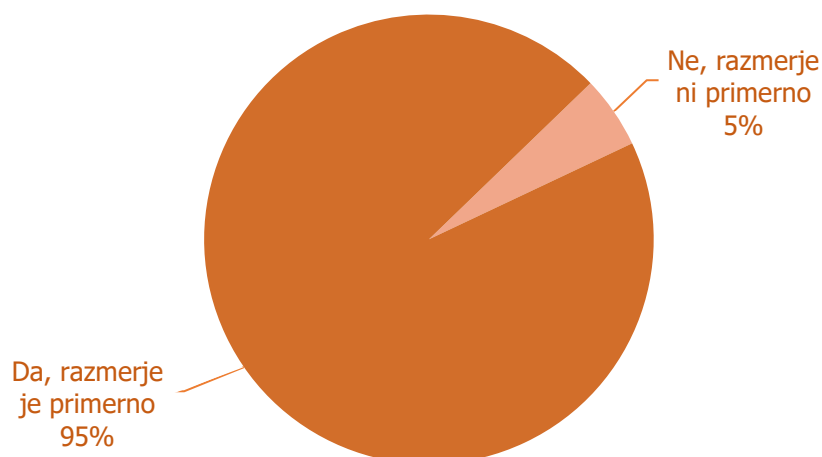
N= 328, povprečna ocena: 4,5; vir: zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Pričakovano z rezultati odgovorov na predhodno vprašanje je bila večina udeležencev (skoraj 90%) zadovoljnih oz. zelo zadovoljnih tudi z vsebino usposabljanja in spopolnjevanja. Povprečna ocena je enaka oceni v letu 2018 in znaša 4,5.

Se je pa, v primerjavi z letom 2018, v letu 2019 za dobre 4% zvišal delež zelo zadovoljnih ter za nekaj manj kot 7% zmanjšal delež zadovoljnih. Odstotek tistih, ki so se opredelili kot niti zadovoljni, niti nezadovoljni se giblje v približno enakem odstotku (7%) kot v letu 2018.

Iz zgornje slike lahko še vidimo, da se je dober odstotek udeležencev opredelil kot zelo nezadovoljen, nekaj več kot dva odstotka pa kot nezadovoljni, vendar razlogov za nezadovoljstvo niso podali.

Slika 23: Zadovoljstvo udeležencev z razmerjem med teoretičnim in praktičnim delom

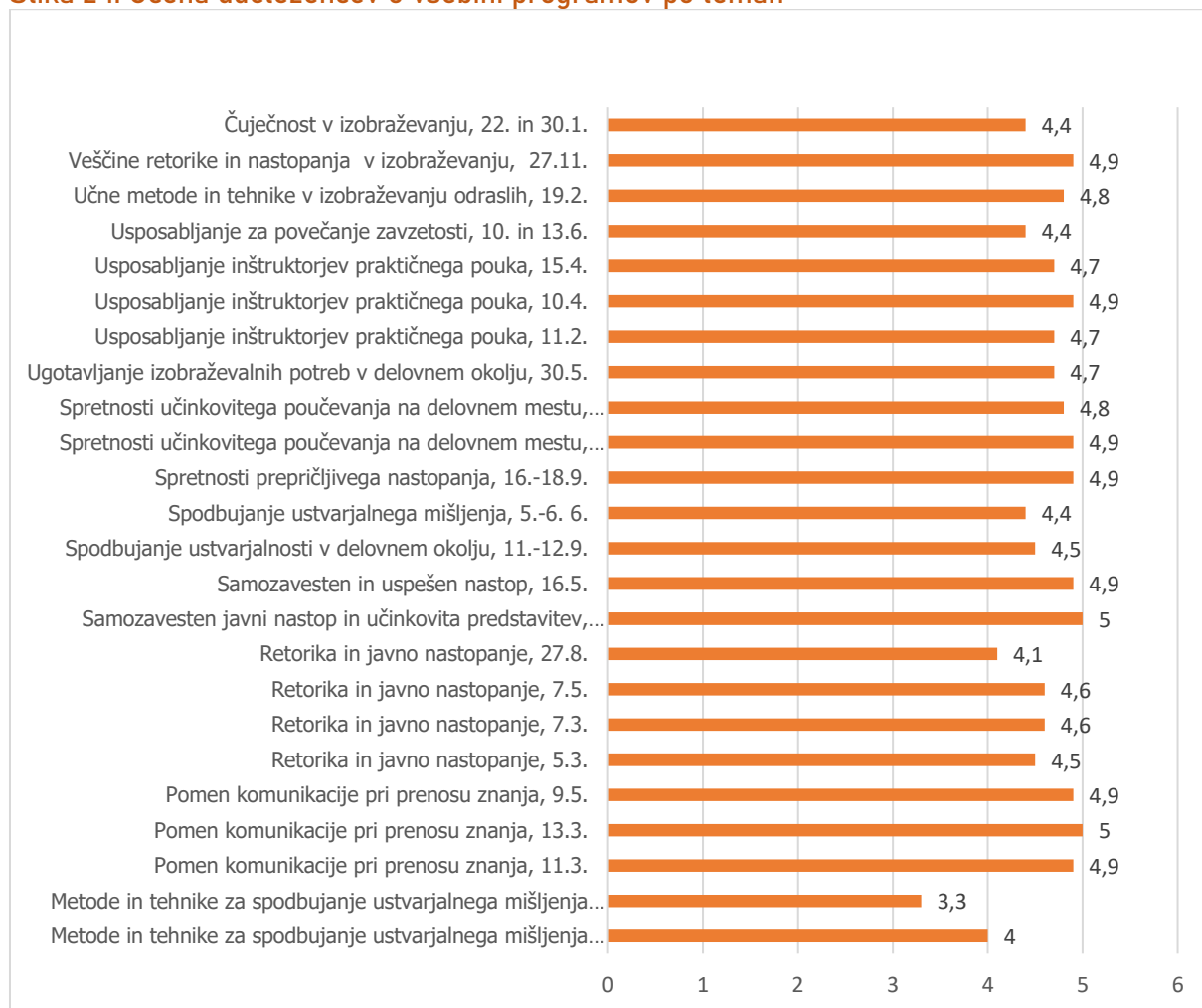

N= 327; vir: zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

V letu 2019 je večina udeležencev ocenila, da je razmerje med teoretičnim in praktičnim delom ustrezno. Tisti, ki so ocenili, da razmerje ni ustrezno, takih je bilo 5%, so napisali, da si želijo še več praktičnega dela, konkretnih primerov, aktivnega sodelovanja in vaj. Eden udeleženec pa je pogošal več teoretičnih vsebin.

Po pregledu objavljenih analiz v zadnjih 10 letih smo lahko, kar se tiče razmerja med teoretičnim in praktičnim delom v naših usposabljanjih in spopolnjevanjih, zelo zadovoljni, saj podatki kažejo, da več kot 90% udeležencev ocenjuje, da je razmerje med teoretičnim in praktičnim delom v naših programih ustrezno.

Slika 24: Ocena udeležencev o vsebini programov po temah

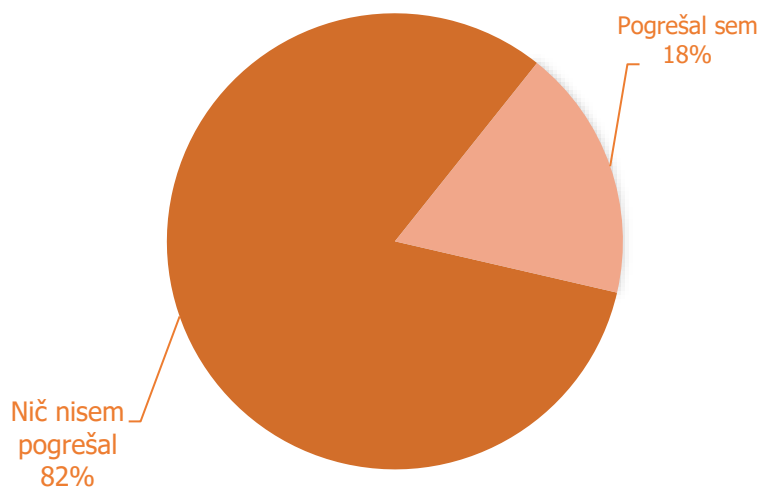
N= 328, povprečna ocena: 4,6; vir: zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Skupna povprečna ocena vsebin programov po posameznih temah je 4,6 in je nekoliko višja kot v letu 2018 (4,5). Je pa podatek, da je bila skoraj polovica programov ocenjenih s povprečno oceno 4,8 ali več, zelo spodbuden za naše nadaljnje delo.

Glede ustreznosti vsebine je bil program Metode in tehnike za spodbujanje ustvarjalnega mišljenja pri odraslih udeležencih, ki smo ga izpeljali za zaključeno skupino učiteljev in predavateljev iz Javnega zavoda Cene Štupar – CILJ, ocenjen najnižje, in sicer s 3,3. Kljub temu, da so bili udeleženci v vabilu seznanjeni z vsebino programa, imeli pa smo tudi skupni sestanek s koordinatorjem njihovega zavoda, so bila pričakovanja nekaterih udeležencev drugačna. Ker so nekateri pričakovali druge vsebinske poudarke in ker je program trajal samo en dan, je po mnenju posameznih udeležencev zmanjkalo časa za obravnavo načrtovane vsebine, ki bi jih želeli.

V letu 2019 sta dva programa (Pomen komunikacije pri prenosu znanja in Samozavesten javni nastop in učinkovita predstavitev) prejela povprečno oceno 5, kar je tudi najvišja možna ocena. Oba programa smo izpeljali v sodelovanju z ministrstvom za pravosodje.

Slika 25: Vsebine, ki so jih udeleženci pogrešali oz. bi jih še potrebovali za svoje delo

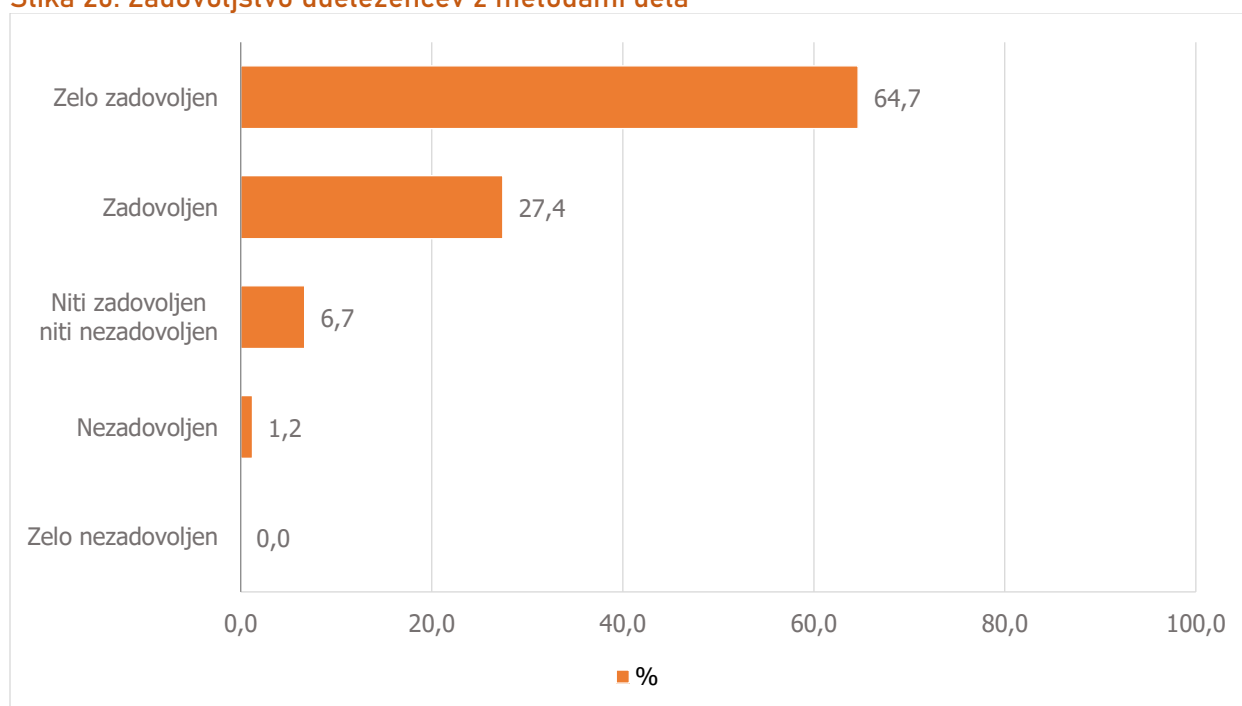

N= 324; vir: zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Če na tem mestu osvetlimo podatke analiz iz preteklih let, ugotovimo, da je delež udeležencev, ki pri usposabljanju in spopolnjevanju določene vsebine pogreša, postopoma naraščal (v 2013 15%, v 2015 19%, v 2017 23%, v 2018 23%). V letu 2019 je opazen ponoven upad, saj jih je samo 18% napisalo, da so pri usposabljanju in spopolnjevanju pogrešali določene vsebine. Več kot 80% udeležencev pa dodatnih vsebin ni pogrešalo, in so bila, glede vsebinskih poudarkov na delavnicah, njihova pričakovanja izpolnjena.

Pogrešali so še več praktičnih in konkretnih primerov, želeli bi slišati kaj o asertivni komunikaciji, retoriki, učnih stilih, ipd. Nekaj udeležencev je napisalo, da bi bilo lahko izobraževanje, ki so se ga udeležili, daljše.

Slika 26: Zadovoljstvo udeležencev z metodami dela

N= 328, povprečna ocena: 4,5; vir: zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

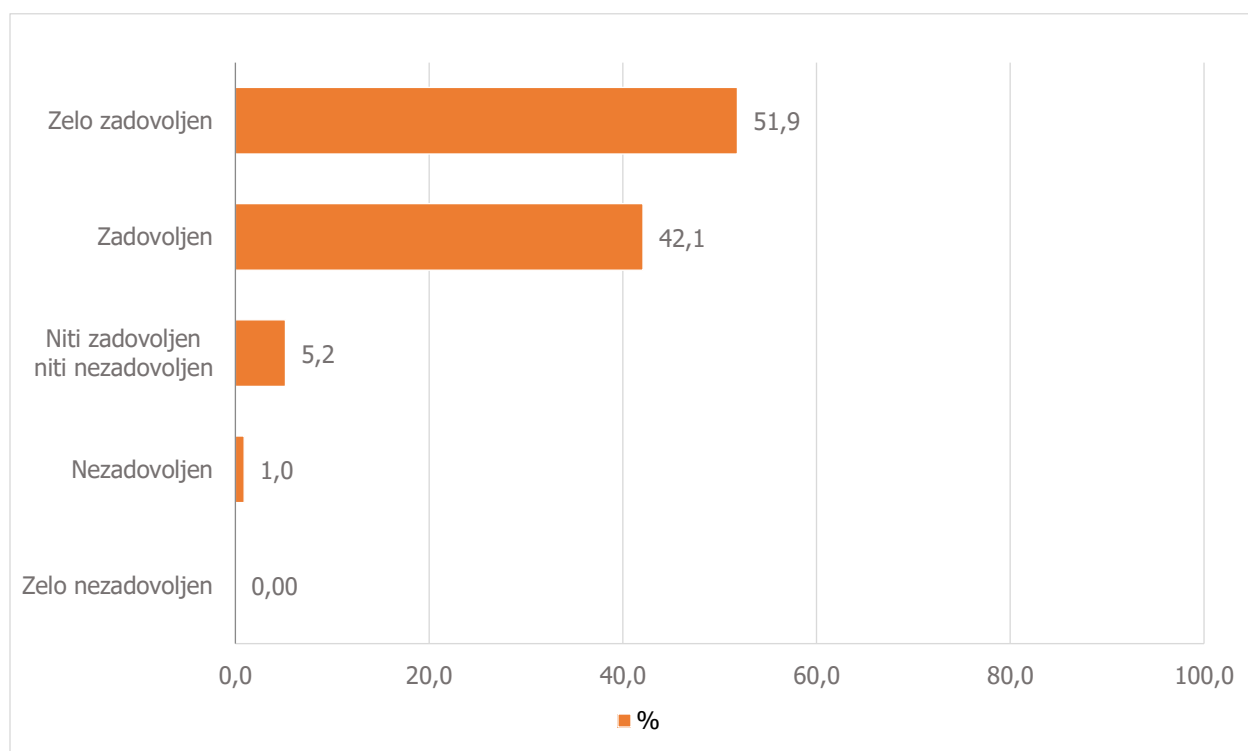
Z metodami dela je bilo skupaj zadovoljnih in zelo zadovoljnih kar 92% udeležencev, kar je približno enako kot v letu 2018, tudi povprečna ocena zadovoljstva z metodami ostaja v primerjavi z letom 2018 skoraj enaka (2018 4,4, 2019 4,5).

Udeleženci so pohvalili pestrost, dinamičnost in zanimivost dogajanja na usposabljanjih in spopolnjevanjih ter strokovnost predavateljev. Všeč so jim bile raznolike metode, ki omogočajo sodelovanje vseh udeležencev, kot npr.: delo v skupinah in parih, vključevanje zgodb, možganska nevihta, ipd.

Tudi na tem mestu so še enkrat pohvalili ustreznost razmerja med teorijo in prakso, saj je bilo dovolj praktičnih primerov, vaj, aktivnega sodelovanja, konkretnih primerov iz prakse itd.

Odstotek tistih, ki so se glede ustreznosti uporabljenih metod opredelili kot niti zadovoljni, niti nezadovoljni, ostaja približno na ravni leta 2018 in se giblje med 6% in 7%. Kot nezadovoljni so se opredelili štirje udeleženci, med razlogi so navedli prehitro tempo dogajanja, eden od udeležencev pa je napisal, da so bila navodila pri izvedbi vaje podana pomanjkljivo.

Slika 27: Zadovoljstvo udeležencev z učnim gradivom

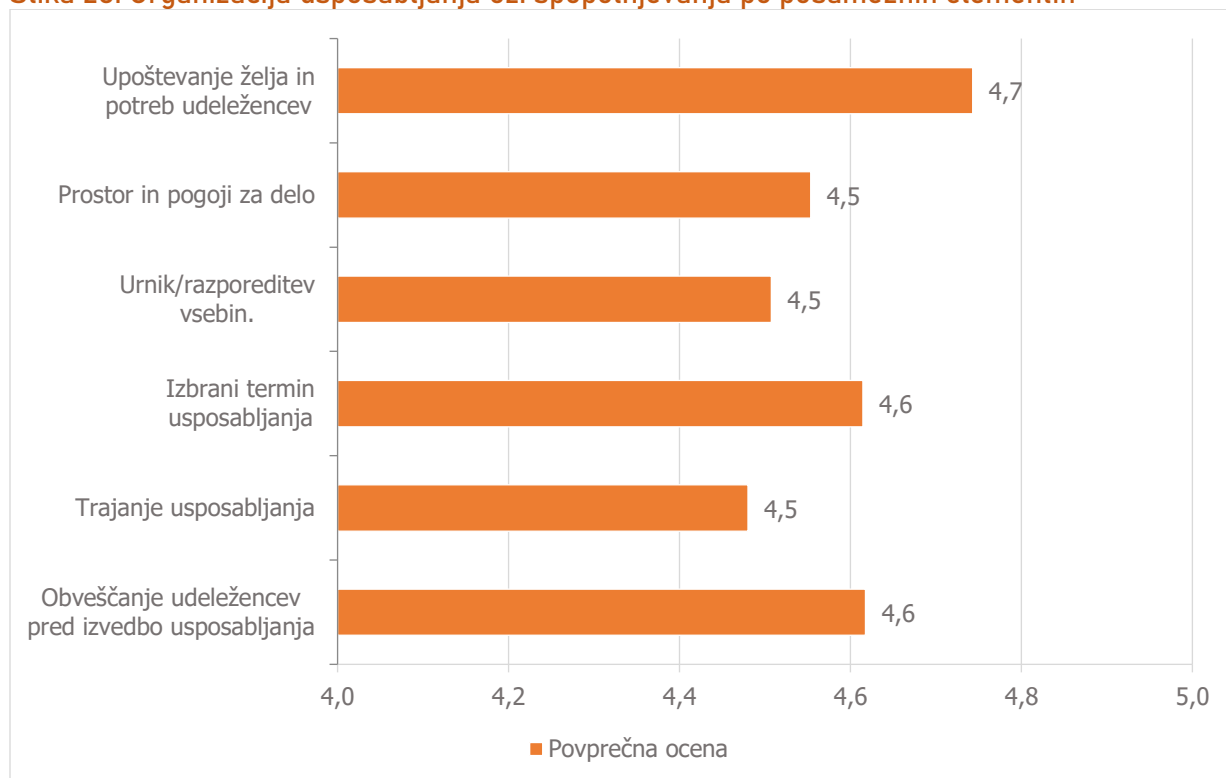

N= 328, povprečna ocena: 4,4, vir: zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Odstotek udeležencev, ki so bili zadovoljni in zelo zadovoljni z učnim gradivom, ki so ga prejeli, ostaja tudi v letu 2019 na skoraj isti ravni kot v 2018 in se giblje blizu 95%, na isti ravni ostaja tudi povprečna ocena. Pohvalili so tudi preglednost in uporabnost vsebine v gradivih, bili so mnenja, da se gradivo odlično dopolnjuje z izvedbo usposabljanja in spopolnjevanja.

Tudi odstotek tistih, ki so se opredelili kot niti zadovoljen, niti nezadovoljen je ostal približno enak kot v letu 2018 (2018 4,9%; 2019 5,2%). Kot nezadovoljni se je opredelil slab odstotek udeležencev, ki so si želeli bolj poglobljenega gradiva, z več teoretičnih vsebin, opisi praktičnih primerov, referencami in povezavami na podobne vsebine.

Slika 28: Organizacija usposabljanja oz. spopolnjevanja po posameznih elementih

N= 327, povprečna ocena: 4,6, vir: zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Na zgornji sliki prikazane povprečne ocene organizacije usposabljanja oz. spopolnjevanja po posameznih elementih so v primerjavi z letom 2018 malenkostno nižje, z izjemo elementa »Izbira termina usposabljanja«, ki je v primerjavi z letom 2018 nekoliko višji (v letu 2018 4,5; v letu 2019 4,6).

Zelo smo zadovoljni, da je že vrsto let med navedenimi elementi najbolje ocenjen element »Upoštevanje želja in potreb udeležencev«. Iz zgornje slike še razberemo, da je letos kot drugi najbolje ocenjeni element »Zadovoljstvo udeležencev z obveščanjem pred izvedbo usposabljanja«, tesno pa mu sledi »Izbrani termin usposabljanja«.

Na koncu vprašalnika smo udeležence povabili, da nam napišejo še kakšno dodatno sporočilo, povratno informacijo. Četrtnina se jih je na pobudo odzvala, v njihovih sporočilih pa je bila najpogosteje uporabljena beseda »Hvala« (35x). Veliko udeležencev je tudi zapisalo, da si želijo še več tako dobrih usposabljanj oz. spopolnjevanj in da si želijo tudi v prihodnje sodelovati z Andragoškim centrom Slovenije. Pohvalili so izredno strokovnost in usposobljenost predavateljev, ki jim sporočajo: »Hvala, delajte tako dobro še naprej«.

8. Analiza programov, financiranih iz projektov ESS

8.1. Uvod

V letu 2019 so se v okviru ESS projektov, programi usposabljanja in spopolnjevanja na ACS izvajali samo v okviru projekta [Krepitev kompetenc strokovnih delavcev na področju vodenja inovativnega vzgojno-izobraževalnega zavoda v obdobju od 2018 do 2022](#) (v nadaljevanju Kompetence strokovnih delavcev 2018-2022).

Namen projekta je izboljšanje in poglobljanje tistih kompetenc, ki jih strokovni sodelavci nujno potrebujejo na delovnem mestu zaradi nenehnih sprememb narave dela. Z upoštevanjem aktualnega razvoja sistema vzgoje in izobraževanja bo v okviru projekta potekala implementacija in nadgradnja rezultatov in znanj, razvitih v obdobju 2007-2013 in 2014-2018, in sicer v obliki izvajanja profesionalnega usposabljanja strokovnih delavcev.

Ciljna skupina projekta so strokovni delavci na področju predšolske vzgoje, osnovnošolskega izobraževanja, osnovnega glasbenega izobraževanja, poklicnega in strokovnega izobraževanja, srednjega splošnega izobraževanja, vzgoje in izobraževanja otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami, vzgoje in izobraževanja v dijaških domovih ter izobraževanja odraslih. Usposabljanja so namenjena:

- kolektivom vzgojno-izobraževalnih organizacij,
- strokovnim delavcem posameznih področij in predmetov,
- vodstvenim delavcem.

Nosilec projekta je Zavod RS za šolstvo, ACS pa je v projektu konzorcijski partner. V projektu sodelujejo še: Šola za ravnatelje, Državni izpitni center (RIC Ljubljana), Center RS za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja (CMEPIUS), Center RS za poklicno izobraževanje (CPI) ter Center šolskih in obšolskih dejavnosti (CŠOD). Projekt se izvaja v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020.

V delu projekta, ki ga izpeljujemo na ACS, so načrtovani naslednji ključni dosežki:

- izpeljali bomo 47 programov andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja,
- v programe se bo vključilo 887 udeležencev.

Preglednica 11 prikazuje ključne dosežke na projektu v letu 2019.

Preglednica 11: Ključni dosežki v okviru ESS projekta v letu 2019

Ključni dosežki na projektu v letu 2019	
Število izvedenih programov andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja	11
Število udeležencev – upoštevani v zahtevkih ¹⁸	202
Število vseh udeležencev ¹⁹	240

¹⁸ Podatek prikazuje število udeležencev, ki smo jih kot upravičen strošek uveljavljali v zahtevkih.

¹⁹ V nekatere programe se je vključilo večje število udeležencev od upoštevanih v zahtevkih, skupno jih je 38.

8.2. Predstavitev podatkov

V preglednici 12 prikazujemo seznam izvedenih programov in njihovo trajanje. V okviru ESS projekta smo v letu 2019 izpeljali 4 programe splošnega usposabljanja in spopolnjevanja za andragoško delo v skupnem trajanju 64 pedagoških ur in 6 programov usposabljanj in spopolnjevanj za posebne vloge v andragoškem delu v skupnem trajanju 74 pedagoških ur.

Preglednica 12: Število izvedb programov in njihovo trajanje v projektu ESS v letu 2019

Področje	Programi splošnega usposabljanja in spopolnjevanja za andragoško delo	Trajanje v urah	Število izvedb
	Osebni izobraževalni načrt za boljše vključevanje priseljencev v izobraževanje, usposabljanje in družbo	16	1
	Priprava interaktivnega izobraževanja	24	1
	Uporaba sodobnih spletnih omrežij in informacij za učinkovitejše delo izobraževalcev odraslih	16	1
	Usposabljanje za medkulturne kompetence in medkulturni dialog za svetovalce in druge izobraževalce odraslih	8	1
Področje	Programi usposabljanja in spopolnjevanja za posebne vloge v andragoškem delu	Trajanje v urah	Število izvedb
Kakovost	Program temeljnega usposabljanja za vzpostavitev in nadgradnjo notranjega sistema kakovosti v organizaciji za izobraževanje odraslih – Mozaik kakovosti, Modul 1: Notranji sistem kakovosti v organizaciji, ki izobražuje odrasle	8	1
	Program temeljnega usposabljanja za vzpostavitev in nadgradnjo notranjega sistema kakovosti v organizaciji za izobraževanje odraslih – Mozaik kakovosti, Modul 7: Opredeljevanje in merjenje učinkov v organizaciji, ki izobražuje odrasle	16	1
	Spopolnjevanje svetovalcev za kakovost Spremljanje kakovosti dela učitelja	8	1
Splošno neformalno izobraževanje	Spopolnjevanje za strokovne delavce v središčih za samostojno učenje	8	1
Pismenost	Spopolnjevanje za učitelje in organizatorje izobraževanja odraslih ter druge strokovne delavce v programu Osnovna šola za odrasle	8	1
Svetovanje	Spopolnjevanje svetovalcev v središčih ISIO – Razvoj in načrtovanje kariere	8	2
SKUPAJ		120	11
Skupaj vseh izvedenih ur		128	

Vir: Spletna aplikacija IZO ACS

Preglednica 13 na naslednji strani prikazuje število vključenih, število usposobljenih udeležencev in število oddanih evalvacij v posameznih programih. V programe splošnega usposabljanja in spopolnjevanja za andragoško delo se je skupno vključilo 86 udeležencev. 80% jih je oddalo evalvacijo, ravno toliko udeležencev je programe tudi uspešno zaključilo.

Preglednica 13: Število vključenih in usposobljenih udeležencev ter oddanih evalvacij v programih, izpeljanih v projektu ESS v letu 2019

Področje	Programi splošnega usposabljanja in spopolnjevanja za andragoško delo	Število vključenih	Število usposobljenih	Število oddanih evalvacij
	Osební izobraževalni načrt za boljše vključevanje priseljencev v izobraževanje, usposabljanje in družbo	21	21	21
	Priprava interaktivnega izobraževanja	20	15	14
	Uporaba sodobnih spletnih omrežij in informacij za učinkovitejše delo izobraževalcev odraslih	22	17	17
	Usposabljanje za medkulturne kompetence in medkulturni dialog za svetovalce in druge izobraževalce odraslih	23	16	17
Področje	Programi usposabljanja in spopolnjevanja za posebne vloge v andragoškem delu	Število vključenih	Število usposobljenih	Število oddanih evalvacij
Kakovost	Program temeljnega usposabljanja za vzpostavitev in nadgradnjo notranjega sistema kakovosti v organizaciji za izobraževanje odraslih – Mozaik kakovosti Modul 1: Notranji sistem kakovosti v organizaciji, ki izobražuje odrasle I	28	17	28
	Program temeljnega usposabljanja za vzpostavitev in nadgradnjo notranjega sistema kakovosti v organizaciji za izobraževanje odraslih – Mozaik kakovosti Modul 7: Opredeljevanje in merjenje učinkov v organizaciji, ki izobražuje odrasle I	17	16	16
	Spopolnjevanje svetovalcev za kakovost I Spremljanje kakovosti dela učitelja	19	15	17
Splošno neformalno izobraževanje	Spopolnjevanje za strokovne delavce v središčih za samostojno učenje I	26	25	25
Pismenost	Spopolnjevanje za učitelje in organizatorje izobraževanja odraslih ter druge strokovne delavce v programu Osnovna šola za odrasle I - Ko je vedenje udeležencev v Osnovni šoli za odrasle moteče	22	19	19
Svetovanje	Spopolnjevanje svetovalcev v središčih ISIO - Razvoj in načrtovanje kariere I	21	21	21
	Spopolnjevanje svetovalcev v središčih ISIO - Razvoj in načrtovanje kariere I	21	20	21
SKUPAJ VSI PROGRAMI		240	202	216

Vir: spletna aplikacija IZO ACS in zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Programov usposabljanja in spopolnjevanja za posebne vloge v andragoškem delu se je skupno udeležilo 154 udeležencev, od katerih jih je več kot 95% oddalo tudi evalvacijo. 133 udeležencev oz. 86% vseh udeležencev je programe uspešno zaključilo.

8.3. Analiza evalvacijskih vprašalnikov

Evalvacija je bila opravljena pri vseh programih usposabljanja in spopolnjevanja, ki smo jih izpeljali v letu 2019, omogočili pa smo jo vsem vključenim udeležencem v posamezni program, ne samo tistim, ki smo jih uveljavljali v zahtevkih. Skupno se je v 11 izvedb programov vključilo 240 udeležencev, od katerih jih je 216 oddalo evalvacijo (90% vseh udeležencev) – med njimi so s 84% prevladovale predstavnice ženskega spola, 16% je bilo moških.

Malo več kot dve tretjini udeležencev usposabljanj in spopolnjevanj je bilo univerzitetno izobraženih (68,7%). Sledijo udeleženci, ki so imeli drugo stopnjo izobrazbe (enovit magistrski študijski program druge stopnje ali magistrski študijski program druge stopnje) (12,4%), prvo stopnjo izobrazbe (visokošolski strokovni študijski program prve stopnje ali univerzitetni študijski program prve stopnje) (6,5%) in visoko strokovno izobrazbo (5,5%). 2% udeležencev je imelo srednjo oziroma srednjo strokovno izobrazbo, enak odstotek udeležencev je imelo tudi višjo izobrazbo. Manj kot 2% udeležencev je imelo specializacijo po visoki strokovni izobrazbi (1,5%), višjo strokovno izobrazbo (0,5%), magisterij znanosti (0,5%), doktorat znanosti (0,5%).

Glede na naziv, pridobljen na področju vzgoje in izobraževanja, so z malo nad 50 % prevladovali udeleženci brez naziva, petina udeležencev je imela naziv mentor, 18% pa naziv svetovalec. Manj kot 10% pa je bilo udeležencev z nazivom svetnik.

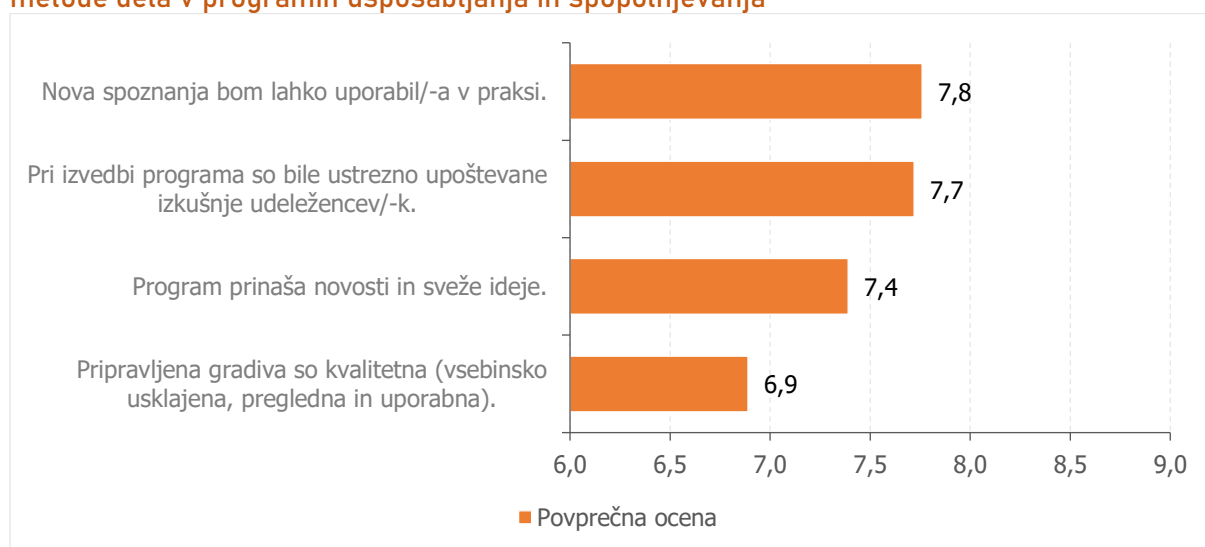
Večina udeležencev je v organizaciji opravljala vzgojno-izobraževalno delo na področju izobraževanja odraslih (75,5%), 8,3% udeležencev na področju višjega strokovnega izobraževanja, 4,6% na področju srednjega in splošnega izobraževanja. Enak odstotek udeležencev je delovalo izven sistema vzgoje in izobraževanja. 3,2 % udeležencem je bilo njihovo področje vzgojno-izobraževalnega dela nižje in srednje poklicno ter srednje strokovno izobraževanje. Manj kot 2% udeležencev je opravljajo delo na področju osnovnošolskega izobraževanja (1,9%), na področju vzgoje in izobraževanja v domovih za učence in dijaških domovih (1,4%) in na področju vzgoje in izobraževanja otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami (0,5%).

Glede na regijo zaposlitve je več kot tretjina udeležencev prihajalo iz Osrednje-slovenske regije. Sledijo jim udeleženci, zaposleni v Gorenjski regiji (14%), Savinjski (11,2%), Pomurski (9,8%), Jugovzhodni Sloveniji (8,4%) in Podravske regiji (7,9%). Najmanj udeležencev je bilo zaposlenih v Notranjsko-kraški regiji (3,7%), Goriški (3,3%), Koroški (2,3%), Zasavski (1,8%), Spodnje-posavski (1,4%) in Obalno-kraški regiji (1,4%). Nihče od udeležencev ni bil zaposlen v tujini ali je bil brez zaposlitve.

8.3.1. Ocena izvedbe celotnega programa

Udeleženci so na osnovi 9-stopenjske lestvice strinjanja, kjer ocena 1 pomeni nikakor se ne strinjam, 9 popolnoma se strinjam, podali oceno izvedbe celotnega programa. Na podlagi podanih trditev so ocenjevali vsebino in metode dela, uporabnost programa ter organizacijo in izvedbo programa.

Slika 29: Povprečne ocene trditev, na podlagi katerih so udeleženci ocenjevali vsebine in metode dela v programih usposabljanja in spopolnjevanja

N= 216, povprečna ocena: 7,4, vir: zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Povprečna ocena trditev, na podlagi katerih so udeleženci ocenjevali vsebine in metode dela v vseh programih je visoka in znaša 7,4. S strani udeležencev je bila najvišje ocenjena trditev, da bodo nova spoznanja lahko uporabili v praksi, tesno ji sledita trditvi, da so bile pri izvedbi programa ustrezno upoštevane njihove izkušnje in da jim program prinaša novosti in sveže ideje. Z najnižjo povprečno oceno so udeleženci ocenili trditev, da so pripravljena gradiva kvalitetna (vsebinsko usklajena, pregledna in uporabna). Na sliki 29 so prikazane povprečne ocene njihovih trditev.

Slika 30: Povprečne ocene trditev, na podlagi katerih so udeleženci ocenjevali uporabnost programov usposabljanja in spopolnjevanja

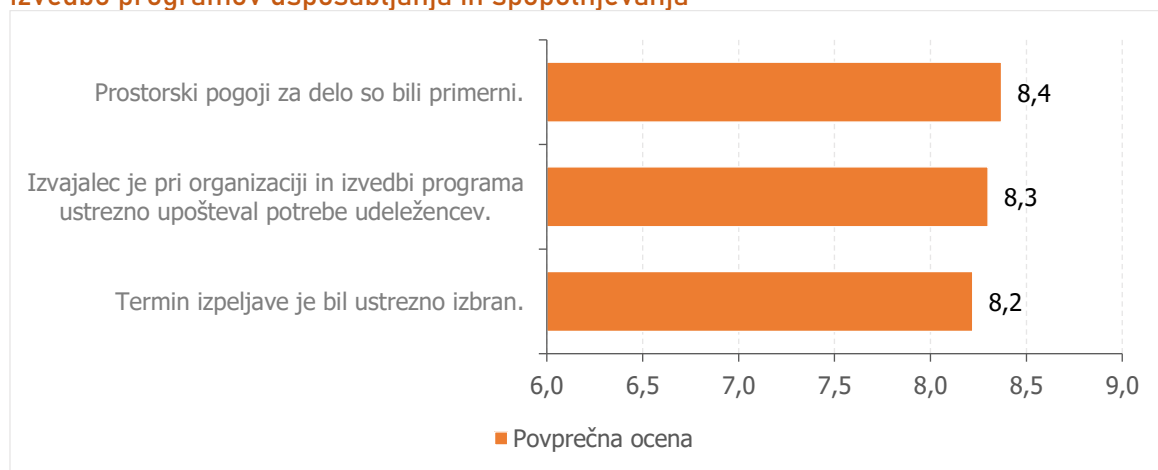

N= 216, povprečna ocena: 7,5, vir: zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Povprečna ocena trditev, s katerimi so udeleženci ocenjevali uporabnost programov, znaša 7,5. Kot lahko vidimo iz zgornje slike, so udeleženci so najvišje ocenili trditev, da jih je program pozitivno motiviral za vnašanje sprememb v načine dela, sledita trditvi, da so s programom pridobili nova teoretična znanja in da jim je program ponudil konkretne rešitve za delo. Z najnižjo povprečno oceno so udeleženci ocenili trditev, da jim program odpira nova vprašanja in jih spodbuja k nadaljnjemu izobraževanju na tem področju.

V okviru ocene izvedbe celotnega programa so udeleženci ocenjevali tudi organizacijo in izvedbo programa. Povprečna ocena trditev, na podlagi katerih so udeleženci ocenjevali organizacijo in izvedbo programa, znaša 8,3, kar kaže na to, da so bili v vseh programih usposabljanja in spopolnjevanja z organizacijo in izvedbo zelo zadovoljni.

Slika 31: Povprečne ocene trditev, na podlagi katerih so udeleženci ocenjevali organizacijo in izvedbo programov usposabljanja in spopolnjevanja

N= 216, povprečna ocena: 8,3, vir: zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Kot je razvidno iz slike 31, so udeleženci najvišje ocenili trditev, da so bili prostorski pogoji za delo primerni, sledita trditvi, da je izvajalec pri organizaciji in izvedbi programa ustrezno upošteval potrebe udeležencev in da je bil termin izpeljave izbran ustrezno.

8.3.2. Ocena dela predavateljev

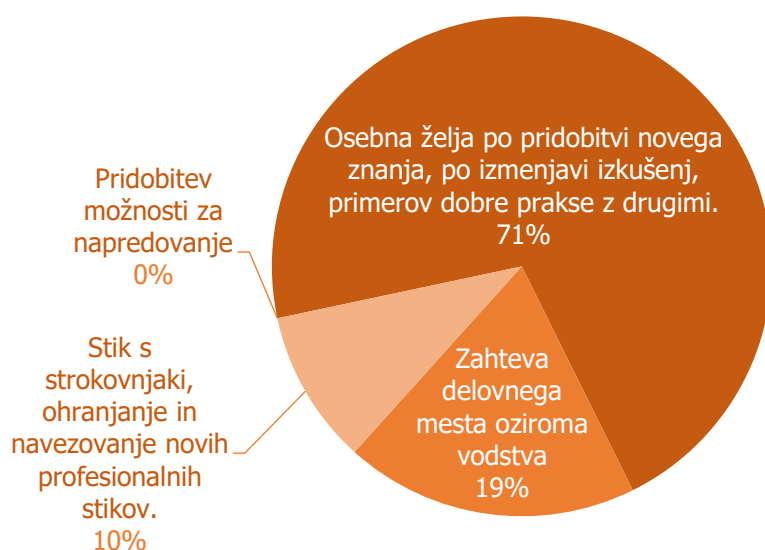
Pri vsaki izvedbi programa so udeleženci na osnovi 9-stopenjske lestvice, kjer ocena 1 pomeni nezadovoljivo, ocena 9 odlično ocenili tudi delo predavatelja. Ocene vsakega predavatelja so dostopne v arhivu projektne dokumentacije. Z ocenami, ki so jih prejeli predavatelji, so bili le-ti redno seznanjeni.

8.3.3. Motiv za udeležbo na programu

Udeleženci so motive za udeležbo na programu ocenjevali tako, da so lahko med štirimi motivi izbrali tistega, ki je po njihovi oceni najbolj vplival na to, da so se odločili za udeležbo v programu.

Kot lahko vidimo iz slike 32 na naslednji strani se je več kot dve tretjini udeležencev v program vključilo zaradi osebne želje po pridobitvi novega znanja, po izmenjavi izkušenj, primerov dobre prakse z drugimi (71%). Petini udeležencev je bil povod za vključitev v program zahteva delovnega mesta oziroma vodstva. Najmanj vpliva (10%) jim je predstavljal motiv stik s strokovnjaki, ohranjanje in navezovanje novih profesionalnih stikov. Nihče od udeležencev ni ocenil, da bi motiv Pridobitev možnosti za napredovanje najbolj vplival na odločitev, da se programa udeležijo.

Slika 32: Motivi za udeležbo na programih usposabljanja in spopolnjevanja

N= 216, vir: zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

O ocenah in odgovorih, ki so jih udeleženci posredovali v evalvacijah, so se na ravni posameznega programa pogovorili organizator izobraževanja, koordinator programa in izvajalec programa/predavatelj. Pogovor je bil namenjen refleksiji o tem, kaj so udeleženci v programu ocenili kot ustrezno in kaj je potrebno do naslednje izpeljave spremeniti, nadgraditi, izboljšati.

Zbirniki evalvacijskih vprašalnikov so dostopni v vsebinskem arhivu projekta na Andragoškem centru Slovenije.

IV. STROKOVNA IN IKT PODPORA IZOBRAŽEVALNI DEJAVNOSTI ACS

Strokovnim sodelavcem iz drugih središč zagotavljamo strokovno podporo pri izvajanju usposabljanja in spopolnjevanja, omogočamo jim IKT podporo pri spletnih straneh AS, spletni Programoteki AS, odprtju učnega kotička in spletne učilnice ter računalniški aplikaciji v podporo izobraževalni dejavnosti ACS. Svetujemo jim tudi pri pripravi dokumentacije za izdajo potrdil udeležencem.

V okviru izobraževalne dejavnosti ACS svetujemo udeležencem pri pripravi vlog za priznavanje znanja in izpeljujemo postopke priznavanja že pridobljenega znanja, skrbimo za e-prijavnice na različne izobraževalne programe, posodabljam spletno programoteko in objavljamo nove izobraževalne programe. V primeru sprememb na področju izdaje potrdil udeležencem, ki se vključujejo v programe usposabljanja in spopolnjevanja, poskrbimo tudi za posodobitev internega dokumenta Pravila za pridobitev potrdila, ki jih izdaja ACS. Ves čas sledimo potrebam organizacij in podjetij, s katerimi sodelujemo in pripravljamo programe v skladu z njihovimi željami in potrebami. Študentom pedagogike in andragogike omogočamo opravljanje obvezne študijske prakse na ACS.

V nadaljevanju predstavljamo naloge v okviru strokovne in IKT podpore izobraževalni dejavnosti ACS.

9. Postopki priznavanja že pridobljenega znanja

Že deveto leto v naših programih andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja izpeljujemo postopke priznavanja že pridobljenega znanja in kandidatom svetujemo pri pripravi vloge za priznavanje znanja.

Tako se je v letu 2019 Komisija za priznavanje že pridobljenega znanja sestala štirikrat, obravnavala je 16 vlog kandidatov, ki so pred vključitvijo v programe usposabljanja in spopolnjevanja uveljavljali dokazila v postopkih priznavanja že pridobljenega znanja.

Preglednica 14: Število prejetih vlog za priznavanje že pridobljenega znanja in število izdanih sklepov v letih 2011 do 2019

Leto	Število prejetih vlog za priznavanje že pridobljenega znanja	Odstotek	Število izdanih sklepov komisije ACS o priznavanju že pridobljenega znanja	Odstotek
2011	18	10,71	33 ²⁰	20,50
2012	23 ²¹	13,69	7	4,35
2013	8	4,76	7	4,35
2014	11	6,55	11	6,83
2015	7	4,17	7	4,35
2016	44	26,19	44	27,33
2017	24	14,29	24	14,91
2018	16 ²²	9,52	12	7,45
2019	17 ²³	10,12	16	9,94
SKUPAJ	168	100,00	161	100,00

Vir: Arhiv ACS

V primerjavi s preteklim letom, ko smo izdali 12 sklepov, se je število izdanih sklepov v 2019 povečalo za četrtno. Razloge za povečanje vidimo v tem, da smo izpeljali nekatere programe temeljnega usposabljanja, ki omogočajo priznavanje že pridobljenega znanja, v katere se je vključilo večje število udeležencev, ki so uveljavljali pravico do priznavanja znanja.

V naslednji preglednici so predstavljeni programi usposabljanja in spopolnjevanja, v katere so se vključevali udeleženci, ki so zaprosili za priznavanje že pridobljenega znanja.

Preglednica 15: Programi usposabljanja in spopolnjevanja, v katere so se vključevali udeleženci, ki so zaprosili za priznavanje že pridobljenega znanja

Izobraževalni program	Trajanje v urah	Število prejetih vlog	Število izdanih sklepov
Usposabljanje kandidatov za člane komisij za preverjanje in potrjevanje NPK za pridobitev licence	32	7	7
Temeljni program usposabljanja vodij in svetovalcev v svetovalnih središčih ISIO	48	9	9
SKUPAJ		16	16

Vir: Arhiv ACS

²⁰ V letu 2011 smo pričeli s pilotno izvedbo postopkov priznavanja znanja. Izdali smo več sklepov (33) kot smo jih prejeli (18), ker smo 16 dodatnih vlog za priznavanje znanja v programih usposabljanja, ki so se pričeli konec leta 2011, prejeli januarja 2012; od tega je bilo 15 ustreznih. Vseh 16 vlog vodimo v evidenci za leto 2012, 15 sklepov pa smo izdali po zaporedni številki v letu 2011. Le v primeru programov temeljnega usposabljanja učiteljev UŽU smo naredili izjemo, da smo udeležencem omogočili priznavanje znanja, ko je usposabljanje že potekalo.

²¹ Eno vlogo za priznavanje znanja v programu temeljnega usposabljanja učiteljev UŽU (od skupno 16) smo evidentirali, vendar ni ustrezala zahtevam programa, zato priznavanja nismo opravili. Kandidat je bil o tem pisno obveščen.

²² Štiri vloge nismo obravnavali: dve smo zavrnili, ker sta prišli po roku, oba kandidata smo o tem obvestili po elektronski pošti. Na podlagi uvodnega razgovora za program TU PUM-O je bilo ugotovljeno, da en kandidat nima primernih znanj in izkušenj za vključitev v usposabljanje. En kandidat je odstopil od usposabljanja, ker dela na drugih nalogah in ni pristopil k izbranemu usposabljanju.

²³ Vloge nismo obravnavali, ker je kandidat na podlagi telefonskega pogovora vlogo, ki ni imela priloženih nobenih dokazil, umaknil.

Kot je razvidno iz preglednice 15 smo postopke priznavanja znanja izpeljali v dveh programih usposabljanja, in sicer v 32-urnem programu Usposabljanje kandidatov za člane komisij za preverjanje in potrjevanje NPK za pridobitev licence ter 48-urnem temeljnem programu usposabljanja vodij in svetovalcev v svetovalnih središčih ISIO. V slednjega so se vključili številni strokovni delavci, ki so imeli dokazila, s katerimi so uveljavljali priznavanje znanja.

Ugotavljamo, da smo do sedaj največkrat izpeljali postopke priznavanja znanja v programu Usposabljanje kandidatov za člane komisij za preverjanje in potrjevanje NPK za pridobitev licence, od leta 2012 do 2019 smo obravnavali kar 67 vlog.

10. Novi spletni portal Moj ACS spolnjevanje

Sredi marca 2019 smo odprli nov spletni portal, ki smo ga poimenovali Moj ACS spolnjevanje (krajše Moj ACS). Namenjen je udeležencem programov usposabljanj in spolnjevanj, ki na enem mestu pridobijo informacije o aktualnih programih usposabljanja in spolnjevanja ACS, z e-prijavnico pa se na želeni izobraževalni program tudi prijavijo.

Slika 33: Vhodna stran spletnega portala MOJ ACS.

Ker je učni kotichek na portalu Moj ACS dostopen le registriranim uporabnikom, smo za udeležence pripravili [kratka navodila](#) za uspešno registracijo in prijavo.

V času od marca do decembra 2019 se je v portal registriralo 390 udeležencev. Odprtih je bilo 38 učnih kotichekov za različne programe usposabljanja in spolnjevanja, tudi za zaključene skupine (kadar smo programe izvedli za izobraževalne organizacije ali podjetja). Prav tako je bil učni kotichek odprt za skupine udeležencev, ki so se prijavljali na delavnice preko spletne aplikacije KATIS in za tiste, ki smo jih organizirali za mrežo izvajalcev izobraževanja odraslih na ACS.

Portal smo podrobneje predstavili v [junijski številki e-Novič ACS](#).

11. Novi in posodobljeni programi v Programoteki AS

V okviru naloge Razvoj pristopov k spopolnjevanju andragoških delavcev smo v letu 2019 razvili nov program spopolnjevanja Učne metode in tehnike z uporabo sodobnih IKT orodij. Program smo tudi pilotno izpeljali.

Program je kot dopolnitev, osvežitev ali nadgradnja že pridobljenih znanj namenjen vsem, ki delajo na področju izobraževanja odraslih. Udeleženci spoznajo metodo obrnjenega učenja, ki je v nekaterih izobraževalnih sferah že del vsakodnevne prakse poučevanja odraslih, jo uporabijo in s tem pridobijo praktično izkušnjo. Metoda sodelovalnega dela pri izobraževanju ni novost, z uporabo informacijsko komunikacijskih tehnologij pa se poveča njena možnost uporabe.

Slika 34: Nov program spopolnjevanja

Po enotni metodologiji smo zapisali 3 nove programe usposabljanja in spopolnjevanja ter jih objavili v spletni programoteki AS – to so: Krepitev medkulturnih kompetenc in medkulturnega dialoga ter uporaba različnih metodoloških pristopov pri izobraževalcih odraslih, Učinkovita komunikacija in odzivanje na konfliktna situacije v skupinah odraslih udeležencev ter Razvijanje poklicne identitete izobraževalca odraslih. Posodobili smo program spopolnjevanja Uporaba sodobnih spletnih omrežij in informacij za učinkovitejše delo izobraževalcev odraslih.

Slika 35: Spletna Programoteka AS

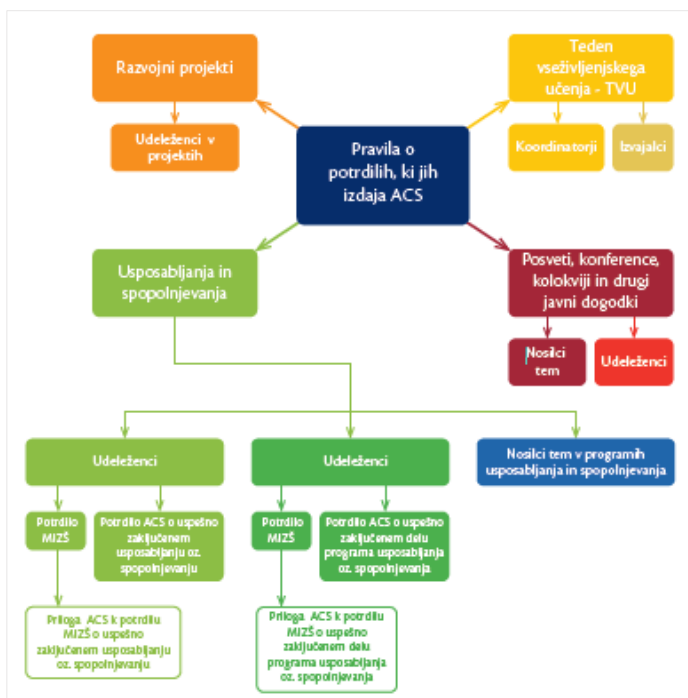

Vsi programi so javno objavljeni in dostopni na spletni strani http://izobrazevanje.acs.si/programoteka_as/.

12. Posodobljen interni dokument Pravila o potrdilih, ki jih izdaja ACS

Interni dokument Pravila o potrdilih, ki jih izdaja ACS, predstavlja »živi« dokument, ki ga glede na spremembe na področju izdaje potrdil, redno posodabljam. Posodobitve so vezane tako na sistemske spremembe na področju izdaje potrdil v programih nadaljnega izobraževanja in usposabljanja strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju²⁴ kot tudi na posodobitve spletne aplikacije v podporo izobraževalni dejavnosti ACS.

Slika 36: Prikaz različnih vrst potrdil, ki jih izdaja ACS

V letu 2019 smo posodobili dve poglavji, in sicer poglavje o potrdilih, ki jih izdajamo izvajalcem oz. predavateljem v programih usposabljanja oz. spopolnjevanja, ter poglavje o pravilih za izdajo potrdil zunanjim izvajalcem – nosilcem in sodelavcem nacionalnega projekta Teden vseživljenjskega učenja – TVU.

Posodobljen dokument je začel veljati s 1. 9. 2019.

²⁴ Glej Pravilnik o izboru in sofinanciranju programov nadaljnega izobraževanja in usposabljanja strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju (Uradni list RS, št. 33/2017).

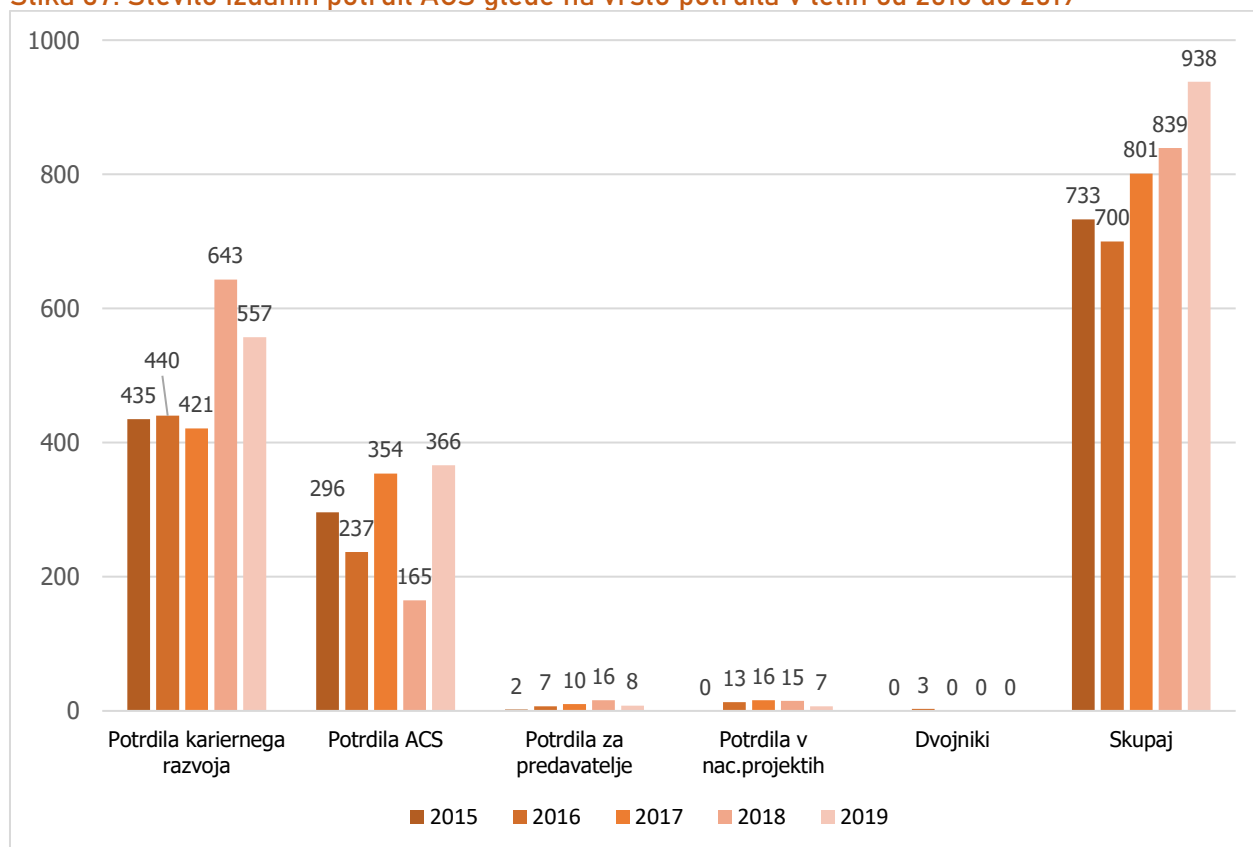
13. Izdana potrdila ACS o uspešno zaključenem usposabljanju oz. spopolnjevanju

Na ACS izdajamo 4 vrste različnih potrdil (slika 36). V okviru izobraževalne dejavnosti najpogosteje izdamo potrdila za programe kariernega razvoja ter potrdila o uspešno zaključenem usposabljanju oz. spopolnjevanju. Na željo predavateljev – izvajalcev programov usposabljanja oz. spopolnjevanja tudi njim izdamo potrdila, potrdila za sodelovanje v nacionalnih razvojnih projektih ACS pa izdajamo glede na aktivnosti v projektih. V primerih izdaje dvojnikov potrdil iz devetdesetih let, vseh potrdil nimamo v arhivu v papirni obliki, pripravimo novo - do sedaj smo izdali le 3 (v letu 2016).

V skladu s »Pravili o potrdilih, ki jih izdaja ACS«, smo v letu 2019 izdali 938 potrdil, od tega 557 potrdil za programe kariernega razvoja²⁵, 366 potrdil o uspešno zaključenem usposabljanju oz. spopolnjevanju (v nadaljevanju potrdila ACS), 8 potrdil izvajalcem programov usposabljanja oz. spopolnjevanja in 7 potrdil o sodelovanju v nacionalnih razvojnih projektih.

V primerjavi z letom 2018, ko smo skupaj izdali 839 potrdil, se je število le-teh v letu 2019 povečalo za kar 11 odstotkov - to je skoraj 8 odstotkov več kot med letoma 2017 in 2018²⁶.

Slika 37: Število izdanih potrdil ACS glede na vrsto potrdila v letih od 2015 do 2019

Vir: Arhiv ACS (spletna aplikacija IZO ACS, letna poročila o delu ACS 2015–2019, arhiv potrdil)

²⁵ Programi kariernega razvoja so v skladu s Pravilnikom o izboru in sofinanciranju programov nadaljnjega izobraževanja in usposabljanja strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju (Uradni list RS, št. 33/2017) točkovani glede na trajanje oz. število ur. Potrdila se upoštevajo v sistemu napredovanja v nazive.

²⁶ Več v poročilu Izvajanje in spremljanje programov andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja v letu 2018 (stran 16) https://izobrazevanje.acs.si/knjizna_polica/index.php?id=1584.

Slika 37 prikazuje število izdanih potrdil glede na vrsto potrdila v obdobju od 2015 do 2019, ko smo začeli s podrobnejšo spremljavo. V tem obdobju smo največ potrdil izdali v programih kariernega razvoja, skupaj skoraj 2.500, od tega kar 634 v letu 2018.

Iz zgornje slike je tudi razvidno, da se je, v primerjavi s preteklimi leti, v letu 2019 kar za 50% povečalo število izdanih potrdil ACS, in sicer 366, kar predstavlja 40% vseh izdanih potrdil o uspešno zaključenem usposabljanju oz. spopolnjevanju. Na željo predavateljev smo največ potrdil (16) zanj izdali v letu 2018.

Število potrdil za sodelovanje v nacionalnem razvojnem projektu ACS je bilo najvišje leta 2017, ko smo jih izdali 16.

14. Opravljanje obvezne študijske prakse na ACS

Vsako leto omogočimo študentom in študentkam andragogike s Filozofske fakultete v Ljubljani opravljanje obvezne študijske prakse. Tudi v letu 2019 smo jo organizirali za dva študenta magistrskega študija andragogike na FF UL v Središču za razvoj in raziskave.

V sodelovanju s študentkama 2. letnika magistrskega študija andragogike na FF UL smo v okviru projekta Spremljanje diplomantov Oddelka za pedagogiko in andragogiko, namen katerega je bil spoznavanje raznolikih delovnih mest diplomantov andragogike in njihove karierni poti, sodelovali pri izvedbi metode opazovanja na delovnem mestu (job shadowing). Projekt je bil predstavljen na Pedagoško-andragoških dnevih ob 100-ti letnici Univerze v Ljubljani ter 100-letnici študija pedagogike na Slovenskem.

Slika 38 : Predstavitev študentk na Pedagoško-andragoških dnevih (PAD) 2019

Vir: [Facebook ACS](#)

Sodelovali smo tudi v intervjuju in pripravi kratkega filma o spodbujanju izobraževanja na področju tehnologije, ki sta ga študentki psihologije s Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani pripravili v okviru predmeta Kadrovska psihologija.

Govorili smo o spremembah v ponudbi izobraževalnih programov ACS v zadnjih letih ter vključevanju IKT v nekatere programe. Izpostavili smo, na kaj biti pozoren pri uvajanju novih tehnologij, spletnih portalov in aplikacij ter kako se lotiti tega, ko pri tem vključujemo tudi druge zaposlene. Predstavili smo tudi primera, ki smo ju razvili na ACS, spletno aplikacijo v podporo izobraževalni dejavnosti ACS in spletni portal Moj ACS spopolnjevanje.

Slika 39: Utrinek z intervjuja študentk psihologije na ACS

Vir: [Facebook ACS](#)

Predstavili smo tudi primer uporabe spletne učilnice Moodle v podporo pri koordinaciji nacionalnega omrežja svetovalcev za kakovost izobraževanja odraslih. Spletno učno okolje omogoča komunikacijo med svetovalci in ACS, izmenjavo izkušenj, mnenj, dilem med svetovalci, omogoča skupno strokovno delo v omrežju, pa tudi dejavno sodelovanje na rednih spopolnjevanjih svetovalcev. Poleg prednosti uporabe spletne učilnice so pomembni tudi pogoji za vpeljavo takšnega načina dela (na primer, nujnost usposabljanja za uporabo spletne učilnice, priprava navodil za uporabo, nenehno spodbujanje komunikacije s strani koordinatorskega, aktualnost objav...).

V. UGOTOVITVE IN PREDLOGI ZA NADALJNI RAZVOJ

Metodologija zbiranja podatkov o udeležencih in zadovoljstvu z izpeljanimi programi

Že vrsto let imamo razvit sistem spremljanja zadovoljstva udeležencev z usposabljanji in spopolnjevanji tako, da ob zaključku vsakega usposabljanja ali spopolnjevanja udeleženci izpolnijo evalvacijski vprašalnik. Z njim pridobimo povratne informacije o zadovoljstvu z izpeljanimi programi in mnenja o tem, kaj jim je bilo všeč, kaj so pogrešali in kaj bi potrebovali za svoj nadaljnji strokovni razvoj.

Ravno tako že nekaj let z namenom pridobivanja povratnih informacij o zadovoljstvu udeležencev z izpeljanim usposabljanjem ali spopolnjevanjem uporabljamo spletno orodje za anketiranje 1KA, odprtokodno aplikacijo, ki omogoča storitev spletnega anketiranja. Storitev je možno uporabljati brezplačno, glavne prednosti so hitrost, zmogljivost, podpora pri razvoju vprašalnika, konceptualizaciji strukturiranja, upravljanju s podatki itn.

Za programe, ki jih v okviru ESS projekta Krepitev kompetenc strokovnih delavcev na področju vodenja inovativnega vzgojno-izobraževalnega zavoda v obdobju od 2018 do 2022, je omogočena evalvacija preko spletne aplikacije KATIS - Kataloga programov nadaljnega izobraževanja in usposabljanja delavcev v vzgoji in izobraževanju v vzgoji in izobraževanju. V aplikaciji KATIS je vprašalnik o zadovoljstvu že strukturiran z vprašanji zaprtega tipa, udeleženci pa lahko s povprečno oceno (na ocenjevalni lestvici od 1 do 9) sporočijo le svoja strinjanja glede vsebine in metod dela, uporabnosti programa, organizacije in izvedbe programa, dela predavateljev in motivov za udeležbo. Zadnji del vprašalnika je namenjen demografskim podatkom o udeležencih.

► Predlogi za nadaljnji razvoj:

Septembra 2018 smo skrbnici projekta ESS na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport, kjer tudi skrbijo za delovanje in nadgradnjo spletne aplikacije KATIS, posredovali predlog, da se v vprašalnik vključi nekaj vprašanj odprtega tipa, kjer bi udeleženci lahko utemeljili svojo oceno ter imeli možnost podati svoja mnenja, pripombe in predloge na izpeljani program. Oktobra 2018 se je začel nov projekt z naslovom Kompetence strokovnih delavcev 2018-2022, vendar predlog še ni bil obravnavan.

Na ACS izpeljujemo različne programe usposabljanj in spopolnjevanj, s splošno andragoško tematiko ali pa za posebne andragoške vloge. Programi trajajo različno dolgo. Večina vprašanj, ki jih vključujemo v ankete oz. evalvacijske vprašalnike, je programom skupna, vendar se v nekaterih delih razlikujejo. Da bi omogočili pripravo vsebinsko primerjalne analize na ravni celotne izobraževalne dejavnosti ACS, bomo tudi razmislili, da bi v obstoječe evalvacijske vprašalnike dodali sklop vprašanj, ki so skupna vsem izobraževalnim programom.

Analiza podatkov o vključenih udeležencih v programe andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja

V letu 2019 se je v programe usposabljanja in spopolnjevanja vključilo 994 udeležencev, od tega smo 903 izdali potrdilo o uspešno zaključenem usposabljanju oz. spopolnjevanju, kar predstavlja 91% vseh vključenih. Večinski delež, skoraj tri četrtine, vključenih predstavljajo ženske, v starostni skupini med 41 in 50 letom, z visokošolsko univerzitetno izobrazbo družboslovne smeri.

Več kot polovica vključenih ima pridobljeno pedagoško-andragoško izobrazbo, nekaj manj kot 40% pa opravljen strokovni izpit. Velika večina (91%) vključenih je bila v 2019 zaposlena, največ na ljudskih univerzah. Največ je zaposlenih iz osrednjeslovenske regije (37%).

Želeli smo tudi vedeti, v katere programe se je vključilo največ udeležencev glede na vir financiranja. V letu 2019 je bil največji odstotek vključenih v programe, ki so bili financirani iz tržne dejavnosti, kar pomeni, da so bile v tem letu potrebe po splošnih andragoških vsebinah in znanjih velike, zato smo se nanje hitro odzvali in pripravili ustrezne programe. Skoraj 30% vključenih je bilo v programih, ki so bili financirani iz sredstev nacionalnega proračuna.

► Predlogi za nadaljnji razvoj:

Opažamo, da se v analizi pojavlja velik delež odgovorov Ni podatka pri stopnji in vrsti izobrazbe, pedagoško-andragoški izobrazbi in opravljenem strokovnem izpitu, zaposlitvenem statusu, vrsti organizacije ter regiji organizacije, v kateri so zaposleni. Za to obstajata dva razloga:

1. Prvi je ta, da večina vključenih v programih, ki so financirani iz tržne dejavnosti, podatke izpolnjuje ročno, na tiskanih obrazcih, ki jih prejmejo pred pričetkom usposabljanja. Izpolnjene obrazce nam odgovorna oseba za izobraževanje v podjetju pošlje po pošti. Vključeni izpolnijo le osnovne podatke, ne želijo pa nam posredovati podatkov o stopnji in vrsti izobrazbe ter pedagoško-andragoški izobrazbi in opravljenem strokovnem izpitu. Ker gre v teh primerih večinoma za osebe, ki delujejo na terenu, smo se odločili, da jih ne bomo obremenjevali s prijavi preko e-prijavnice, pri kateri pa so vsi ti podatki obvezni. Vseeno bi bilo potrebno razmisliti o možnosti, da bi te podatke organizator izobraževanja preveril in prosil za dopolnitev.
2. Za 3% vključenih nismo pridobili podatka o zaposlitvenem statusu, kar 11% vključenih ni podalo podatka o vrsti organizacije, v kateri so zaposleni, kar je skladno tudi z 11-odstotnim deležem enakega odgovora na vprašanje, v kateri regiji se nahaja organizacija, v kateri so zaposleni. Razlog je v tem, da so v to kategorijo zajeti brezposelne in upokojene osebe, študenti in osebe, ki so se v usposabljanja in spopolnjevanja vključili individualno (na usposabljanje jih ni napotila organizacija) ter vsi, ki niso želeli navesti vrsto organizacije, ki jih je napotila na usposabljanje oz. v kateri regiji se nahaja njihova organizacija.

Razmisliti je potrebno, kako v interni spletni aplikaciji v podporo izobraževalni dejavnosti ACS v statistikah opredeliti take odgovore - ko gre za brezposelne in upokojene osebe in osebe, ki se na usposabljanja in spopolnjevanja prijavijo individualno (ko podajo samo domači naslov), da njihovega odgovora ne bi obravnavali kot Ni podatka.

Analiza podatkov o izvedenih programih andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja

V letu 2019 smo organizirali 55 izvedb 37 različnih programov andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja. V sklopu programov splošnega usposabljanja in spopolnjevanja za andragoško delo smo organizirali 22 različnih programov andragoškega spopolnjevanja, nekatere programe smo izpeljali večkrat. Skupaj smo izpeljali 34 delavnic, kar predstavlja 62% vseh izvedenih programov. Programe, ki smo jih izpeljali večkrat, smo organizirali za zaključene skupine v podjetjih in drugih organizacijah.

V sklopu programov usposabljanja in spopolnjevanja za posebne vloge v andragoškem delu programov smo organizirali 21 izvedb 15 različnih programov, kar predstavlja 38% vseh programov, izvedenih v letu 2019. Kar 85% izvedenih programov uvrščamo med programe spopolnjevanja, kar pomeni, da gre za krajše programe v trajanju do 24 pedagoških ur in v katerih udeleženci svoje znanje nadgradijo, poglobijo ali se seznanijo z novostmi na področjih, ki jih opravljajo v svoji organizaciji.

Skoraj polovica izvedenih programov je bila v letu 2019 financirana iz tržnih virov, četrtnina pa iz sredstev nacionalnega proračuna. Petina izvedenih programov je bila delno financirana iz nacionalnih sredstev, delno pa iz projektov ESS. Najmanj izvedb je bilo delno financiranih iz tržnih virov oz. s kotizacijami in delno iz nacionalnega proračuna (7%) ter delno financiranih iz mednarodnih projektov in delno iz nacionalnega proračuna (slaba 2%). V primerjavi z letom 2018, ko smo največ izvedb programov izpeljali v okviru ESS projektov (dobrih 45%), je bilo slabih 9% izvedenih programov delno financiranih iz nacionalnega proračuna in delno iz kotizacij.

► Predlogi za nadaljnji razvoj:

Predlagamo da so tudi programi, ki so delno financirani s strani MIZŠ, delno pa s kotizacijo udeležencev, tako kot programi, ki jih izpeljujemo v okviru projekta ESS, in programi, ki so financirani iz javnih virov, za udeležence brezplačni.

Kotizacija je predvidena za programe, ki jih izvajamo v okviru tržne dejavnosti in v primerih, ko je zanimanje za določen program tako veliko, da organiziramo dodatne izvedbe določenih programov.

Analiza programov, financiranih iz javnih in delno drugih virov

Splošno andragoški programi

V letu 2019 smo izpeljali 4 programe andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja v skupnem trajanju 40 pedagoških ur. Vseh delavnic skupaj se je udeležilo 85 izobraževalcev odraslih, 82 je programe tudi uspešno zaključilo in pridobilo potrdilo o usposobljenosti.

V programih so skoraj z 90% prevladovale predstavnice ženskega spola, z dobro tretjino so prevladovali udeleženci starostnih skupin 31 do 40 let in od 41 do 50 let. Več kot 70% jih je imelo visoko ali univerzitetno izobrazbo, skoraj polovica z 10 ali več leti delovnih izkušenj na področju izobraževanja odraslih, kjer jih je tretjina opravljala vlogo organizatorja izobraževanja.

Glede zadovoljstva z izpeljanim usposabljanjem in vsebino usposabljanja je bilo več kot 80% udeležencev na splošno zelo zadovoljnih ali zadovoljnih. Dobri dve tretjini jih je ocenilo, da je bilo razmerje med teoretičnim in praktičnim delom ustrezno. Polovica anketiranih udeležencev ni pogojevala dodatnih vsebin, ki bi jih še potrebovali pri svojem delu, druga polovica pa bi si želela še več konkretnih primerov in praktičnega dela.

Z metodami dela in učnim gradivom je bilo zelo zadovoljnih ali zadovoljnih skoraj 90% vključenih, glede organizacije usposabljanja in spopolnjevanja pa so najvišje ocenili (povprečna ocena 4,68) ustrezen prostor in pogoje dela, izbran termin usposabljanja s povprečno oceno 4,67 in upoštevanjem njihov želja in potreb s povprečno oceno 4,5.

► Predlogi za nadaljnji razvoj:

Že v prejšnjih analizah smo ugotovili, da je več kot dve tretjini izobraževanj, ki jih izpeljujemo v okviru letnega načrta, za udeležence brezplačnih. Zato še naprej ostajamo pri predlogu, da so tudi programi, ki so delno financirani s strani MIZŠ, delno pa s kotizacijo udeležencev, za udeležence naših usposabljanj in spopolnjevanj v prihodnje brezplačni.

Petkova srečanja

V letu 2019 smo organizirali 5 petkovih srečanj, na katerih je bilo skupaj prisotnih 118 udeležencev. Dve srečanja smo izpeljali z zunanjimi izvajalci, ostala tri pa so bila namenjena zaposlenim na ACS, na njih pa so bile predstavljene različne strokovne teme, povezane s projekti in dejavnostjo ACS.

► Predlogi za nadaljnji razvoj:

Tudi v letu 2019 smo nadaljevali s prakso zadnjih nekaj let in smo srečanja z zunanjimi izvajalci predhodno uskladili s sodelavci, tako da so se jih lahko udeležili v čim večjem številu. V prihodnje bomo še naprej skrbeli za to, da na petkovih srečanjih predstavimo več projektov in nalog, ki jih opravljamo zaposleni, saj ugotavljamo, da nas to povezuje in pozitivno vpliva na naše delo in medsebojne odnose.

Programi za posebne andragoške vloge

Programi splošnega neformalnega izobraževanja

Z izvajanjem programov neformalnega izobraževanja skrbimo za osebni in strokovni razvoj izobraževalcev odraslih, razvoj lokalnega okolja, spoznavanje in ohranjanje naravne in kulturne dediščine in zagotavljanje dostopa do izobraževanja in učenja ranljivim ciljnim skupinam. V letu 2019 smo za uresničevanje teh ciljev izpeljali 3 spopolnjevanja, in sicer za mentorje PUM-O, mentorje ŠK in mentorje ŠK BMK. V spopolnjevanja, ki so trajala v skupnem obsegu 32 ur, je bilo vključenih 46 udeležencev, od tega jih je 42 programe uspešno zaključilo.

Glede na spol so izrazito prevladovale predstavnice ženskega spola in sicer s kar 87% deležem, najbolje zastopana pa je bila starostna skupina med 31 in 40 leti (37%). Več kot 75% udeležencev je bilo visoko ali univerzitetno izobrazbo, dobra polovica z več kot 10 let delovnimi izkušnjami na področju IO.

Povprečna ocena splošnega zadovoljstva v vseh treh programih usposabljanja in spopolnjevanja je bila 4,7. Od tega je bilo 70% udeležencev z izpeljavo usposabljanj in spopolnjevanj zelo zadovoljnih, ostali pa zadovoljni. Skoraj 96% udeležencev je bilo z vsebino usposabljanj in spopolnjevanj na splošno zelo zadovoljnih ali zadovoljnih, vsi pa so razmerje med teoretičnim in praktičnim delom ocenili kot ustrezno.

85% udeležencev nam je sporočilo, da ni pogrešalo nobene dodatne vsebine, ki bi jih še potrebovali za svoje delo. Nekaj udeležencev (15%) je predvsem pri Spopolnjevanju za mentorje PUM-O pogrešalo pogovor in srečanja z mentorjem, več teoretičnih usmeritev in predstavitev primerov dobrih praks.

Z metodami dela je bilo skupaj zadovoljnih in zelo zadovoljnih skoraj 98% vseh anketiranih, pohvalili so uravnoteženost teorije in prakse ter uporabo zanimivih učnih metod in tehnik, ki so jih uporabljali predavatelji in jih bodo lahko tudi sami koristno uporabili pri svojem delu.

Pri organizaciji usposabljanja oz. spopolnjevanja je bil najbolje ocenjen element Prostor in pogoji dela (4,7) drugi pa Upoštevanje želja in potreb udeležencev (4,6).

► Predlogi za nadaljnji razvoj:

Različna andragoška spopolnjevanja v programih splošnega neformalnega izobraževanja so nujno potrebna, saj z njimi podpiramo strokovni razvoj izobraževalcev odraslih, ki so se usposobili za izvajanje. Pomembno je, da pridobivajo novo znanje, veščine in spretnosti za bolj kompetentno opravljanje svojega dela ter da jim zagotovimo možnost izmenjave izkušenj in praks ter strokovno razpravo z drugimi izobraževalci odraslih.

Zato predlagamo, da tovrstna dobra praksa ostane in vsaj enkrat ali dvakrat letno poskrbimo za organizacijo in izpeljavo tovrstnih spopolnjevanj ter s tem za krepitev razvoja strokovne identitete izobraževalca odraslih.

Programi s področja Kakovost v izobraževanju odraslih

Podpora razvoju kakovosti izobraževanja odraslih, zlasti javnega, je naša pomembna dejavnost. S tem prispevamo k udejanjanju pravice vseh odraslih prebivalcev Slovenije do kakovostnega izobraževanja in pravice javnosti do obveščenosti o poteku in izidih te dejavnosti.

S tem namenom smo v letu 2019 izpeljali 1 Izobraževalno srečanje organizacij, nosilk Zelenega znaka kakovost in 1 Spopolnjevanje svetovalcev za kakovost z naslovom Spremljanje kakovosti dela učitelja – II. V obe spopolnjevanji, ki so trajala v skupnem obsegu 14 ur, je bilo vključenih 36 udeležencev, od tega jih je 33 program uspešno zaključilo.

Glede na spol so z več kot 80% prevladovale predstavnice ženskega spola, najbolj zastopana pa je bila starostna skupina med 41 in 50 leti (59%). Več kot 80% udeležencev je imelo visoko ali univerzitetno izobrazbo.

Večina (97%) udeležencev je bilo z izpeljanim spopolnjevanjem na splošno zelo zadovoljnih ali zadovoljnih, z vsebino in predavatelji pa so bili zelo zadovoljni ali zadovoljni vsi udeleženci. Pohvalili so strokovnost, uporabnost podanih vsebin in predstavitev primerov dobre prakse.

Tudi z metodami dela in učnim gradivom je bilo zadovoljnih in zelo zadovoljnih večina vseh anketiranih (97%), pohvalili so uporabo različnih metod ter dostopnost gradiv v elektronski obliki v učnem kotičku.

Povprečna ocena splošnega zadovoljstva v obeh programih usposabljanja in spopolnjevanja je bila visoka in sicer 4,7. Najbolje ocenjeni posamezni element spopolnjevanja je bil obveščanje udeležencev pred izvedbo (povprečna ocena 4,9), najnižje pa upoštevanje želja in potreb udeležencev (povprečna ocena 4,8).

► Predlogi za nadaljnji razvoj:

V letu 2019 smo prvič v okviru Tedna vseživljenjskega učenja, sodelovali v skupni akciji Dan za kakovost. Odziv je bil zelo pozitiven, zato predlagamo, da aktivnost, ki je namenjena promociji sistematičnega dela na področju presojanja in razvijanja kakovosti izobraževanja odraslih ter večanju prepoznavnosti vloge svetovalca za kakovost, organiziramo enkrat letno, in z različnimi zanimivimi dejavnostmi poskrbimo za promocijo dela na področju kakovosti in izobraževanja odraslih na ACS.

Da pa bi še naprej čim bolj spodbujali kakovost izobraževanja odraslih predlagamo, da se Izobraževalno srečanje organizacij, nosilk Zelenega znaka kakovost, organizira na različnih lokacijah po Sloveniji pri nosilkah Zelenega znaka kakovost ter se na ta način omogoči širjenje primerov (dobrih) praks.

Programi s področja Pismenosti

V letu 2019 smo izpeljali 2 daljši usposabljanji s področja pismenosti, v skupnem obsegu 58 ur, vključenih je bilo 40 udeležencev, od tega jih je 38 program uspešno zaključilo.

Ker smo eno usposabljanje izvedli v okviru mednarodnega projekta, je bil uporabljen drugačen evalvacijski vprašalnik, zato ga v analizi vsebinsko nismo predstavili.

Vseeno pa lahko strnemo nekaj splošnih informacij. Programa usposabljanja na področju integracije priseljencev so se v večini udeležile učiteljice slovenistike, stare med 31 in 40 let, z najmanj univerzitetno izobrazbo, specializacijo po visoki strokovni izobrazbi ali drugi bolonjski stopnji izobrazbe.

Svoje zadovoljstvo z izpeljanim usposabljanjem so ocenile s povprečno oceno 4,6, organizacijo pa s 4,8. Kot pozitivno so izpostavile, da sta organizacija in izpeljava potekali tako kot je bilo načrtovano po urniku, ustrezala jim je tudi časovna razporeditev usposabljanja. Program so ocenile kot vsebinsko bogat, pohvalile so empatijo predavateljev do ranljivih skupin, njihovo osebno angažiranost in pomoč pri vključevanju v novo okolje, ki ima drugačno kulturo, vrednote, tradicijo in tudi prihodnost. Zelo visoko so ocenile (več kot 90%) uporabljene metode dela, ki so pripomogle k večji interakciji z in med udeleženci, ter učno gradivo.

► **Predlogi za nadaljnji razvoj:**

Kljub delavniški izvedbi usposabljanja bi si želeli še več primerov iz prakse (reševanje določenih situacij v razredih) ter več priložnosti za razpravo in postavljanje vprašanj o ustreznih učnih pristopih, oblikah in metodah dela.

Predlagamo, da se tudi v prihodnje organizirajo stalna strokovna spopolnjevanja za usposobljene izvajalce na področju pismenosti, v katerih bi osvetlili aktualne vsebine kot so npr. primeri dobrih praks različnih izvajalskih organizacij (ljudske univerze, osnovne in srednje šole, ipd.), vsebine za/o usposabljanju učiteljev (predstavitve metodike in didaktike, priprava nalog za poučevanje) ter naredili razmislek o možnosti vzpostavitve hospitiranja pri različnih izvajalcih tovrstnih programov.

Programi s področja Svetovanja

Na področju dela z mrežo svetovalcev v središčih ISIO svetovalne dejavnosti smo v letu 2019 izpeljali 3 izobraževanja, 1 temeljno usposabljanje in 2 strokovni spopolnjevanji, kjer so poglobljali že pridobljena znanja. Skupaj je bilo vključenih 83 udeležencev, vsi so usposabljanje uspešno zaključili.

Evalvacijo je oddalo 65% anketiranih, na zadnji delavnici pa evalvacije niso opravili, saj so bile obravnavane teme, povezane z načrtovanjem in organizacijo dela središč in ACS v letu 2020. Prevladovala so predstavnice ženskega spola, od tega 60% v starostni skupini 31-50 let, z visoko ali univerzitetno izobrazbo in več kot 10 let izkušenj na področju IO. V izobraževalni organizaciji je dve tretjini vprašanih opravljala vlogo organizatorja izobraževanja.

Udeleženci so bili na splošno zelo zadovoljni z izpeljanimi usposabljanji, ki so jih ocenili kot zelo uporabna in kakovostna, gradivo, ki so ga dobili kot pregledno, dragocene so jim bile nove ideje in informacije, na podlagi katerih bodo lažje nadgrajevali svoje delo.

► **Predlogi za nadaljnji razvoj:**

Da bi svetovalna središča ISIO in s tem svetovalna dejavnost lahko udeležanala zastavljene cilje, morajo biti izobraževalci odraslih, ki to delo opravljajo, strokovno usposobljeni. Predvsem zaradi fluktuacije kadrov bomo tudi v prihodnje organizirali temeljna usposabljanja in na ta način poskrbeli za njihovo ustrezno usposobljenost, z rednimi spopolnjevanji pa prispevali k temu, da bodo seznanjeni z novostmi na področju delovanja svetovalnih središč, pa tudi o drugih aktualnih temah, ki jih potrebujejo za opravljanje dela svetovalca v svetovalnih središčih.

Programi s področja Vrednotenja

Z rednimi temeljnimi usposabljanji in spopolnjevanji na področju vrednotenja skrbimo za strokovno podporo sistema nacionalnih poklicnih kvalifikacij (NPK) smo v letu 2019 za člane komisij NPK izpeljali 3 temeljna usposabljanja in 1 spopolnjevanje. Vseh usposabljanj se je skupaj udeležilo 82 udeležencev, usposobilo se jih je 72.

Zanimiv je podatek, da so v programih temeljnega usposabljanja prevladovali predstavnice ženskega spola, največ (40%) jih je bilo v starostni skupini od 46 do 55 let. Skoraj polovica je bila z visoko ali univerzitetno izobrazbo, usposabljanj so se v glavnem udeležili zaradi osebne želje po znanju in izmenjavi izkušenj. Na spopolnjevanju je bilo vključenih 60% moških, največ v starostni skupini nad 60 let (60%) in z visoko oz. univerzitetno izobrazbo (40%).

Z izpeljanimi usposabljanji so bili zelo zadovoljni, izstopalo je zadovoljstvo z organizacijo, in sicer so pohvalili pravočasno obveščanje pred izvedbo usposabljanja in upoštevanje želja in potreb udeležencev. Vsebinsko izpeljanih izobraževanj je večina udeležencev ocenila s povprečno oceno 4,6 (od 5), z enako povprečno oceno so bili ocenjeni tudi predavatelji v programu. Tudi metode dela, ki so jih uporabljali predavatelji na usposabljanjih, gradivo in njegova uporabnost ter uporabnost pridobljenega znanja na splošno, je s strani anketiranih dobilo povprečno oceno 4,6.

► Predlogi za nadaljnji razvoj:

S temeljnimi usposabljanji in stalnimi strokovnimi spopolnjevanji, kjer se bomo z vsebinami odzivali na aktualne potrebe, bomo tudi v prihodnje skrbeli za razvoj in krepitev ključnih kompetenc, ki jih člani komisij NPK potrebujejo za kakovostno opravljanje nalog v okviru postopkov preverjanja in potrjevanja NPK.

Zaradi dolžine trajanja temeljnega usposabljanja kandidatov za člane komisij NPK razmišljamo tudi o možnosti izpeljave programa temeljnega usposabljanja na daljavo.

Analiza programov, financiranih iz tržnih virov

Od načrtovanih 6 izvedb usposabljanja in spopolnjevanja v letu 2019 smo v skladu z aktualnimi potrebami za različne zaključene skupine v organizacijah in podjetjih dodatno izpeljali še 19 izvedb, skupaj kar 25 izpeljav 14 različnih programov, kar je največ do sedaj. Skupaj je bilo na vseh izobraževanjih 366 udeležencev, usposobilo se jih je 352.

Struktura udeležencev je bila bolj enakomerno porazdeljena – 60% ženskih in 40% moških predstavnikov. Prevladovali so udeleženci v starostni skupini 41-50 let (40%), dobra tretjina jih je bila iz starostne skupine 31 do 40 let. Več kot 60% jih je imelo visoko oz. univerzitetno izobrazbo, 40% pa več kot 10 let delovnih izkušenj na področju IO. Tretjina jih v organizaciji, kjer je zaposlena, opravlja delo strokovnega sodelavca, tretjina pa opravlja druge vloge.

Več kot 90% jih je bilo z izpeljavo in vsebino programov zelo zadovoljnih in zadovoljnih. Kar 95% anketiranih je razmerje med teoretičnim in praktičnim delom ocenilo kot ustrezno. Zato se je 80% vprašanih opredelilo, da ne potrebujejo dodatnih znanj, ker so bila njihova pričakovanja z udeležbo v programih, izpolnjena. Tudi z metodami dela in učnim gradivom, ki so ga prejeli, je zadovoljstvo izrazilo več kot 90% udeležencev.

Zelo zadovoljni pa smo, da je pri organizaciji usposabljanja in spopolnjevanja s strani udeležencev že vrsto let najboljše ocenjen element Upoštevanje želja in potreb udeležencev.

► Predlogi za nadaljnji razvoj:

Že vrsto let se trudimo zaznavati in odzivati na potrebe po andragoških znanjih v podjetjih in organizacijah, v letu 2019 nam je to uspelo nad pričakovanji. Tudi v prihodnje bomo usmerjeni v to, da bomo organizacijam in podjetjem s pripravo različnih izobraževalnih vsebin, ki jih pripravljamo skupaj in prilagodimo njihovimi željam in potrebam, utirali poti za nove priložnosti na področju izobraževanja odraslih.

Zavedamo se, da usposobljeni in motivirani zaposleni predstavljajo temelj uspešnega poslovanja in razvoja podjetja, interna izobraževanja pa se kažejo kot odlična priložnost za prenašanje že osvojenih znanj posameznikov znotraj podjetja, pripomorejo pa tudi k dvigu ravni odnosov in dela ter ustvarjajo temelj učeče se organizacije.

Analiza programov, financiranih iz projektov ESS

V letu 2019 smo izvajali programe v okviru ESS projekta Kompetence strokovnih delavcev 2018-2022, katerega glavni cilj je izboljšanje in poglobljanje tistih kompetenc, ki jih strokovni sodelavci zaradi nenehnih sprememb narave dela nujno potrebujejo za opravljanje svojega dela.

Izpeljali smo 11 izvedb programov andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja, v katere se je vključilo skupaj 240 udeležencev, 202 udeleženca pa smo lahko uveljavljali kot upravičen strošek v zahtevkih.

Kar 90% vseh udeležencev je oddalo evalvacijo preko evalvacijskega vprašalnika v spletnem portalu KATIS, med njimi so s 84% prevladovale predstavnice ženskega spola. Skoraj dve tretjini udeležencev je bilo univerzitetno izobraženih, glede na naziv, pridobljen na področju vzgoje in izobraževanja, je petina imela naziv mentor ali svetovalec, manj kot 10% udeležencev pa je bilo z nazivom svetnik. Večina (75,5%) jih v organizaciji opravlja vzgojno-izobraževalno delo na področju izobraževanja odraslih.

Udeleženci so na osnovi 9-stopenjske lestvice strinjanja ocenjevali so vsebino in metode dela, uporabnost programa ter organizacijo in izvedbo programa. Pri vsebinah in uporabljenih metodah dela je bila s povprečno oceno 7,8 najvišje ocenjena trditev, da bodo nova spoznanja lahko uporabili v praksi, nekoliko nižjo povprečno oceno (6,9) pa so namenili trditvi, da so pripravljena gradiva vsebinsko usklajena, pregledna in uporabna.

Glede uporabnosti programa, v katerega so se vključili, so najvišje, s povprečno oceno 7,8, ocenili trditev, da so jih vsebine programa pozitivno motivirale za vnašanje sprememb v načine dela. Z najnižjo, vendar še vedno dovolj visoko povprečno oceno (7,2) pa so ocenili trditev, da jim program odpira nova vprašanja in jih spodbuja k nadaljnjemu izobraževanju na tem področju.

Ocenjevali so tudi organizacijo in izvedbo celotnega programa. Povprečna ocena posameznih trditev je visoka in znaša 8,3, kar kaže na to, da so bili v vseh programih usposabljanja in spopolnjevanja z organizacijo in izvedbo zelo zadovoljni. Najbolje so bili ocenjeni prostorski pogoji za delo (povprečna ocena 8,4), sledita trditvi, da je izvajalec pri organizaciji in izvedbi programa ustrezno upošteval potrebe udeležencev (povprečna ocena 8,3) in da je bil termin izpeljave izbran ustrezno (povprečna ocena 8,2).

Kot glavne motive za vključitev v izobraževanje so označili željo po pridobitvi novega znanja, izmenjavi izkušenj ter spoznavanje primerov dobre prakse.

► Predlogi za nadaljnji razvoj:

Predlog, da se v vprašalniku vključi nekaj vprašanj odprtega tipa, kjer bi lahko udeleženci utemeljili svojo oceno ter imeli možnost podati svoja mnenja, pripombe in predloge na izpeljani program je bil septembra 2018 posredovan skrbnici projekta na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport, kjer tudi skrbijo za delovanje in nadgradnjo spletne aplikacije KATIS. Oktobra 2018 se je začel nov projekt z naslovom Kompetence strokovnih delavcev 2018-2022, zato ostajamo pri predlogu, da se na koncu evalvacijskega vprašalnika doda nekaj vprašanj odprtega tipa.

Strokovna in IKT podpora izobraževalni dejavnosti ACS

Postopki priznavanja že pridobljenega znanja

V letu 2019 se je Komisija za priznavanje že pridobljenega znanja sestala štirikrat, obravnavala je 16 vlog kandidatov, ki so pred vključitvijo v programe usposabljanja in spopolnjevanja uveljavljali dokazila v postopkih priznavanja že pridobljenega znanja.

Delež izdanih sklepov je v primerjavi z letom 2018, ko smo jih izdali dobrih 7%, nekoliko narasel (za dobra 2%), saj smo v letu 2019 izpeljali dva programa temeljnega usposabljanja, ki omogočata priznavanje že pridobljenega znanja in v katera so se vključili udeleženci, ki so imeli dokazila, s katerimi so uveljavljali priznavanje že pridobljenega znanja.

► Predlogi za nadaljnji razvoj:

V evalvacijskem poročilu za leto 2018 smo zapisali, da bi zaradi povečanega števila postopkov priznavanja že pridobljenega znanja in v izogib napakam oz. napačno izpolnjenim vlogam pripravili elektronsko vlogo za priznavanje že pridobljenega znanja, zato smo pripravili predlog, ki bo nadgradnja e-prijavnice, ki deluje v okviru spletnega portala Moj ACS spopolnjevanje. Modul bo tako svetovalcu za priznavanje, kot tudi komisiji, omogočal učinkovitejši in hitrejši pregled vlog, racionalizacijo postopka, možnost izpisov iz aplikacije ter vodenje e-arhiva postopkov in druge podporne dokumentacije (vloga, mnenje koordinatorja, sklep komisije, pritožbe).

V letu 2019 smo predlagali uvrstitev naloge v letni načrt za leto 2020, predlog je bil sprejet.

Novi spletni portal Moj ACS spopolnjevanje

Portal se je izkazal za izredno učinkovitega, do konca leta je bilo registriranih 390 uporabnikov, pripravljenih pa 38 učnih koticov. Občasne težave smo sproti odpravljali (dvojna registracija posameznika z različnimi e-naslovi, sprememba e-naslova zaradi spremembe zaposlitve, ipd.).

► Predlogi za nadaljnji razvoj:

V sklopu e-prijavnice bi razvili modul za e-vlogo za priznavanje že pridobljenega znanja – udeleženec bi po oddani e-prijavnici nadaljeval z izpolnjevanjem e-vloge, kjer bi se osnovni podatki prenesli iz e-prijavnice, dokazila pa bi naložil na strežnik in jih nato priložil k posamezni temi. Sledi priprava mnenja koordinatorja in pregled vloge s strani komisije za priznavanje, izdaja sklepov ter obravnava morebitnih pritožb na sklepe. Vzpostavljen naj bo tudi e-arhiv celotnega postopka priznavanja že pridobljenega znanja za udeleženca/kandidata.

Novi in posodobljeni programi v Programoteki AS

Glede na potrebe po aktualnih vsebinah vsa leta skrbimo za razvoj novih in posodabljammo že obstoječe aktualne programe andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja.

Tako smo v letu 2019 kot odziv na potrebe trga dela razvili nov program Učne metode in tehnike z uporabo sodobnih IKT orodij, kjer je vsebinski poudarek na samorefleksiji delovanja v neposredni izobraževalni praksi in preverjanju lastnih učnih značilnosti, ki vplivajo na to, kako kot posamezniki – izobraževalci, pristopamo k izvedbi učnega procesa in kako vzpostavljamo in vzdržujemo odnos z odraslimi, ki se izobražujejo, pri tem pa uporabljamo različne metode in tehnike poučevanja, tudi sodobna IKT orodja.

► **Predlogi za nadaljnji razvoj:**

Ker se zavedamo, da je pri izobraževalcih odraslih potrebno okrepiti didaktično in IKT usposobljenost, kar pa lahko dosežemo z razvojem novih IKT pristopov (orodij) in programov, ki bodo podprti z IKT orodij, bomo tudi v prihodnje pozornost usmerili v razvoj tovrstnih programov. Razmislek gre v smeri priprave modularno zasnovanih programov, katerih moduli bi pokrivali vse ključne vsebine andragoške didaktike izobraževanja na daljavo. Izvedli bi jih lahko samostojno ali kombinirano, delno v klasični, delno pa v obliki usposabljanja na daljavo, podprtega z IKT orodji (spletne učilnice, spletne videokonference, spletni forumi idr.).

Interni dokument Pravila o potrdilih, ki jih izdaja ACS in izdaja potrdil

Izdaja potrdil je vezana na dokument Pravila o potrdilih, ki jih izdaja ACS in predstavlja »živi« dokument, ki ga glede na spremembe na področju izdaje potrdil, redno posodabljam. Posodobitve so vezane tako na sistemske spremembe pravilnikov o nadaljnjem izobraževanju in usposabljanju strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju kot tudi na posodobitve spletne aplikacije v podporo izobraževalni dejavnosti ACS.

Najpogosteje izdamo udeležencem potrdila za programe kariernega razvoja ter potrdila o uspešno zaključenem usposabljanju oz. spopolnjevanju. Na željo predavateljev – izvajalcev programov usposabljanja oz. spopolnjevanja, tudi njim občasno izdamo potrdila, potrdila za sodelovanje v nacionalnih razvojnih projektih ACS pa izdajamo glede na dogajanje aktivnosti v projektih.

Tako smo v letu 2019 posodobili dve poglavji: poglavje o potrdilih, ki jih izdajamo izvajalcem oz. predavateljem v programih usposabljanja oz. spopolnjevanja, ter poglavje o pravilih za izdajo potrdil zunanjim izvajalcem – nosilcem in sodelavcem nacionalnega projekta Teden vseživljenjskega učenja – TVU.

Izdali smo 938 potrdil, od tega 557 potrdil za programe kariernega razvoja, 366 potrdil o uspešno zaključenem usposabljanju oz. spopolnjevanju, 8 potrdil izvajalcem programov usposabljanja oz. spopolnjevanja in 7 potrdil o sodelovanju v nacionalnih razvojnih projektih.

V obdobju od 2015 do 2019, ko smo začeli s podrobnejšo spremljavo izdaje potrdil opažamo, da z leti narašča tudi število vseh izdanih potrdil. V petletnem obdobju smo največ potrdil izdali v programih kariernega razvoja, skupaj skoraj 2.500, od tega kar 634 v letu 2018. V letu 2019 pa se je kar za 50% povečalo število izdanih potrdil ACS.

► **Predlogi za nadaljnji razvoj:**

Ker pozornost namenjamo tudi razvoju IKT v podporo izobraževalni dejavnosti ACS, razmišljamo o možnosti izdaje e-potrdil v sklopu aplikacije v podporo izobraževalne dejavnosti ACS. S tem bi ravnali bolj ekonomično, racionalno in okolju prijazno, udeleženci pa bi do potrdil dostopali kar preko svojega profila na spletnem portalu Moj ACS spopolnjevanje.

Opravljanje obvezne študijske prakse na ACS

Vsako leto omogočamo študentkam in študentom andragogike opravljanje obvezne študijske prakse, v letu 2019 smo jo omogočili dvema študentoma magistrskega študija. S Filozofsko fakulteto Univerze v Ljubljani se povezujemo tudi na drugih področjih – sodelovali smo pri izvedbi metode opazovanja na delovnem mestu (projekt je bil predstavljen na Pedagoško-andragoških dnevih ob 100-letnici Univerze v Ljubljani) ter v intervjuju in pripravi kratkega filma o spodbujanju izobraževanja na področju tehnologij, ki sta ga pripravili študentki psihologije.

► Predlogi za nadaljnji razvoj:

Naše sodelovanje želimo razširiti tudi z drugimi fakultetami in univerzami ter različnimi organizacijami in zavodi. S tem želimo osveščati širšo javnost o pomembnosti področja izobraževanja odraslih in vlogi andragoške prakse.